

Mart 2021

KVKK KURUL KARARLARI - I

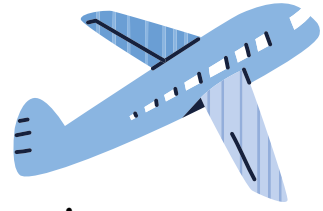

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 13/02/2020

Karar No : 2020/124

Konu Özeti : Veri sorumlusu bünyesindeki çalışanın ilgili kişiye ait kişisel verileri 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı şekilde şirket kayıtlarından elde etmeleri hakkında.

İlgili kişi tarafından Kuruma intikal ettirilen şikâyetle özetle, veri sorumlusu bünyesindeki çalışanın ilgili kişiye ait uçuş bilgilerini şirket kayıtlarından elde ettiği, bunu da bir başka çalışanla paylaştığı, bu çalışanın da söz konusu bilgileri ilgili kişiye ilettiği, aralarındaki husumet nedeniyle ilgili kişinin her uçuş sonrası aranarak verileri elde eden çalışan tarafından rahatsız edildiği, durumun veri sorumlusuna e-posta ile bildirildiği, ancak, aramalara devam edilmesi üzerine noter aracılığıyla veri sorumlusuna ihtarname gönderildiği, veri sorumlusunun vermiş olduğu cevapta çalışanın kişisel verileri elde ettiğinin tespit edildiği, fakat çalışan hakkında bir işlem yapılmadığının belirtildiği, daha sonrasında, aramaların devam ettiği, ilgili kişinin hakaret ve tehditlere maruz kaldığı, bunun üzerine, yetkili makamlara bildirimde bulunduğu, ancak yaptığı başvurular çerçevesinde veri sorumlusu tarafından verilen cevabın ve alınan aksiyonların yetersiz olduğu belirtilerek konunun 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında incelenmesi talep edilmiş ve yazı ekinde ayrıca her iki çalışan ile gerçekleştirdiği kişisel telefonuna ait whatsapp konuşma görüntüleri, telefon çağrı geçmişi kayıtları ve PNR bilgileri sunulmuştur.

- Kuruma intikal eden şikâyet dilekçesi ekinde yer alan veri sorumlusunun ilgili kişiye verdiği cevapta özetle,
- Kişisel verileri elde eden çalışanın görevi gereği yolcu bilgilerine erişim yetkisinin olduğu, bu çalışanın bilgiye erişim kayıtlarının incelenmesi neticesinde gerekli yaptırımların uygulandığı,
- Şikâyetle konu kişiler arası görüşmelerin içeriğinin tespit edilemediği,
- Değerlendirmeler sonucunda, ilgili kişiye ait kişisel verilerin bazı ek kontroller uygulanmadan güvenlik amacıyla görüntülenmesini engelleyecek ek tedbirlerin uygulamaya alındığı, Kanunda belirtilen amaçlar ve yasal dayanaklara istinaden veri sorumlusu tarafından saklanan ilgili kişiye ait kişisel verilerin herhangi bir yetkisiz erişime konu olmadığı, kişisel verilerin gerekli teknik ve idari tedbirler uygulanarak muhafaza edildiği

ifade edilmiştir.

Başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin ilk olarak çalışanlar hakkında veri sorumlusuna dolandırıcılık ve haksız menfaat iddiasıyla şikâyetinde bulunduğu,
- Şikâyetin aynı gün iç denetim birimlerine iletildiği ve konu hakkında soruşturma başlatıldığı, ilgili kişi ve çalışanlarla yapılan görüşmeler ile veri sorumlusunun kayıtlarının incelenmesi sonucunda hiçbir aşamada dolandırıcılık, tehdit ve benzeri bir eylem tespit edilemediği,
- Ardından ilgili kişinin göndermiş olduğu ihtarnamenin veri sorumlusuna ulaştığı, şikâyetçi olduğu kişilere ait özel hayatın gizliliğini ihlal eder nitelikteki bazı görsel kayıtların da bizzat ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna iletildiği, gerçek kişiler arasındaki bu durumun birden fazla adli sürece konu olduğu ve devam ettiği, bununla birlikte, kişilerin karşılıklı olarak 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında adli tedbir talep ettiği, bu durumda ilgili kişilerin birbirlerine ait kimlik ve iletişim bilgilerine şirketlerinin müdahalesi ve kayıtları dışında sahip oldukları ve veri sorumlusunun ilgili kişi ile çalışanlar arasındaki kişisel ilişkilerin tarafı olmadığı, bu nedenle, veri sorumlusunun yürüttüğü incelemenin PNR kayıtlarına erişim ve bunların kullanımı üzerine olduğu,
- İlgili kişinin çalışanlar tarafından arandığının tevsiki için bildirdiği telefon numarasının veri sorumlusuna ait olmadığı ve telefon görüşmelerinin içeriğine yönelik şikâyetlerin soruşturma kapsamında değerlendirilmediği,
- Yapılan incelemeler neticesinde veri sorumlusu çalışanın ilgili kişiye ait PNR kayıtlarına yönelik sistemde arama yaptığının tespit edildiği,
- yöneticisi olan çalışanın uçuş operasyonlarına yönelik emniyet risklerini, güvenlik tehditlerini ve üst düzey yönetim adına güvenlik yönetim sistemi operasyonunun günlük işleyişini yönetmek ve izlemekten sorumlu olduğu,
- Erişim yetkisinin kişinin görev tanımı gereği ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesi dördüncü fıkrasında yer alan *“Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla Kanun çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir, paylaşılabilir, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir”* hükmü doğrultusunda tanımlamış olması nedeniyle hukuka aykırı bir erişimin söz konusu olmadığı,
- Değerlendirmeler sonucunda ilgili kişiye ait kişisel verilerin saklanması ve erişim yetkilerinin tanımlanması konusunda hukuka aykırı bir durum olmadığı,
- Yürütülen soruşturma kapsamında görev gereği erişim yetkisi bulunan kişisel verileri kişisel çıkarlar doğrultusunda görüntülemenin Kanunda yer alan ilkelere aykırı olduğu, bununla birlikte, Kanuna aykırı olarak görüntülenen kişisel verilerin yetkisiz üçüncü kişiler ile paylaşılmadığı,
- Kişisel verilerin iş amacı dışında kullanılması sonucu oluşan bir zarar tespit edilmediği,

- Kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından işlenmesine devam edilmesi nedeniyle ilgili kişinin temel hak ve hürriyetlerine yönelik veya mevcut bir durum nedeniyle ilgili kişi haricindeki yolculara ait kişisel verilere yönelik herhangi bir ihlal tespit edilmediği,
- Kanuna aykırı olarak kişisel verileri görüntüleyen çalışan hakkında yazılı uyarı verildiği ve yetkilerinin iptal edilerek görevleri kapsamındaki tüm sorgulama taleplerinin ayrı bir departman üzerinden gerçekleştirilmesinin sağlandığı,
- Veri sorumlusu bünyesinde farkındalığın artırılması adına çalışanlara yönelik çevrim içi eğitim gerçekleştirildiği,
- İç denetim birimleri tarafından yapılan kontroller sonucunda şikâyet bildiriminin yapılmasından sonra herhangi bir sorgulama gerçekleştirilmediği, bu nedenle, alınan tedbirlerin olumlu sonuç doğurduğu,
- İlgili kişinin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı maddeleri kapsamında kişisel verilerin hukuka aykırı olarak ele geçirildiği iddiasıyla suç duyurusunda bulunduğu ve soruşturmanın halen devam ettiği,
- Çalışanlara yönelik veri güvenliği konusunda belirli aralıklarla eğitim ve farkındalık çalışmaları yürütüldüğü, bu kapsamda, soruşturması yapılan çalışanların eğitimlerini başarı ile tamamladığı

ifade edilmiştir.

Söz konusu iddiaların incelenmesi neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 13/02/2020 tarih ve 2020/124 sayılı Kararında;

- Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 12 inci maddesinin veri sorumlusunun veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini düzenlediği, buna göre “(1) *Veri sorumlusu*;

a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,

c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak, amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(3) Veri sorumlusu, kendi kurum veya kuruluşunda, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla gerekli denetimleri yapmak veya yaptırmak zorundadır.

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılmalarından sonra da devam eder.” hükmüne yer verildiği,

- Somut olayda, veri sorumlusunun yürüttüğü soruşturma kapsamında kişisel verileri elde eden çalışanın ifadesine başvurulduğu, bu doğrultuda, şikâyetle konu çalışanın, ilgili kişinin kişisel verilerinin paylaşıldığı diğer çalışanın uçuşlarına katılacağı düşünerek, sistem üzerinden arama gerçekleştirdiğini kabul ettiği, diğer taraftan, ilgili kişi ile arasında hâlihazırda dava durumu söz konusu olduğu, mahkeme sürecinin başladığı, bunun yanı sıra, ilgili kişiye hiçbir müdahalede bulunulmadığı,
- Dilekçe ekinde yer verilen söz konusu Whatsapp konuşma ve telefon çağrı geçmişi görüntülerinin veri sorumlusu çalışanlarına ait olup olmadığı konusunda herhangi bir bilginin bulunmadığı, bununla birlikte, veri sorumlusunun soruşturma raporuna göre kişisel verileri elde eden çalışanın bu iddiaları kabul etmediği dikkate alındığında, ilgili kişinin telefonunda yer alan kişisel telefon kayıtlarının tevsik edici belge olarak değerlendirilemeyeceği,
- Diğer taraftan, veri sorumlusu tarafından şikâyetle konu olan kişiler arası görüşmelerin içeriğinin tespit edilemediği, telefon görüşmelerine ilişkin şikâyetlerin olaya konu olan kişiler arasındaki bireysel ilişkilerin geçmişinden kaynaklanma ihtimalinin yüksek olduğunun belirtildiği,
- Erişim yetkisinin görev tanımı gereği ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla Kanun çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir, paylaşılabilir, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir” hükmü doğrultusunda tanımlandığı,
- Her ne kadar çalışanlar eğitime tabi tutulmuş ve bu eğitimleri başarıyla tamamlamış olsalar da olay öncesinde eğitimlerin seyrek düzenlenmiş olduğu,
- Ayrıca, çalışanın görev tanımı gereği yetkisi çerçevesinde PNR sorgulaması gerçekleştirdiği ancak Kasım 2018 tarihinde bir adet, Aralık 2018 tarihinde on iki adet, Ocak 2019 tarihinde beş adet, Mart 2019 tarihinde on adet sorgulama yapıldığı, veri sorumlusunun PNR sorgulama sayısına bir sınırlama getirmediği veya gözetim mekanizması geliştirmemiş olduğunun anlaşıldığı, veri sorumlusu tarafından her ne kadar log kayıtları tutuluyor olsa da, bu kayıtlarda sıra dışı aktivitelerin gözlemlenebilir olması ve bu kayıtların analiz edilmesi ile kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinin ve erişilmesinin tespitinin önem arz ettiği dolayısıyla, veri sorumlusunun Kanunun 12 nci maddesi kapsamında aldığı idari ve teknik tedbirlerin yeterli olmadığı,
- Çalışanın yetkisini kötüye kullandığını kabul ettiği, bu nedenle, hakkında yazılı uyarı verildiği ve yetkilerinin iptal edildiği, sorgulama işlemlerinin ayrı bir Genel Müdür Yardımcılığına bağlı farklı bir departmana verildiği ve bunun sonucunda sunulan log kayıtlarında PNR sorgulamasının yapılmadığının anlaşıldığı, öte yandan, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmemesine yönelik özel koruyucu düzenlenmelere yer verildiği, ancak, soruşturma sonucu çalışanın yetkilerine ilişkin yaptırımların yeterli ve caydırıcı olmadığı, bu tür zafiyetlerin yaşanma riski göz önünde bulundurularak, alınması gereken tedbirlerin geliştirilmesi gerektiği,

- Kanunun 17 nci maddesi (1) numaralı fıkrası uyarınca ise kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı madde hükümlerinin uygulandığı, veri sorumlusunun savunma yazısında, ilgili kişinin, çalışanlar ile birlikte veri sorumlusu hakkında 5237 sayılı Kanunun 135 ila 140 ıncı maddeleri kapsamında suç duyurusunda bulunduğu ve soruşturmanın halen devam ettiği, bu doğrultuda, 5237 sayılı Kanun kapsamında yürütölmekte olan bir soruşturmanın bulunması sebebiyle, 5237 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilmesini teminen 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi hükmü uyarınca konunun Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesine gerek olmadığı

değerlendirilmiş olup bu doğrultuda, veri sorumlusu tarafından kişisel verilere erişim ile ilgili sınırlama getirilmemesi ve çalışanlara verilen eğitimin yetersiz olması sebebiyle Kanunun 12 nci maddesinde yer alan veri güvenliğinin sağlanmasına yönelik gerekli idari ve teknik tedbirlerin alınmadığı kanaatine varıldığından Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi çerçevesinde veri sorumlusu hakkında **100.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 18/02/2020

Karar No : 2020/138

**Konu Özeti : Özlük dosyasında yer alan sağlık raporunun
veri sorumlusu tarafından dava**

savunmasında kullanılmak üzere mahkemeye sunulması

Kuruma intikal eden şikâyetle özetle, ilgili kişinin iş akdinin tek taraflı feshi nedeniyle veri sorumlusu işveren hakkında açtığı işe iade davasında, dava içeriği ile ilgili olmamasına rağmen özlük dosyasında yer alan kendisine ait özel nitelikli kişisel verilerinin mahkemenin talebi olmadığı hâlde dava dosyasına sunulduğu, sağlık durumu hakkında özellikle ilgili sağlık kurumu tarafından bir tanı konulmamış olmasına rağmen sağlık raporlarında yer alan “uzman” veya “bilirkişi” gibi ifadelerin büyük harfler içine alınarak psikolojik tanı koymaya yetkili bir kurum veya kişi sıfatı ile raporların davaya konu edilmesinin kişilik haklarının ihlal edilmesine sebebiyet verdiği ifade edilerek 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) uyarınca veri sorumlusu hakkında gerekli işlemlerin tesis edilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Kurul Kararı ile başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İşverenin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesine göre çalışanın sağlık muayenelerini yapmasını sağlamak zorunda olduğu, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde yer alan hüküm uyarınca işten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle çalışanların kişisel sağlık dosyalarının saklanacağı, bu sebeple çalışanın sağlık verilerinin anılan Kanun ve Yönetmelik hükümlerince işlendiği,
- Söz konusu raporların herhangi bir gerekçe ile talep edilmeksizin izin taleplerinin bir mazereti olarak bizzat ilgili kişinin kendisi tarafından ibraz edildiği, ilgili kişinin tüm uyarılara rağmen görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmemesi ile birlikte işyerinde sergilediği olumsuz tutum ve beyanlar nedeniyle işyerinin çalışma düzenine ve iş huzurunun bozulmasına sebebiyet verdiği, bu nedenle 4857 sayılı İş Kanununun 25 inci maddesi uyarınca iş akdinin feshedildiği,
- Mahkeme tarafından ilgili kişiye ait özlük dosyasının tüm içeriğinin kendilerine gönderilmesinin istendiği, bu bağlamda mahkeme tarafından talep edilen özlük dosyasının tüm içeriğinin şikâyetle konu sağlık raporları da dâhil olmak üzere herhangi bir bilgi ve belge ayırt edilmeksizin mahkeme ile paylaşıldığı, mahkeme emrinin yerine getirilmesini müteakip şikâyetle konu raporların şirket savunması ve iş akdi feshi sebebine ilişkin maddi vakıaların ispatı amacıyla hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun ve işlendiği amaç ile bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olarak cevap dilekçesine de eklenerek mahkemeye sunulduğu

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan inceleme neticesinde: Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18/02/2020 tarih ve 2020/138 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendi uyarınca “ilgili kişi” tanımlaması, kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi ifade ederken; (ı) bendi uyarınca “veri sorumlusu” tanımlamasının, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi; (e) bendi uyarınca da “kişisel verilerin işlenmesi” tanımlamasının, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade ettiği,
- Kanunun “Genel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesi hükmü uyarınca kişisel verilerin, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ve kişisel verilerin işlenmesinde
 - “a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma.*
 - b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma.*
 - c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme.*
 - ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma.*
 - d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme”* ilkelerine uyulmasının zorunlu olduğu,
- Kanunun “Kişisel verilerin işlenme şartları” başlıklı 5 inci maddesi hükmü uyarınca da kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği ancak,
 - “a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.*
 - b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.*
 - c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.*
 - ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.*
 - d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.*
 - e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması.*
 - f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.”* şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğu,

- Kanunun 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında ise kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verilerinin özel nitelikli kişisel veri olduğu, (2) numaralı fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesinin yasak olduğu, (3) numaralı fıkrasında, birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel verilerin kanunlarda öngörülen hallerde, sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel verilerin ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebileceğinin hükme bağlandığı,
- 4857 sayılı İş Kanununun işçi özlük dosyası başlıklı 75 inci maddesine göre; işverenin çalıştırdığı her işçi için bir özlük dosyası düzenlediği, bu dosyada, işçinin kimlik bilgilerinin yanında, bu kanun ve diğer kanunlar uyarınca düzenlemek zorunda olduğu her türlü belge ve kayıtları saklamak ve bunları istendiği zaman yetkili memur ve mercilere göstermek zorunda olduğu, ayrıca idari para cezası başlıklı 104 üncü maddesinde Kanunun 75 inci maddesinde belirtilen işçi özlük dosyalarını düzenlemeyen işveren veya işveren vekiline idari para cezası verileceği, ancak sağlık raporlarının işçiye ait özlük dosyasının içerisinde yer alıp alamayacağı hususuna ilişkin ise gerek 4857 sayılı İş Kanununda gerekse 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda özel bir hüküm bulunmadığı,
- Diğer yandan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 219 uncu maddesinin 1 inci fıkrası uyarınca, tarafların, kendilerinin veya karşı tarafın delil olarak dayandıkları ve ellerinde bulunan tüm belgeleri mahkemeye ibraz etmek zorunda olduğu, bununla birlikte, anılan Kanunun 220 nci maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca, belgeyi ibraz etmesine karar verilen tarafın, kendisine verilen sürede belge ibraz edilmez ve aynı sürede, delillerle birlikte ibraz edilmemesi hakkında kabul edilebilir bir mazeret gösterilmez ya da belgenin elinde bulunduğu inkâr edilirse, mahkemenin, duruma göre belgenin içeriği konusunda diğer tarafın beyanını kabul edebileceği,
- 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun “İncelenemeyecek Dilekçeler” başlıklı 6 ncı maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanların incelenemeyeceğinin hüküm altına alındığı,
- Somut olayda mahkemenin davaya ilişkin olarak yazmış olduğu müzekkerede davalı veri sorumlusundan davacı ilgili kişiye ait özlük dosyasının tüm içeriğinin tasdikli bir suretinin gönderilmesini istediğinin görüldüğü

değerlendirmelerinden hareketle

- 6698 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (d) bendinde yer alan “Kişisel verilerin soruşturma, kovuşturma, yargılama veya infaz işlemlerine ilişkin olarak yargı makamları veya infaz mercileri tarafından işlenmesi” hükmü ile 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un “İncelenemeyecek Dilekçeler” başlıklı 6 ncı maddesinin (b) bendi dikkate alındığında **konuya ilişkin Kurul tarafından tesis edilecek bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 18/02/2020

Karar No : 2020/145

Konu Özeti : Veri sorumlusu tarafından ilgili kişilerin kişisel verilerinin hukuka aykırı şekilde internet gazetesi üzerinden yayımlanması

Kuruma intikal eden şikâyet; ilgili kişilerin yönetim kurulu üyesi olduğu bir şirket hakkında şikâyetle bulunulan veri sorumlusuMedya Yayıncılık A.Ş.'ye bağlı olarak yayın yapan ... Medya isimli internet gazetesi üzerinden asılsız ve gerçeğe aykırı beyanlarda bulunulduğu, ilgili kişilerin yönetim kurulu üyesi olduğu şirket tarafından noter aracılığı ile veri sorumlusuna tekzip ihtarnamesinin gönderildiği, veri sorumlusunun ilgili kişiler tarafından gönderilen ihtarnamenin fotoğrafını çekmek suretiyle yeni bir haber şeklinde olduğu gibi yayımladığı, ilgili ihtarnamenin sonunda ilgili kişilerin T.C. kimlik numaralarının, nüfus kayıt bilgilerinin, anne-baba isimlerinin ve adres bilgilerinin yer aldığı, ilgili ihtarnamenin fotoğrafının çekilip olduğu gibi haberin içinde yayımlanması nedeniyle ilgili kişilerin kişisel bilgilerinin hukuka aykırı bir şekilde kamuya ifşa edildiği, kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde yayımlanması nedeniyle veri sorumlusuna tekrar ihtarname gönderildiği ve bunun üzerine ihtarnamenin kişisel verilere ilişkin kısmının haber metninden çıkarıldığı ancak 10 gün boyunca ilgili kişilere ait kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde yayımlanarak kamuya ifşa edildiği, veri sorumlusunun ilgili kişilerin şahsi kimlik bilgilerini kamuya açık alanda kasten yayımlayarak Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (Kanun) aykırı davrandığı hususları belirtilerek T.C. kimlik numaraları, nüfus bilgileri, anne baba ismi ve adres bilgisi gibi kişisel verilerini hukuka aykırı şekilde internet gazetesi üzerinden yayımlayan böylece güvenliklerini tehlikeye düşürdüğü kadar ilgili kişilere ait kişisel verileri rızaları ve bilgileri dışında kullanarak üçüncü kişilerce dolandırılmalarına sebebiyet verecek işlemlerin önünü açan veri sorumlusu hakkında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişilerin yönetim kurulu üyesi oldukları şirketin anonim şirkete dönüşmek üzere genel kurula gittiği, haberi yapan ve aynı zamanda ilgili yayın grubunun da yöneticisi olan kişinin ilgili sektörü takip eden bir gazeteci olarak söz konusu genel kurul toplantısını izlemek istediği ancak toplantıyı izlemesine izin verilmediği, toplantıda iki farklı düşüncede grubun olduğu,
- Genel kurulun muhalif kanadının toplantı ile ilgili kendisine bilgi verdikleri, isimleri belli bir kesimin görüşlerini yayın grubunda yayınladığı, sonrasında olayın diğer tarafı, muhalif kesimin iddialarını cevaplamak için kendisine noter kanalıyla açıklama metinlerini gönderdikleri, bu açıklamaların cevap hakkı niteliğinde olması nedeniyle, zorunlu olmamasına rağmen etik gazetecilik anlayışı çerçevesinde açıklamaların önemli bölümlerinin yayın grubunun internet sitesinde kullanıldığı,

- Kendilerinin 10 satırlık haber yaptıkları, şirket yöneticilerinin ise 4-5 sayfalık açıklama metni gönderdiği, bunları baştan yazmanın çok zaman alacağından dolayı kendilerine “açıklamalarını mail yolu ile göndermeleri halinde tümünün yayımlanacağını” bildirildiği, noter kanalıyla gelmeye devam eden açıklamaların aynen eksiksiz olarak kullanılmasının istendiği, bu yüzden kendilerinin de metnin tamamını internet sitelerinde yayımladıkları, kaldırılması talebi üzerine hemen kaldırdıkları, bu açıklamanın kimlik bilgilerini içerdiği, bunu fark ettikleri anda hemen kaldırdıkları,
- Bu bilgilerin sitede kullanıldığına dair karşı tarafın bir kanıtının olmadığı, kendilerinde de bu ekran görüntüsünün bulunmadığı, kendilerinin kullanmadıklarını söylemeleri halinde karşı tarafın hiçbir kanıtının olmadığı; diğer yandan konunun yargıya gittiği, mahkeme huzuruna çıktığı ve beraat ettiği

ifadelerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 18/02/2020 tarihli ve 2020/145 sayılı Kararı ile,

- Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde; “kişisel veri”nin, kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi, “veri sorumlusu”nun, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi ve “kişisel verilerin işlenmesi”nin, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlandığı,
- Bu minvalde, ilgili kişilerin şikayet konusu tekzip ihtarnamesinde yer alan ad, soyadı, T.C. kimlik numaraları, nüfus kayıt bilgileri, anne-baba isimleri, adres bilgilerinin birer kişisel veri, veri sorumlusu medya şirketinin, kişilere ait bu verilerin internet gazetesinde yayımlanması işleminin de kişisel veri işleme faaliyeti olduğu,
- Kanunun 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkelerin “a) hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, b) doğru ve gerektiğinde güncel olma, c) belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme, ç) işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma, d) ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme” şeklinde düzenlendiği,
- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğinin, (2) numaralı fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait

kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,

- Öte yandan, Kanunun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde *“Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi”* halinde Kanun hükümlerinin uygulanmayacağını belirttiği,
- 5187 sayılı Basın Kanununun 14 üncü maddesinde ise *“Sürekli yayınlarda kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde, bundan zarar gören kişinin yayım tarihinden itibaren iki ay içinde göndereceği suç unsuru içermeyen, üçüncü kişilerin hukuken korunan menfaatlerine aykırı olmayan düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, günlük sürekli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde, diğer sürekli yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren üç günden sonraki ilk nüshada, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır”* düzenlemesine yer verildiği,
- Sorumlu müdürün, Basın Kanunundan kaynaklı olarak düzeltme metnini veya cevap yazısını hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın yayımlama yükümlülüğünün bulunduğu, ancak bu amaç yerine getirilirken sorumlu müdürün bu amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olacak şekilde hareket etmesi beklendiği, diğer bir ifadeyle, düzeltme metni yayımlanırken, haberle ve metnin içeriğiyle ilgisi olmayan ve yayımlanması halinde kişilerin kişilik haklarının zarara uğramasına sebep olacak kişisel verileri içeren kısımların yayımlanması, amaç ile orantılı olarak değerlendirilmediğinden söz konusu düzeltme metninin kişilik haklarını ihlal ederek internet sitesinde yayımlanmasının, Kanunun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilmeyerek şikâyetin incelemeye alındığı,
- Veri sorumlusunun bahse konu olan tekzip ihtarnamesini yayımlamasının, 5187 sayılı Basın Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan yükümlülüğünü yerine getirmek amacıyla Kanunun 5 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (ç) bendinde yer alan *“veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için veri işlemenin zorunlu olması”* hükmü doğrultusunda hukuka uygun olduğu, ancak ilgili ihtarnamenin kişisel verilere ilişkin bölümünü herhangi bir güvenlik önlemi almaksızın olduğu gibi yayımlanmasının, daha sonra bu bölüm internet sitesinden kaldırılmış olsa dahi Kanunun genel ilkeler başlıklı 4 üncü maddesinde düzenlenen *“amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma”* ilkesi ile bağdaşmadığı dikkate alındığında bu durumun veri sorumlusu tarafından kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirlerin alınmadığının göstergesi olduğu

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusunun bahse konu tezip ihtarnamesinin yayımlamasının, Kanunun 5 inci maddesinin 2 numaralı fıkrasının (ç) bendinde yer alan “*veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için veri işlemenin zorunlu olması*” hükmü kapsamında hukuka uygun olduğu, ancak ilgili ihtarnamenin kişisel verilere ilişkin bölümünün olduğu gibi yayımlanmasının, daha sonra bu bölümü internet sitesinden kaldırmış olsa dahi, Kanunun genel ilkeler başlıklı 4 üncü maddesinde düzenlenen “*amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma*” ilkesi ile bağdaşmadığı dikkate alındığında bu durumun Şirketin kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almadığına işaret ettiği ve bu kapsamda Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde öngörülen yükümlülüğünü yerine getirmediği kanaatine varılan veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü uyarınca **55.000 TL idari para cezası verilmesine** karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 27/02/2020

Karar No : 2020/166

Konu Özeti : İlgili kişinin kullanımına izin vermediği kredi kartı bilgilerinin veri sorumlusu araç kiralama şirketi tarafından kullanılması

Kuruma intikal eden şikayette; ilgili kişi ile veri sorumlusu araç kiralama şirketi arasında imzalanan araç kiralama sözleşmesi kapsamında ilgili kişinin 1 günlük süreyle araç kiraladığı ve söz konusu sözleşme uyarınca araç kiralama bedeli ve provizyonun çekilmesi için ...22 ile biten kredi kartının kullanımına onay verildiği, kiralama süresi içerisinde 1 kez HGS kullandığı ve kiralama süresi sona erdiğinde aracı teslim ettikten sonra telefonuna gelen SMS ile söz konusu HGS bedelinin ... 67 ile biten başka bir kredi kartından tahsil edilmeye çalışıldığını fark ettiği, bunun üzerine müşteri temsilcisini aradığında “araç kira bedeli ödemesi hangi kredi kartı ile yapılmış ise HGS bedelinin de aynı kredi kartından yapılması gerektiği” bilgisini edindiği, yaşadığı olay ile ilgili olarak kişisel veri güvenliğinin ihlal edildiği gerekçesi ile tarafına açıklama yapılması için müşteri hizmetleri ile birçok kez görüşme yaptığı ve konuya ilişkin şikâyetlerini elektronik posta yolu ile de müşteri hizmetlerine bildirdiği, müşteri hizmetleri tarafından konunun hukuk birimine yönlendirildiğinin belirtildiği ancak olayın üzerinden 2 ay geçmesine rağmen kendisine son yazışma tarihinden itibaren hiç bir geri dönüş yapılmadığı, bu durumun 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 13 üncü maddesine aykırılık teşkil ettiği, sözleşmede belirtilen ...22 ile biten kredi kartı yerine, hiçbir şekilde onayının ve bilgisinin bulunmadığı belirtilerek, kullanımına izin vermediği ...67 ile biten diğer kredi kartı bilgilerini alan ve kullanan veri sorumlusu araç kiralama şirketi hakkında gerekli yaptırımın uygulanarak kendisine bilgi verilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin ...67 ile biten kredi kartı bilgilerinin araç kiralama sözleşmesinden önce yapılan başka bir kiralama sözleşmesinde ilgili kişi tarafından kendilerine bildirildiği ve kira sözleşmesi gereği, sözleşme ile bildirilen kredi kartından yine kiracının yazılı onayı ile “*bu sözleşmeyi imza etmekle arka sayfada belirtilmiş olan ... standart kiralama kural ve koşullarını okuduğumu ve kabul ettiğimi beyan ederim. Aracın aylık kullanım limitinin 3.000 km olup aşıldığı takdirde ücretlendirmeyi, bu kiralamadan doğan ve doğacak olan her türlü ödemenin ... bildirdiğim kredi kartımdan tahsil edilmesini kabul ve beyan ederim.*” diyerek kira sözleşmesindeki bu onayı ile kredi kartı veri işlemi olduğu,
- Araç kiralama sözleşmesi gereği tahsil edilmek istenen bedelin bir önceki sözleşmede bildirilen kredi kartından çekilmesi işleminin hukuki dayanağını; kira sözleşmesinin “*Madde 2 – Ödeme*” başlığı altında yer alan “*kiracı tarafından bildirilen kredi kartından tahsilat yapılamadığı durumlarda; kiracının kiralayan ile yapmış olduğu başkaca araç kiralama sözleşmelerinde bildirdiği kredi kartı ve/veya nakit hesaplarından, kiralayanın tahsil etme hakkı saklıdır*” şartının oluşturduğu, bu nedenle daha önceki kira sözleşmelerinde bildirilen kredi kartlarının mevcut sözleşme şartı gereği daha sonraki kiralamalarında kullanıldığı, ilgili kişi tarafından kullanılmaması talep edildiğinde ise kullanılmadığı,

- Veri sorumlusu tarafından kişisel veri işlenmesinin hukuki gerekçelerinin;
 - a.6698 sayılı Kanun Madde 5 (2) (c) – *“bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması”* ve
 - b.6698 sayılı Kanun Madde 5 (2) (f) – *“ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması”* olduğu,
- İlgili kişinin araç kiralama sözleşmesi kapsamında aracı kiraladığı süre içerisinde oluşan HGS geçiş ücretinin bir önceki kira sözleşmesinde bildirdiği ...67 ile biten kredi kartından tahsil edilme girişiminde bulunduğu ancak bu karttan bir çekim olmadığı, aynı gün içinde araç kiralama sözleşmesi ile bildirilen ...22 ile biten kredi kartından çekimin yapıldığının tespit edildiği,
- Kişinin ...67 ile biten kredi kartının kullanılmaması yönünde şirketlerine başvuru yaptığı, kişiye müşteri hizmetleri tarafından hukuk biriminden bilgi iletileceğinin bildirildiği ancak müşteri hizmetlerinin bir anlık dalgınlığı nedeniyle sehven konunun hukuk birimine aktarılmadığının tespit edildiği,
- Kira sözleşmelerinde yer alan açık hüküm sebebiyle şirketin tahsilat yapma hakkı olmasına rağmen kişinin bu talebinin özel kabul edilerek ve Kanun önemsenerek sistemde bulunan tüm kredi kartı bilgilerinin silindiği, silme işleminin Kanuna uygun olarak gerçekleştirildiği, silme işlemine ilişkin olarak şirketin genel müdürü ve yazılım yetkilileri arasındaki e-posta yazışmalarının ekte sunulduğu, yedeklemeler ile de silme işleminin iptal edildiğinin ispat edildiği; yedekleme verisinin içerisinde başka kişisel veriler olduğu için Kuruma iletilemediği, aynı şekilde veri silme işlemine ilişkin veri tabanı görüntülerinin de başkaca kişisel veriler bulunması sebebiyle sunulamadığı,
- Yine kira sözleşmelerinin içerisinde kişiye ait başkaca kişisel verilerin bulunması sebebiyle şu an sunulamadığı ancak Kurumun talebi halinde bu dokümanların sunulmaya hazır olunduğu belirtilerek veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla kredi kartı bilgisinin kira sözleşmesi gereği kullanıldığı ve meşru menfaatler çerçevesinde işlem yapıldığı, ayrıca kişinin talebi üzerine 7 gün içerisinde veri tabanından tüm kredi kartı bilgileri silindiği

ifadelerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/02/2020 tarihli ve 2020/166 sayılı Kararı ile,

- İlgili kişinin 1 günlük araç kiralamak amacıyla veri sorumlusunun web sayfası üzerinden rezervasyon yaptığı, rezervasyon sırasında kiralama ücretinin ön provizyon olarak, kira sözleşmesi kapsamında kendisinin kullanımına rıza gösterdiği ve onay verdiği ...22 ile biten kredi kartından tahsil edildiği, söz konusu kiralama süresi içerisinde ortaya çıkan HGS ücretinin (4.13 TL) ise veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin daha önceki farklı bir kiralama sözleşmesi kapsamında kullanımına onay verdiği ...67 ile biten kredi kartından tahsil edilmeye çalışıldığı ancak söz konusu kredi kartının internetten alışveriş işlemlerine kapalı olduğu için işlemin gerçekleştirilemediği, bu nedenle söz konusu HGS ücretinin yine aynı gün içinde, mevcut sözleşmesinde bildirdiği ...22 ile biten kredi kartından tahsil edildiği,
- Veri sorumlusu tarafından ilgili kişi ile yapılan araç kiralama sözleşmesinde yer alan *“kiracı tarafından bildirilen kredi kartından tahsilat yapılamadığı durumlarda; kiracının kiralayan ile yapmış olduğu başkaca araç kiralama sözleşmelerinde bildirdiği kredi kartı ve/veya nakit hesaplarından, kiralayanın tahsil etme hakkı saklıdır”* maddesine dayanılarak HGS ücretinin ilgili kişi ile yapılan daha önceki bir sözleşme kapsamında bildirilen kredi kartından tahsil edilmeye çalışıldığının belirtildiği, ancak veri sorumlusu tarafından mevcut sözleşme kapsamında yer alan *“bu sözleşmeyi imza etmekle arka sayfada belirtilmiş olan ... standart kiralama kural ve koşullarını okuduğumu ve kabul ettiğimi beyan ederim. Aracın aylık kullanım limitinin 3.000 km olup aşıldığı takdirde ücretlendirmeyi, bu kiralamadan doğan ve doğacak olan her türlü ödemenin ... bildirdiğim kredi kartımdan tahsil edilmesini kabul ve beyan ederim”* maddesi gereği; ilgili kişinin kullanımına onay verdiği kredi kartının geçerliliğinin ön provizyon bedeli alınarak onaylandığı ve bu karttan kiralama ücreti ve diğer ücretlerin tahsilatının yapılabildiği, bu nedenle somut vakada, söz konusu sözleşme maddesinde belirtilen *“kiracı tarafından bildirilen kredi kartından tahsilat yapılamaması”* durumu gerçekleşmediği için, veri sorumlusunun 4.13 TL olan HGS bedelini daha önceki araç kiralama sözleşmesi kapsamında bildirilen farklı bir kredi kartından tahsil etmeye çalışmasının gerekçesi ve hukuki dayanağını bu maddenin oluşturmayacağı,
- Ayrıca hem ilgili kişinin müşteri temsilcisi ile yaptığı görüşme sonucunda edindiği *“araç kira bedeli ödemesi, hangi kredi kartı ile yapılmış ise HGS bedelinin de aynı kredi kartından yapılması gerektiği”* bilgisi, hem de veri sorumlusunun web sayfasında yer alan *“Araç Kiralama Koşulları”* metninde *ödemeye ilişkin başlıklar altında yapılan açıklamalar dikkate alındığında; ödemenin mevcut sözleşme kapsamında bildirilen ve kullanımına onay verilen kredi kartından tahsil edileceğinin anlaşıldığı, araç kira sözleşmesinde yer aldığı iddia edilen “daha önce yapılan bir sözleşme kapsamında bildirilen başkaca bir kredi kartından da tahsil edilebileceği”* bilgisine yer verilmediği,
- Diğer taraftan, “Tüketici Sözleşmelerindeki Haksız Şartlar Hakkında Yönetmelik”in (17.06.2014 tarihli ve 29033 sayılı R.G.) “Haksız Şart” başlıklı 5 inci maddesinde *“(1) Tüketici ile kurulan sözleşmelerde yer alan bir şartın haksız şart olarak kabul edilebilmesi için; a) Tüketiciyle müzakere edilmeden sözleşmeye dahil edilmesi, b) Tarafların sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinde dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde tüketici aleyhine dengesizliğe*

neden olması, unsurlarının bir arada bulunması gerekir. (2) Bir sözleşme şartının önceden hazırlanması ve standart sözleşmede yer alması nedeniyle tüketicinin sözleşmenin içeriğine etki edememesi durumunda, o sözleşme şartının tüketiciyle müzakere edilmediği kabul edilir. Sözleşmeyi düzenleyen, bir standart şartın münferiden müzakere edildiğini iddia ediyorsa bunu ispatla yükümlüdür” ve “Haksız Şartların Sözleşmeye Etkisi” başlıklı 7 nci maddesinin 1. fıkrasında ise “Tüketicilerle kurulan sözleşmelerde yer alan haksız şartlar kesin olarak hükümsüzdür. Ancak sözleşmenin haksız şartlar dışındaki hükümleri geçerliliğini korur. Bu durumda sözleşmeyi düzenleyen, kesin olarak hükümsüz sayılan şartlar olmasaydı diğer hükümlerle sözleşmeyi yapmayacak olduğunu ileri süremez” hükümlerinin yer aldığı, bu çerçevede söz konusu kira sözleşmesinde yer alan “kiracı tarafından bildirilen kredi kartından tahsilat yapılamadığı durumlarda; kiracının kiralayan ile yapmış olduğu başkaca araç kiralama sözleşmelerinde bildirdiği kredi kartı ve/veya nakit hesaplarından, kiralayanın tahsil etme hakkı saklıdır” hükmünün somut vaka itibarıyla ilgili kişi aleyhine bir durum oluşturduğu ve ilgili kişinin makul beklentisini ve çıkarlarını göz önüne almayarak dürüstlük kurallarına aykırılık teşkil ettiği,

- Veri sorumlusunun savunmasında, kira sözleşmelerinin içeriğinde ilgili kişiye ilişkin başkaca kişisel verilerin bulunması sebebiyle şu an sunulmadığı, ancak Kurumun talebi halinde sunulmaya hazır olunduğunun belirtildiği, buna istinaden Kurumun ek bilgi/belge talebini içeren resmi yazısının tebliğ tarihi itibarıyla veri sorumlusu tarafından Kuruma herhangi bir bilgi/belge iletilmediği, Kurum tarafından ek bilgi belge kapsamında talep edildiği halde veri sorumlusu tarafından gönderilmeyen söz konusu kira sözleşmesinin, tüketici ile hizmet sunucu arasındaki sözleşmelere ilişkin genel uygulamalar da dikkate alınarak, ilgili kişi ile müzakere edilmeksizin tek taraflı olarak hazırlandığı ve matbu bir şekilde ilgili kişiye sunulduğu kanaatine varıldığı,
- Tüm bu nedenlerle sözleşmede yer alan söz konusu maddenin uygulanmasına yer olmadığı ve ayrıca “haksız şart” niteliğine uyduğu değerlendirilmekte olup veri sorumlusunun ilgili kişinin eski sözleşmesinde yer alan kredi kartı bilgilerini kullanmaya devam etmesini, ilgili sözleşme hükmünü işaret ederek “bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması” kişisel veri işleme şartına dayandırmasının uygun olmadığı,
- Aynı şekilde somut olayda, veri sorumlusunun mevcut durumda ön provizyon işlemi ile geçerliliğini ve limitini onayladığı ilgili kişinin sözleşme kapsamında kullanımına izin verdiği kredi kartı bilgisine sahip olduğu ve ödemeyi bu kredi kartından tahsil edebileceği halde daha önce elde ettiği başka bir kredi kartı bilgisini kullanmaya çalışması ve ilgili kişiye ait toplam üç kredi kartına ilişkin bilgilerin daha sonra kullanılabileceği düşüncesiyle sisteminde saklaması faaliyetine ilişkin olarak; menfaatlerin yarışabilir olmadığı, kişinin hem ilgili kişi hem de tüketici olarak zayıf konumda olan taraf olduğu, dolayısıyla temel hak ve hürriyetlerinin ihlale açık olduğu ve ilerde söz konusu veri işleme faaliyetinden (haber verilmeksizin kredi kartından tahsilat/ çekim vb. yapılabilmesi suretiyle) zarar görebileceği hususları dikkate alınarak yapılan değerlendirme ile, söz konusu veri işleme faaliyetinin “ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması” kişisel veri işleme şartına dayandırılmasının da uygun olmadığı, söz konusu veri işleminin açık rızaya veya diğer kişisel veri işleme şartlarından herhangi birine dayandırılmayacağı ve hukuka aykırı bir veri işleme olduğu kanaatine varıldığı,

- Söz konusu veri işleme faaliyetinin; kira sözleşmesinin yukarıda bahsi geçen ilgili hükmünün haksız şart niteliğine uyması ve somut vakanın kişinin makul beklentisi dışında aleyhine bir sonuç ortaya çıkarması nedeniyle *“hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma”*; kiralama süreci sonrasında araç tesliminin gerçekleşmesi ve bütün bedellerin tahsil edilmesiyle birlikte sözleşmenin sona ermesi, veri işleme amacının ortadan kalkması ve mevcutta olmayan ve sonradan gerçekleşmesi düşünülen amaçlarla kişisel veri işlenmeye devam edilmesi nedeniyle *“işledikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma”* ilkelerine aykırılık teşkil ettiği,

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişinin veri sorumlusu ile daha önce yaptığı araç kiralama sözleşmesi kapsamında kullanımına onay verdiği kredi kartı bilgilerinin; veri sorumlusu tarafından daha sonra gerçekleştirilmesi düşünülen amaçlar doğrultusunda kullanılmak üzere sistemde saklanarak, haksız şart niteliği gösteren sözleşme hükmüne dayanmak suretiyle somut vakada kişinin makul beklentisine ve çıkarına aykırı olumsuz bir durum oluşturarak haklı bir gerekçe olmaksızın kullanılmasına ilişkin kişisel veri işleme faaliyetinin Kanunun “Kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 5 inci maddesinde yer alan şartlardan herhangi birine dayandırılmayacağı ve Kanunun “Genel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesi uyarınca *“hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma”* ile *“işledikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma”* ilkelerine aykırılık teşkil ettiği kanaatine varılmış olup bu itibarla, Kanunun 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemiş olması nedeniyle veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca **75.000 TL idari para cezası uygulanmasına** karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 27/02/2020

Karar No : 2020/172

Konu Özeti : İlgili kişinin cep telefonunun özel bir hastane tarafından izinsiz aranması

İlgili kişinin şikâyet başvurusunda, Hastane tarafından şahsına ait cep telefonunu, Hastane adına bir şahsın aradığı ve Hastanenin reklamını yapmaya çalıştığı, fakat kendisinin bu tip reklamlardan rahatsız olması sebebiyle konuşmak istemediğini dile getirerek telefonu kapattığı, akabinde, Hastanenin e-posta adresine yazılı olarak 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa (Kanun) istinaden başvurarak bilgi talep ettiği, kendisini Hastanenin bir çalışanın aradığı ve bu konuyu konuşmak istediğini söylediği, ancak kendisinin sözlü değil de yazılı cevap talep etmesi üzerine kendisine e-posta yolu ile cevap verildiği, konu ile alakalı olarak gelen bu cevabı yeterli bulmayınca Kuruma şikâyet hakkının gündeme geldiği belirtilerek Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde Hastaneden savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin, tarafları nezdinde SMS gönderimine ilişkin herhangi bir açık rızasının bulunmadığı,
- İlgili kişinin kişisel verilerinin hiçbir şekilde taraflarınca işlenmediği
- İlgili kişinin kişisel verilerinin yurt içinde ve yurt dışında hiç kimseye aktarılmadığı, çünkü ilgili kişinin kişisel verilerinin bünyelerinde işlenmediği,
- Reklam içerikli telefon aramalarından herhangi bir şekilde haberlerinin olmadığı, ilgili kişinin kişisel verilerinin bünyelerinde bulunmadığı, bu nedenle herhangi bir kişiden temin de edilmediği,
- Arama yapan numaranın taraflarına ait bir hat olmadığı, ilgili kişinin başvurusuna ilişkin kayıtlarında ilgili kişiye ait herhangi bir bilgi, arama vb. bilgi, belgenin mevcut olmadığı, ilgili kişiye yapılan aramanın Hastaneleri bilgisi dâhilinde gerçekleştirilmediğinden ilgili kişinin şikâyetine konu iddialarının muhatabının da taraflarının olmadığı, bu nedenle ilgili kişinin kişisel verilerinin bünyelerinde bulunmadığı yani hiçbir zaman işlenmediği ve yurt içi ve yurt dışında herhangi bir kuruma aktarılmadığı

ifade edilmiştir.

Bununla birlikte, şikâyeteye konu telefon numarası arandığında hattın Hastanenin checkup departmanına ait olduğu ve çalışanların diğer müşterilere hizmet vermekte olması nedeniyle kısa sürede arayana dönüş sağlanacağını belirten sesli bir mesajla açıldığının görüldüğü, Hastanenin internet sitesinin iletişim bölümünde yer alan numara arandığında ise karşı tarafça şikâyeteye konu telefon numarasının da Hastanenin checkup merkezi olarak açıldığı yönünde bilgi verildiğinden, Hastaneyi, muhatap ikinci bir yazı ile şikâyeteye konu telefon numarasının hangi şirkete ait olduğu, checkup hizmetleri başta olmak üzere hasta yönlendirme, reklam ve tanıtım vb. konularda çeşitli firmalardan hizmet alıp almadığı, alıyorsa bu hizmetlere ilişkin sözleşme örnekleri ile sözleşme kapsamında yapılan aramalarda veya SMS gönderiminde kullanılan telefon numaralarının nasıl temin edildiği hususlarındaki açıklamaların tevsik edici belge ve bilgilerle birlikte Kuruma iletilmesi talep edilmiştir.

Hastane tarafından Kuruma iletilen cevap yazısında özetle:

- Şikâyeteye konu telefon numarasının taraflarına ait olmadığı ancak yaptıkları inceleme sonrasında ilgili numaranınSağlık ve Danışmanlık Hizmetlerinin kullandığı bir numara olduğunun tespit edildiği, ilgili firma ile yapılan sözleşmenin ekte sunulduğu,
- Sözleşmenin, Firma ile taraflarının üçüncü kişilere checkup hizmetinin pazarlanması ve satışı ile Hastanenin checkup hizmetini ilgili Firmanın bulmuş olduğu müşterilere sağlamasına ilişkin olduğu, ilgili sözleşmenin 4. maddesinde Firmanın müşteri bulurken Kanundan ve sözleşmeden kaynaklanan yükümlülöklere riayet etme zorunluluğunun bulunduğu, sözleşmede bahse konu maddeye aykırı davranılması halinde doğacak tüm zarardan Firmanın sorumlu olduğunun belirtildiği,
- Müşterilerin Hastane tarafından bulunmadığı bu nedenle ilgili kişinin herhangi bir bilgisinin bünyelerinde bulunmadığı, Firmanın ilgili kişinin bilgilerini ne şekilde bulduğu, bulup bulmadığı vb. konularda taraflarının bilgilendirilmediği,
- Hastane bünyesinde ilgili kişinin bilgilerinin bulunması ve gerekli onayı almış olması halinde taraflarının bu kişiyi direkt arayacağı ve checkup ile ilgili bilgileri bildireceği, başka bir firmanın checkup hizmeti için taraflarına hasta yönlendirmesi halinde komisyon aldığı dikkate alındığında Hastanenin kendi bünyesinde bulunan bilgileri bir başka firma ile paylaşmasının da hukuki ve mantıken açıklanabilecek yönünün de bulunmadığı, Firmanın, Hastaneye bağlı bir firma veya Hastanenin checkup departmanının da olmadığı, Firmanın sadece taraflarına kanuna uygun olarak hasta bulmakta olduğu, Firmanın kendisini Hastanenin checkup departmanı gibi yani kendilerine bağlı bir firma gibi tanıttığının tespit edilmesi halinde konu ile ilgili de Firma ile hukuki girişimlere başlanılacağı,
- Hastanenin kişisel verilerini kullanacağı her kişiden açık yazılı onay aldığı, ilgili kişinin taraflarında kayıtlı hiçbir bilgisinin bulunmadığı gibi hiçbir zaman taraflarından tedavi hizmeti almadığı, Firmanın ilgili kişi ile temasa geçti ise hukuka uygun olarak mı yoksa uygun olmadan mı temasa geçtiğinin taraflarınca bilinmediği, Firmanın hukuka ve sözleşmeye uygun olarak taraflarına hasta yönlendirme hizmeti vermekte olduğu sözleşme gereğince de hasta temin etme hususunda hukuka aykırı bir işlem yapması halinde Firmanın sorumlu olacağının açıkça düzenlendiği

açıklamalarına yer verilmiştir.

Müteakiben, söz konusu iddialara ilişkin Firmadan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişiye ilişkin Hastane adına arama yapıldığı, taraflarının hastanelerin hastalarıyla olan randevu takibini yapmakta olduğu, ancak ilgili kişinin Hastanenin hastası olmayıp yanlışlıkla arandığı, durumun fark edilmesi ile telefon görüşmesinin sonlandırıldığı, bünyelerinde kişisel verilerin tutulmadığı, çalışılan hastanelerin tuttuğu kişisel verilerin ilgili hastanenin yazılı onayı ile kullanılarak randevuların düzenlediği, bu nedenlerle yurt içine ya da yurt dışına herhangi bir kişisel veri aktarımının söz konusu olmadığı, bu açıklamalar doğrultusunda şikâyetin reddine karar verilmesinin talep edildiği

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/02/2020 tarih ve 2020/172 sayılı Kararı ile,

- Öncelikle, ilgili kişinin aranması ile ilgili olarak sorumluluğun kimde olduğunun tespit edilmesi amacıyla Hastane ile Firma arasındaki sözleşme incelenmiş olup inceleme neticesinde;
 - Sözleşme konusunun, Hastanenin bünyesinde sunulan checkup panelinin Firma tarafından üçüncü kişilere pazarlanması ve satışı ile yapılan satıştan sonra Hastanenin bu hizmeti karşılması ve aradaki ticari işlemleri kapsadığı,
 - Firmanın bu satışı ilgili kanunlar çerçevesinde elektronik posta, posta, kapıdan dağıtım, kapıdan satış, internet üzerinden satış, telefonla satış, medya üzerinden satış ve sair yollarla yapabileceği,
 - Firmanın kendisi için tasarlanmış checkup panelini piyasa şartları çerçevesinde Hastaneden yazılı onay almak suretiyle kendisinin belirleyebileceği, satışı artırmak için gerekli noktalarda kampanyalar ve aktiviteler düzenleyebileceği,
 - Hastanenin sözleşmede belirtilen ürünlerle ilgili SMS gönderme yetkisini de Firmaya verdiği,
 - Firmanın bu sözleşme devam ettiği sürece bu ürünü ister web sitesi aracılığı ile ister kapıdan satış yöntemi ile, ister kurumsal satış şekliyle, isterse tele marketing yoluyla, yazılı, işitsel ve görsel medya yoluyla veya başka bir yolla pazarlayabileceği ve satabileceği,
 - Satış esnasında kanundan ya da sözleşmeden kaynaklı yükümlülüklerle riayet etmemesi sebebiyle doğacak tüm zararlar nedeniyle Hastanenin Firmaya rücu hakkına sahip olduğu,

- “Gizlilik Yasağı” başlıklı sözleşme maddesi altında Hastanenin müşteri verilerini Firmanın kullanımına açabileceği, Firmanın hem Hastanenin eski müşterilerine hem de kendi oluşturacağı yeni müşterilere checkup panelini satacağı, Firmanın Hastaneden aldığı datayı üçüncü kişilerle paylaşamayacağı, dağıtamayacağı, yayınlamayacağı, böyle bir durumun tespiti halinde Hastanenin sözleşmeyi derhal fesih hakkının bulunduğu ve bu sebeple uğrayacağı maddi zararın karşılanmasını Firmadan talep edebileceği, benzer şekilde Hastanenin de Firmanın Hastaneye kazandırdığı yeni hastaları başka çağrı merkezleri ile paylaşamayacağı, bu durumda da Firmanın zararının tazmin edilmesini talep hakkı bulunduğu hususlarının düzenlendiği,
- Firma teknik altyapısının SSL protokollerini desteklediği ve firewall ile IP Authentication yöntemi kullanılarak giriş yapıldığı ve sadece yöneticilerin erişebildiği server’ların kullanıldığı, müşteri bilgilerine yalnızca yetkilendirilmiş kişilerin erişebildikleri,
- Müşteri temsilcilerinin sadece otomatik çağrı sistemi üzerinden ekranına gelen “aranan numara” bilgisini görmekte olduğu ve kişisel bilgilere erişemedikleri,
- Tüm arama, satış, backoffice, teslim ve takip adımlarının giriş ve yönetiminin dijital ortamda yapıldığı, ofiste müşteri bilgi güvenliğini tehlikeye sokacak gereksiz matbu formların kullanılmadığı

şartlarına yer verildiğinin görüldüğü,

Kanunun 3 üncü maddesinde “veri sorumlusu”nun, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi olarak “veri işleyen”in ise, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlandığı, veri sorumlusunun, veri işleme faaliyetinin genel anlamda “neden” ve “nasıl” yapıldığını belirleyen kişi olduğu, diğer bir ifadeyle, “hangi kişisel verilerin toplanacağı, kişisel verilerin hangi amaçlarla işleneceği, hangi kişilerin kişisel verisinin toplanacağı, kişisel verilerin kimlere, hangi amaçla aktarılacağı, kişisel verilerin hangi süre ile saklanacağı” konularındaki kararların ancak veri sorumlusu tarafından alınabildiği, ancak veri sorumlusunun, akdedeceği bir sözleşme ile “kişisel verilerin toplanmasında hangi bilişim sistemlerinin kullanılacağı, kişisel verilerin nasıl saklanacağı, veri güvenliğinin sağlanmasının detayları, kişisel verilerin bir şirketten diğerine aktarılmasında hangi yöntemin kullanılacağı, veri saklama periyoduna uyulmasını sağlamak için kullanılacak yöntemin ne olduğu, kişisel verilerin silinmesinde hangi yöntemin kullanılacağı” gibi konularda karar alma yetkisini veri işleyene bırakabildiği,

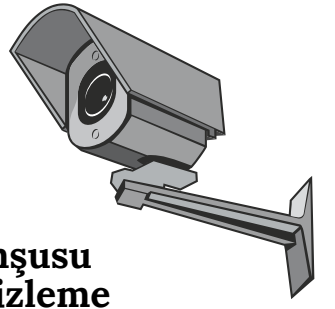
- Kurum tarafından yayımlanan Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hakkında Sıkça Sorulan Sorular rehberinde de çağrı merkezinin veri işleyen olduğu; “... veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak veri sorumlusu adına faaliyet gösteren, dışarıdan hizmet alınması suretiyle çağrı merkezi hizmeti veren bir şirket bu faaliyet kapsamında veri işleyen olarak kabul edilecektir. Burada önemli olan, veri işleyenin bu kapsamdaki kişisel veri işleme faaliyetlerini veri sorumlusundan aldığı talimatlar doğrultusunda gerçekleştirmesidir.” şeklinde açıklandığı,

- Bununla birlikte Madde 29 Çalışma Grubu'nun WP 169 sayılı Veri Sorumlusu ve Veri İşleyen Hakkında Görüşünde de çağrı merkezinin veri işleyen olduğunun “*Veri sorumlusu bazı işlerini çağrı merkezine bırakır ve çağrı merkezine veri sorumlusunun müşterilerini veri sorumlusunun kimliğini kullanarak arama talimatı verir. Bu durumda müşterilerin beklentileri ve veri sorumlusunun kendisini dış kaynak firması aracılığıyla sunma şekli dış kaynak firmasının veri sorumlusu adına bir veri işleyen olarak hareket ettiği sonucunu doğurur.*” şeklindeki örnekle açıklandığı,
- Firmanın Hastane adına hareket ederek hem hastanenin eski müşterilerine hem de kendi bulduğu müşterilere checkup panelini pazarlayan bir çağrı merkezi olduğunun anlaşıldığı, sözleşmede bulunan, Firmanın bu satışı ilgili kanunlar çerçevesinde elektronik posta, posta, kapıdan dağıtım, kapıdan satış, internet üzerinden satış, telefonla satış, medya üzerinden satış ve sair yollarla yapabileceği; bu ürünü ister web sitesi aracılığı ile, ister kapıdan satış yöntemi ile, ister kurumsal satış şekliyle, isterse tele marketing yoluyla, yazılı, işitsel ve görsel medya yoluyla veya başka bir yolla pazarlayabileceği ve satabileceği; sözleşmede belirtilen ürünlerle ilgili SMS gönderebileceği hükümleri ile satış esnasında kanundan ya da sözleşmeden kaynaklı yükümlülüklere riayet etmemesi sebebiyle doğacak tüm zararlar nedeniyle Hastanenin Firmaya rücu hakkına sahip olduğu hükmü dikkate alındığında Hastanenin checkup hizmetinin pazarlanması ve satışı için Firmaya yetki verdiği; bu kapsamda yeni müşterilerin nereden bulunacağı ve bu müşterilere ürünlerin hangi yollarla pazarlanacağına ilişkin karar verme yetkisinin Firmaya bırakıldığı, bu sebeple Hastanenin checkup panelinin Hastanenin kayıtlarında bulunan müşterilerine pazarlanmasına yönelik kişisel veri işlenmesinde Firma **veri işleyen** olarak değerlendirilirken; Hastane kayıtlarında bulunmayan ancak Firmanın kendisi tarafından bulunan yeni müşterilerin pazarlama amacıyla aranarak kişisel verilerinin işlenmesinde Firmanın **veri sorumlusu** olduğu kanaatine varıldığı,
- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğinin, ikinci fıkrasında ise kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, Hastanenin hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, Hastanenin meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğunun hükme bağlandığı,
- Firmadan alınan yazıda ilgili kişinin Hastanenin müşterisi olmadığı, kendileri tarafından yanlışlıkla arandığı belirtilmiş olmakla birlikte Hastane ve Firma arasında imzalanan sözleşme gereğince Hastaneye ait ürünün Hastane adına pazarlanması ve satışı için Firmaya yetki verilmiş olsa da; Firmanın sözleşmede yer alan “Satış esnasında kanundan ya da sözleşmeden kaynaklı yükümlülüklere riayet etmemesi sebebiyle doğacak tüm zararlar nedeniyle Hastanenin Firmaya rücu hakkına sahip olduğu” hükmü ile “*Firmanın Hastaneden aldığı datayı üçüncü kişilerle paylaşamayacağı, dağıtamayacağı, yayınlamayacağı, böyle bir durumun tespiti halinde Hastanenin sözleşmeyi derhal fesih hakkının bulunduğu ve bu sebeple uğrayacağı*”

maddi zararın karşılanması Firmadan talep edebileceği” hükmüne muhalefet ederek Hastane tarafından kendisine bildirilmemiş olan ilgili kişinin cep telefonuna erişmesi ve kişinin cep telefon numarasını, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen açık rıza ya da diğer işleme şartlarından herhangi biri geçerli olmadığı halde aramak suretiyle işlemesinin Kanunun 5 inci maddesine aykırı olduğu

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişinin kişisel verisi olan cep telefonu numarasının veri sorumlusu Firma tarafından reklam amacıyla aranması suretiyle kullanılmasının, kişisel verilerin korunması mevzuatı açısından bir veri işleme faaliyeti olduğu, bu işlemenin Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenen işleme şartlarından herhangi birine dayanılarak yapılmaması sebebiyle de Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde öngörülen “Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek” yükümlülüğünün yerine getirilmediği kanaatine varıldığından, incelemeye konu olay açısından veri sorumlusu olarak kabul edilen Firma hakkında, Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi hükmü uyarınca **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına** karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 27/02/2020

Karar No : 2020/187

Konu Özeti : İlgili kişinin oturmakta olduğu binaya, komşusu tarafından kamera yerleştirilerek kayıt ve izleme gerçekleştirilmesi hakkında

Kuruma intikal eden şikâyet dilekçesinde özetle; ilgili kişinin oturmakta olduğu bina içerisine komşusu tarafından 2 tanesi dışarıyı, 1 tanesi apartman girişini, 1 tanesi kat arasını gösterecek şekilde 4 tane kamera yerleştirildiği, bu kameralarla kayıt ve izleme gerçekleştirildiği, kişilerin huzur ve sükûnunu bozma, hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydetme, özel hayatın gizliliğini ihlal etme suçlarının işlendiği, kameraları yerleştiren komşu hakkında savcılığa da şikâyetle bulunulduğu ifade edilerek gereğinin yapılması, şahsın cezalandırılması ve kamera görüntülerinin tarafına iadesi talep edilmektedir.

Konuya ilişkin yapılan değerlendirme neticesinde, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 27/02/2020 tarihli ve 2020/187 sayılı kararı ile;

- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 15 inci maddesinin birinci fıkrasında Kişisel Verileri Koruma Kurulunun, şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapacağı; aynı maddenin ikinci fıkrasında ise; 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen;

a)Belli bir konuyu ihtiva etmeyen,

b)Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan,

c)4 üncü maddede gösterilen şartlardan (dilekçe sahibinin adı soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresi) herhangi birini taşımayan

ihbar veya şikâyetlerin incelemeye alınmayacağına hükme bağlandığı,

Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26/09/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı madde hükümlerinin uygulanacağına belirtildiği,

- Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinde hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verileceğinin, 136 ncı maddesinde ise kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişinin, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağına hükme bağlandığı,

hususlarından hareketle,

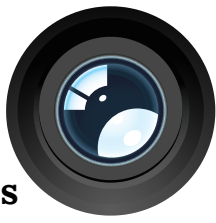
- İlgili kişinin, komşusu hakkındaki hukuka aykırı olarak kamera taktırılması ve görüntü kaydı alınmasına ilişkin şikâyetlerinin Türk Ceza Kanunu hükümleri çerçevesinde suç unsuru barındırabileceği ve bu çerçevede 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesi dikkate alınarak söz konusu **şikâyetin Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceğine karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 12/03/2020

Karar No : 2020/212

Konu Özeti : Bir kamu kurumu olan veri sorumlusu tarafından ses kayıt özelliği bulunan güvenlik kamerası kullanılması hk.

Kurula 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca “kişisel veri”; “kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi” ifade etmektedir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca “kişisel verilerin işlenmesi” ise; “kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem”, (ç) bendi uyarınca “ilgili kişi”; “kişisel verisi işlenen gerçek kişi”, (ı) bendi uyarınca “veri sorumlusu”; “kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiyi” ifade etmektedir. Görüldüğü üzere; Kanun kişisel veri işleme faaliyetini tanımlarken örnek olması adına birtakım işlemde bahsetmiş fakat işleme faaliyetini bunlarla sınırlı tutmamıştır. Bu anlamda, kişisel veriler üzerinde gerçekleştirilecek her türlü eylem, kişisel veri işleme faaliyeti olarak kabul edilecek ve Kanun kapsamında değerlendirilecektir.

Kanunun 5 inci maddesinde ise kişisel verilerin işleme şartlarına yer verilmiş olup; bu maddenin birinci fıkrasında, kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında belirtilen şartlardan *(-Kanunlarda açıkça öngörülmesi, -Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, - Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, -Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, -İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, -Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması, -İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması)* birinin varlığı halinde ise, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğu hükme bağlanmıştır.

Kanunun “Genel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesinde, kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ve kişisel verilerin işlenmesinde maddede; “-Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma. -Doğru ve gerektiğinde güncel olma. -Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme. -İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma. -İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.” şeklinde sayılan ilkelere uyulmasının zorunlu olduğu düzenleme altına alınmıştır. Anılan madde hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, kişisel verilerin işlenmesinde her hal ve şartta Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan genel ilkelere uyulması hukuki bir gerekliliktir.

Bir diğerk önemli ilke olan “işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması” ilkesine göre, işlenen veriler belirlenen amaçların gerçekleştirilmesine elverişli olmalı, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya sonradan ortaya çıkması muhtemel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik veri işleme yoluna gidilmemelidir. Burada önemli olan, amacı gerçekleştirmeye yönelik yeterli verinin temin edilmesi, bunun dışındaki amaç için gerekli olmayan verilerin işlenmesinden kaçınılmasıdır. Ölçülülük ilkesi ise, veri işleme ile gerçekleştirilmesi istenen amaç arasında makul bir dengenin kurulması yani veri işlemenin, amacı gerçekleştirecek ölçüde olması demektir.

Bu kapsamda kişisel verilerin korunması hakkı, Anayasanın “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasında; *“Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.”* şeklinde hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme ile kişisel verilerin korunması hakkına anayasal bir nitelik kazandırılmış olup; bir temel hak ve özgürlük olan bu hakkın sınırlandırılması da ancak Anayasanın 13 üncü maddesine uygun bir şekilde gerçekleştirilecektir. Nitekim, Anayasanın 13 üncü maddesi; *“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.”* hükmünü amirdir. Görüldüğü üzere; bir temel hak ve özgürlüğün sınırlandırılmasının söz konusu olduğu hallerde; hakkın özüne dokunulmaması ve sınırlamanın Anayasanın sözüne, ruhuna, demokratik toplum düzenine, laik Cumhuriyetin gerekleri ile ölçülülük ilkesine aykırı olmaması gerekmektedir.

Bu hususa ilişkin olarak Anayasa Mahkemesinin 28/09/2017 tarihli ve 2016/125 E. 2017/143 K. sayılı kararında da;

“...24. Anayasa’nın 20. maddesinin üçüncü fıkrasında ise “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

25. 108 sayılı Sözleşme’nin 9. maddesinde de devlet güvenliği, kamu güvenliği, devletin ekonomik menfaatlerinin korunması ve suçlarla mücadele edilmesi, ilgilinin veya üçüncü kişilerin hak ve özgürlüklerinin korunması ile verilerin istatistiki veya bilimsel amaçlarla kullanılması durumlarında kişisel verilerin korunmasına sınırlamalar getirilebileceği belirtilmektedir.

26. Ancak bu sınırlama yapılırken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması rejimini belirleyen Anayasa'nın 13. maddesine de uyulması gerekmektedir. Anayasa'nın 13. maddesinde "Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâîk Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." denilmektedir. Anayasa'nın 13. maddesi uyarınca özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakları, yalnızca kanunla ve demokratik bir toplumda gerekli olduğu ölçüde sınırlanabilir. Ayrıca getirilen bu sınırlamalar hakkın özüne dokunamayacağı gibi Anayasa'nın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

27. Temel hak ve özgürlükler özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasa'da öngörülen sebeplerle ve ancak kanunla sınırlanabilir. Dokunulamayacak "öz", her temel hak ve özgürlük açısından farklılık göstermekle birlikte kanunla getirilen sınırlamanın hakkın özüne dokunmadığının kabulü için temel hakların kullanılmasını ciddi surette güçleştirip amacına ulaşmasına engel olmaması ve etkisini ortadan kaldırıcı bir nitelik taşıması gerekir.

28. Temel hak ve özgürlüklerin özlerine dokunulmaksızın yapılan sınırlamaların ise demokratik toplum düzeninin gerekleri ile ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Öze dokunma yasağını ihlal etmeyen müdahaleler yönünden gözetilmesi öngörülen "demokratik toplum düzeninin gerekleri" kavramı, öncelikle ilgili hak yönünden getirilen sınırlamaların zorunlu ve istisnai tedbir niteliğinde olmalarını gerektirmektedir. "Demokratik toplum düzeninin gerekleri"nden olma, bir sınırlamanın demokratik bir toplumda zorlayıcı bir toplumsal ihtiyacın karşılanması amacına yönelik olmasını ifade etmektedir.

29. Anayasa'nın 13. maddesinde ifade edilen "ölçülülük ilkesi", temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin başvurularda dikkate alınması gereken bir diğer ilkedir. Demokratik toplum düzeninin gerekleri ve ölçülülük ilkeleri, iki ayrı kriter olarak düzenlenmiş olmakla birlikte bu iki kriter arasında sıkı bir ilişki vardır. Temel hak ve özgürlüklere yönelik herhangi bir sınırlamanın başvurulabilecek en son çare ya da alınabilecek en son önlem olarak temel haklara en az müdahaleye olanak veren ölçülü bir sınırlama niteliğinde olup olmadığının incelenmesi gerekir.

30. Demokratik toplum kişilerin temel hak ve özgürlüklerinin en geniş şekilde güvence altına alındığı bir düzeni gerektirir. Demokrasilerde devlete düşen görev temel hak ve özgürlükleri korumak ve geliştirmek, bunların etkili şekilde kullanılmasını sağlayacak tedbirleri almaktır. Bu kapsamda devlet, özellikle temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldıracak veya bunlara ölçüsüz müdahale teşkil edecek tutumlardan kaçınmalı ve başkalarından gelebilecek tehditlere karşı bireyleri korumalıdır.

31. Özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması hakkı, temel hak ve özgürlükler arasında önemli bir yer alır. Özel hayatın gizliliğinin korunması, bu hayatın başkalarının gözleri önüne serilmemesi demektir. Kişinin özel hayatının, yalnız kendisi veya kendisinin bilmesini istediği kimseler tarafından bilinmesini isteme hakkı, kişinin temel haklarından biridir ve bu niteliği nedeniyle insan haklarına ilişkin beyanname ve sözleşmelerde yer almış; demokratik ülkelerin mevzuatında açıkça belirlenen istisnalar dışında devlete, topluma ve diğer kişilere karşı korunmuştur. Kişisel verilerin korunması hakkı ise özel hayatın gizliliği hakkının özel bir biçimi

olarak bireyin hak ve özgürlüklerini kişisel verilerin işlenmesi sırasında korumayı amaçlamaktadır. Kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sağlanan anayasal güvencenin yaşama geçirilebilmesi için bu hakkı ilgilendiren yasal düzenlemelerin açık, anlaşılabilir ve kişilerin söz konusu haklarını kullanabilmelerine elverişli olması gerekir. Ancak böyle bir düzenleme ile kişilerin özel hayatlarını ilgilendiren veri ve bilgilerin resmî makamların keyfî müdahalelerine karşı korunması mümkün olabilir...”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, temel hak ve özgürlük niteliğini haiz kişisel verilerin korunması hakkının sınırlandırılmasının, demokratik bir toplumda gerekli olduğu ölçüde, hakkın kullanımının ciddi surette güçleştirilip amacına ulaşmasının engellenmemesi ve etkisinin ortadan kaldırılmaması şartıyla mümkün olmasının yanı sıra, Devlet’in de bu tür hakları ortadan kaldıracak veya bu haklara ölçüsüz müdahale teşkil edecek tutumlardan kaçınması gerekmektedir. Dolayısıyla, kişisel verilerin korunması hakkını sınırlayan hükümlerin, hakkın kullanımını ciddi surette güçleştirip amacına ulaşmasını engelleyecek ve etkisini ortadan kaldıracak şekilde geniş yorumlanmaması, aksine bu hükümlerin bir Anayasal hakkın istisnası olduğu bilinci ile dar yorumlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

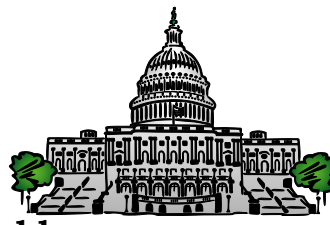
Bu açıklamalar çerçevesinde, sesli kamera kaydının hukuka uygun bir kişisel veri işleme faaliyeti olarak değerlendirilebilmesi için Anayasada belirtilen temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında gözetilmesi gereken ilkelere uygun olması gerekmektedir. Bu kapsamda söz konusu kayıt ile beklenen faydanın ses kaydı olmaksızın görüntü kaydı ile elde edilebileceği hallerde ses kaydının da yapılması, gerçekleştirilecek kişisel veri işleme faaliyeti ile ulaşılmak istenen amaç arasındaki dengenin bozulmasına yol açacağından ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil edecektir. Bu anlamda, gözetim sistemlerinde görüntü kaydı ile birlikte ses kayıt sisteminin de kullanılmasının sadece görüntü kaydına göre çok daha müdahaleci olacağı açıktır. Diğer taraftan, kameralar vasıtasıyla görüntü ile birlikte ses kaydı yapılması, bireylerde her açıdan gözetim altında tutuldukları endişesi yaratabilecek olup, kişilerin kamusal alanda bile özel bir kısım diyaloglarının ya da yaşantı kesitlerinin bulunabileceği de dikkate alındığında bu yönde bir uygulamanın hakkın özüne zarar vereceği değerlendirilmektedir. Ayrıca belirtmek gerekir ki, güvenlik amacıyla kamu kurumunun halk girişine takılması yönünde ihtiyaç bulunduğu belirtilerek ses kaydı yapan kameraların kullanılması, benzer nitelikteki her türlü ortam açısından da gerekli olduğu yönünde genel bir değerlendirmeye neden olabileceğinden, kişisel verilerin korunması hakkına yönelik **oldukça geniş nitelikte bir istisna oluşması sonucunu doğurabilecektir ki, bu hususun da hakkın özüne zarar vereceği değerlendirilmiştir.**

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 19/03/2020

Karar No : 2020/226

Konu Özeti : İlgili kişinin, bir Valilikte görev yapmakta iken, Valilik çalışanı tarafından hukuka aykırı olarak elde edildiği iddia edilen kişisel verilerinin Valiliğe dijital ortamda sunulması

Kuruma intikal eden şikâyet başvurusunda, ilgili kişinin, veri sorumlusu bir Valilikte görev yapmakta iken, veri sorumlusunun bir çalışanı tarafından hukuka aykırı olarak elde edildiği iddia edilen kişisel verilerinin veri sorumlusuna dijital ortamda sunulduğu, söz konusu verilere dayanılarak ilgili kişi hakkında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gereğince disiplin soruşturması başlatıldığı ve disiplin cezası aldığı, başka bir ilde alt kadroya atandığı, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında İçişleri Bakanlığına müracaat ederek Kanuna aykırı olarak gerçekleştirilen disiplin soruşturması sonucunda tarafına verilen disiplin cezalarının ve atama işleminin iptali ve hukuka aykırı olarak elde edilen ve üçüncü şahıslara aktarılan kişisel verilerinin yok edilmesi talebinde bulunduğu, İçişleri Bakanlığının bu talebi veri sorumlusuna gönderdiği, veri sorumlusu tarafından disiplin cezalarının kaldırılması ve atama işleminin iptali ile ilgili talebe karşılık yetersiz bir cevap verildiği iddia edilerek gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan değerlendirme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 19/03/2020 tarih ve 2020/226 sayılı Kararı ile,

- Kanunun 15 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında Kişisel Verileri Koruma Kurulunun şikâyet üzerine veya ihlal iddiasını öğrenmesi durumunda resen, görev alanına giren konularda gerekli incelemeyi yapacağı; aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında ise 1/11/1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde belirtilen

a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyen,

b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan,

c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan (dilekçe sahibinin adı soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresi) herhangi birini taşımayan

ihbar veya şikâyetlerin incelemeye alınmayacağıının hükme bağlandığı,

- Öte yandan, Kanunun 17 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından 26.09.2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ıncı madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte olup, Türk Ceza Kanununun 135 inci maddesinde hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verileceği, 136 ncı maddesinde ise kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişinin, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağıının hükme bağlandığı,

- Diğer taraftan, Kanunun istisnalar başlıklı 28 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında, bu Kanunun amacına ve temel ilkelerine uygun ve orantılı olmak kaydıyla veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü düzenleyen 10 uncu, zararın giderilmesini talep etme hakkı hariç, ilgili kişinin haklarını düzenleyen 11 inci ve Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğünü düzenleyen 16 ncı maddelerinin aynı fıkranın (c) bendinde yer alan kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması durumunda uygulanmayacağı belirtilmiştir.

değerlendirmelerinden hareketle;

- Kişisel verileri hukuka aykırı olarak elde eden Valilik çalışanı açısından şikâyetle konu iddiaların esasen Türk Ceza Kanunu hükümleri uyarınca değerlendirilmesi gerektiğinden 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesi de dikkate alınarak söz konusu başvurunun Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceğine,
- Veri sorumlusunun işlediği kişisel verilerin disiplin soruşturma veya kovuşturması kapsamında Kanunun 28 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendi kapsamında işlendiğinden bu aşamada Kanun çerçevesinde yapılacak bir işlem bulunmadığına,
- Öte yandan işlenen veriler ve yürütülen soruşturma sonucunda ilgili kişi hakkında uygulanan yaptırımların ise 657 sayılı Kanun gereğince özlük dosyalarında saklanması gerektiği, Kamu Personeli Genel Tebliğine (Seri No: 2) göre görevi herhangi bir şekilde sona eren memurların özlük dosyalarının kurumlarınca saklanacağı ve Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğe göre son işlem tarihi üzerinden yüz bir yıl geçmemiş memuriyet sicil dosyaları içerisinde yer aldığı dikkate alınarak, ilgili kişinin veri sorumlusu nezdindeki bahse konu verilerinin silinmesi talebinin de 6698 sayılı Kanunun 7 inci maddesinde belirtildiği üzere kişisel verilerin işlenmesini gerektiren **sebeplerin henüz ortadan kalkmaması dolayısıyla veri sorumlusu tarafından karşılanmasının mümkün olmadığına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 02/04/2020

Karar No : 2020/255

Konu Özeti : Veri sorumlusu eğitim kurumu tarafından ilgili kişilerin özel nitelikli kişisel verilerinin hukuka aykırı olarak işlenmesi

Kuruma intikal eden şikâyet; şikâyetçinin velisi bulunduğu çocuklarının veri sorumlusuna ait okulda eğitim gördüğü, gerek bu öğrencilere gerekse de diğer öğrencilerin okulda eğitim gördükleri sırada velilerinden herhangi bir şekilde izin alınmadan, aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmeden veya açık rızaları alınmadan CAS (Cognitive Assessment System) Uygulama ve Değerlendirme testinin yapıldığı, CAS testinin klinik ve nörolojik değerlendirme yeteneği ile geniş yelpazede gelişimsel değerlendirme yapabilen güncel bir ölçek olduğu, çocukların bu test için Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 6 ncı maddesi ile belirlenmiş özel nitelikli kişisel verilerinin kullanıldığı ve işlendiği, aynı madde hükmünce ilgili kişilerin veya velisinin açık rızası bulunmadan bu verilerin işlenmesinin kesinlikle yasaklandığı, veri sorumlusunun uzun süredir şikâyetçinin velayeti altında bulunan çocuklara eğitim vermekte iken hiçbir kayıt işleminde kişisel verilerin işlenmesinden bahsetmediği, Kanunun 10 uncu maddesi hükümlerince aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmediği, veri sorumlusuna başvuruda bulunulduğu ancak yeterli bir cevap alınamadığı bu çerçevede Kurula şikâyetle bulunulduğu belirtilerek, veri sorumlusunun Kanunun 18 inci maddesi uyarınca aydınlatma yükümlülüğü ve veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini ihlal fiillerinden dolayı cezalandırılması, işlenen verilerin Kanunun 7 nci maddesi doğrultusunda silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi ve yapılan yargılama masrafları vs. tüm giderlerin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme neticesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- Öncelikle şikâyetçinin iddialarının aksine sadece bir çocuğuna bahse konu testin uygulandığı,
- Şikâyetle konu edilen testin hukuki dayanağının; eğitim kurumlarında sunulacak rehberlik hizmetlerinin amaç, ilke, faaliyet ve çalışma yöntemlerini düzenleyen “Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği” (10 Kasım 2017 tarihli ve 30326 sayılı R. G.) olduğu, söz konusu Yönetmeliğin 6 ncı maddesi uyarınca rehberlik hizmetlerinin eğitsel rehberlik, mesleki rehberlik ve kişisel/sosyal rehberlik olarak üç temel alana ayrıldığı,
 - Bu kapsamda eğitsel rehberliğin “bireyin yetenek, ilgi, ihtiyaç, değer, kişilik özellikleri, imkân ve koşullarıyla uyumlu eğitsel kararlar alması; eğitime ilişkin olumlu tutum geliştirmesi ve hayat boyu öğrenme sürecinde bireyin gelişimine destek olunması amacıyla bireye ve ailesine sunulan hizmet” (Madde 6 (1) (a)); kişisel/sosyal rehberliğin ise “bireyin bilişsel, sosyal, duygusal, ahlaki ve davranışsal gelişimini desteklemek amacıyla kendini tanıması; karar verme ve problem çözme gibi sosyal beceriler ile yaşam becerilerini geliştirmesi ve sorumluluk sahibi bir birey olarak hayatına devam edebilmesi için bireye ve ailesine sunulan hizmet” (Madde 6 (1) (c)) olarak tanımlandığı,

- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde *“İlkokul kademesinde rehberlik hizmetleri; öğrencinin okula uyum sağlamasına, eğitim ortamlarına ve öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmesine; öğrenmeyi öğrenme ve öğrendiklerini aktarmaya yönelik bilişsel becerileri kazanmasına; etkili öğrenmeye yönelik stratejiler geliştirme, duyguları tanıma, kendini ifade etme gibi sosyal beceriler ile zorlu yaşam olaylarıyla baş etme becerileri kazanmasına; kişilik gelişimini ve mesleki gelişimlerini desteklemeye yönelik olarak eğitsel, mesleki ve kişisel/sosyal rehberlik hizmetleri kapsamında yürütülür.”* hükmünün yer aldığı,
- Bu çerçevede eğitim kurumlarında sunulan rehberlik hizmetinin amacının ölçme değerlendirme araçları ve diğer yöntemleri kullanarak öğrencilerin durumlarının tespit edilip desteklenmesi gereken alanlarda çalışma yürütmek olduğu,
- Rehberlik hizmetlerinin yerine getirilebilmesi ve amaçlarının sağlanabilmesi için “bireyin tanınması”nın zorunlu olduğu ve öğretmenlerin görevleri arasında olduğu, Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bireyi tanımanın, *“bireyin kendi ilgi, yetenek, değer, tutum ve kişilik özelliklerini keşfetmesini ve gerçekçi kararlar almasını sağlamak amacıyla rehberlik öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni ve diğer öğretmenler tarafından yürütülen bilgi toplama süreci”* olarak tanımlandığı ve aynı maddenin aynı fıkrasının (c) bendine göre bireyin tanınması sürecinde farklı ölçme araçlarının, yöntemlerinin ve tekniklerinin kullanılmasının mümkün olduğu,
- Yönetmelik ile *“rehberlik ve araştırma merkezleri ile rehberlik servislerinin bireyi tanıma, tanılama, tarama ve inceleme çalışmalarında kullanabilecekleri çeşitli test, anket ve envanterler”*in psikolojik ölçme araçları olarak tanımlandığı ve Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde rehberlik hizmetlerinde bireyi tanıma çalışmalarında kullanılacak psikolojik ölçme araçlarının sağlanmasına ilişkin amaç ve uygulama ilkelerinin belirlendiği
- Bu çerçevede testin amacının rehberlik faaliyeti kapsamında öğrenciye eğitsel, kişisel, sosyal rehberlik hizmeti ile sınırlı olduğu, yürütülen faaliyetin hukuka uygun, belirli, açık ve meşru olduğu, testin uygulanmasına ilişkin velilerin bilgisi ve onayının bulunduğu,
- Öğrencinin velisi ile veri sorumlusunun rehberlik servisi arasında yapılan rehberlik görüşmesinde; öğrencinin öfkeli ve kaygılı olduğu, konuşurken heyecanlandığı, ikinci defa tekrarlamak istemediği, arkadaşları tarafından alay edilebildiği, içe dönük yapısı olduğu gibi konularda dikkatli olunması gerektiği hususunda veli tarafından bilgilendirme yapıldığı, bunun üzerine rehberlik hizmetine başlandığı, akabinde veri sorumlusunun rehberlik servisi ile öğrencinin velileri (anne ve baba) arasında çeşitli tarihlerde rehberlik görüşmelerinin devam ettiği ve bu görüşmelere ilişkin velilerin imzasını da içeren Bireysel Görüşme Formlarının düzenlendiği,
- CAS testinin öğrencinin velisinin bilgisi ve onayı ile başlanan rehberlik faaliyeti çerçevesinde öğrencinin durumunu tespit etmek, öğrenciyi tanımak, öğrencinin yetenek ve ilgi alanlarını belirleyerek öğrencinin bilişsel ve akademik gelişmesini sağlayabilmek amacıyla uygulandığı ve şikayetçinin başvurusuna verilen cevapta da bunun belirtildiği,

- Testin sonucuna ilişkin değerlendirmelerin öğrencinin velisi ile paylaşıldığı, veli ile yapılan e-posta yazışmalarında veli tarafından kendisine iletilen söz konusu test değerlendirmelerinin öğrenciyi takip eden psikiyatrist ile de paylaşıldığının belirtilmesinin ve rehberlik birimine öğrencinin tedavisi ile ilgili bilgi verilmesinin, velinin CAS testinin uygulandığından haberdar olduğunu gösterdiği,
- Uygulanan testin milli eğitim mevzuatı çerçevesinde, rehberlik faaliyetlerinde uygulanmasına cevaz verilen psikolojik bir ölçme aracı olduğu ve öğrenciye ilişkin kişisel verilerin işlenmediği ve üçüncü şahıslarla paylaşılmadığı, söz konusu test kitapçığının Kuruma iletildiği,
- Testin Milli Eğitim Bakanlığının Rehberlik Hizmetleri mevzuatı çerçevesinde, rehberlik hizmetleri amaçları doğrultusunda uygulandığı ve veri sorumlusu eğitim kurumunun mevzuat ile tanımlanmış görev ve yetkilerini aşmadığı, testin uygulanmasında Kanuna aykırı davranılmadığı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 02/04/2020 tarihli ve 2020/255 sayılı Kararı ile,

- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendinde ilgili kişinin, “kişisel verisi işlenen gerçek kişi”; (d) bendinde kişisel verinin, “kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi”, (e) bendinde kişisel verilerin işlenmesinin, “kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem”, (ı) bendinde veri sorumlusunun “kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi” olarak tanımlandığı,
- Bu çerçevede şikayete konu olayda, şikayetçinin velisi olduğu öğrencinin CAS testine tabi tutulması sonucunda ortaya çıkan verilerin kişisel veri niteliğinde olduğu, şikayetçinin velisi olduğu öğrencinin gerçek kişi olması nedeniyle ilgili kişi sıfatını haiz olduğu, bünyesindeki eğitim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerinin kişisel verilerinin hangi amaçla ve araçla işleneceğini belirleyip veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olması nedeniyle eğitim kurumunun veri sorumlusu olduğu,
- Genel olarak, eğitim kurumlarının rehberlik servisleri tarafından uygulanan psikolojik testlerin çeşidi ne olursa olsun, öğrencinin bireysel olarak daha yakından tanınmasını sağlamayı amaçladığı dikkate alındığında; testin sonucunun yorumlanması neticesinde oluşturulan değerlendirme kapsamında öğrenciyi diğer öğrencilerden ayıran ve kimliğini belirli veya belirlenebilir hale getiren kişisel verilerin işlendiği,

Bu kapsamda ilgili kişilere CAS testi uygulanması sonrasında, veri sorumlusunun rehberlik servisinde görevli rehberlik öğretmeni/ psikolojik danışman tarafından yapılan ve öğrenciye ilişkin duygu durum, davranış, bilişsel yetenekler vb. unsurları içerdği kanaatine varılan test sonucuna ilişkin değerlendirmenin kişisel veri işleme faaliyeti kapsamında olduğu,

Kanununun “Kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 5 inci maddesinde;

“(1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez. (2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması.

f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.” hüküne yer verildiği,

- “Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 6 ncı maddesinde ise;

“(1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir. (2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır. (3) Birinci fıkrada sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. (4) Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.” hükümlerinin yer aldığı,

- Söz konusu kişisel veri işleme faaliyeti kapsamında; veri sorumlusu ile veli arasında, bireysel görüşme formları ve e-posta yazışmaları yoluyla en az 7 ay süren rehberlik sürecinde ilgili kişi öğrencinin ruh sağlığına ilişkin bilgilerin paylaşıldığı ve CAS testinin uygulanması sonucunda dikkat eksikliği/ hiperaktivite bozukluğu/ kaygı bozukluğu gibi ilgili kişinin ruh sağlığına ilişkin özel nitelikli kişisel verilerin de işlendiği,
- Psikolojik testlerin ölçüm alanları itibarıyla farklılık gösterdiği ve eğitim sürecinde; öğrencinin öğrenme becerilerinin geliştirilmesi, akademik performansının artırılması, sosyal faaliyetlere yönlendirilmesi, meslek seçimi vb. konulara yönelik çalışmalar yapılmasını desteklemek amacıyla öğrencinin kişilik özelliklerini, akademik başarısını, zeka düzeyini, yeteneklerini, ilgi alanlarını ölçen psikolojik testlerin uygulanması sonucunda elde edilen değerlendirmelerin dahi kişisel veri içerdiği, Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi çerçevesinde; bu kapsamdaki kişisel veri işleme faaliyetinin, veri sorumlusunun Kanunun 5 inci maddesinin (ç) bendinde yer alan “*veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması*” kişisel veri işleme şartına dayandırılabilceği,
- Bununla birlikte somut vakada, ilgili kişi öğrenciye CAS testinin uygulanması sonucunda, zekâ ve bilişsel becerilerin yanı sıra dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu gibi öğrencinin ruh sağlığına ilişkin özel nitelikli kişisel verilerin de işlenmiş olduğu dikkate alındığında; Kanunun 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer verilen “*kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi*” amaçları da bulunmadığından, veri sorumlusu tarafından söz konusu veri işleme faaliyetinin “açık rıza” şartına dayandırılması gerektiği sonucuna varılacağı,
- Kurula yapılan şikâyet başvurusunda; gerek velisi olunan öğrencilere gerek diğer öğrencilere okulda eğitim gördükleri sırada velilerinden herhangi bir şekilde açık rızaları alınmadan CAS testinin yapıldığı iddiası karşısında ek bilgi/belge talebi kapsamında, Kurumun yazısı ile testin uygulanması sürecinde ilgili kişilerin açık rızasının alınıp alınmadığına ilişkin bilgi, belge, kayıt vb. dokümanın Kuruma iletilmesinin talep edildiği, veri sorumlusu tarafından iletilen cevabi yazıda, CAS testinin velinin bilgi ve onayı dâhilinde uygulandığının ifade edildiği, bunun da daha önce iletilen velinin imzasının bulunduğu bireysel görüşme formları ve e-posta yazışmaları ile açıkça kanıtlandığı ancak açık rızanın alındığına veya talep edildiğine dair herhangi bir bilgi/ belge iletilmediği,
- Özel nitelikli kişisel veri olan “sağlık verisi”nin, ilgili kişinin açık rızasına dayanarak işlenebildiği ve ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesinin yasak olduğu, bu kapsamda veri sorumlusunun, ilgili kişilere CAS testi uygulanması sürecinde, ilgili kişilerin reşit olmaması nedeniyle velisinin açık rızasına dayanmadan özel nitelikli kişisel verilerini işlediği, ilgili kişilerin açık rızasının alınmadığı hususunda taraflar arasında ihtilaf olmadığı, söz konusu verilerin özel nitelikli verileri de içermesi nedeniyle ilgili kişilerin açık rızası olmadan gerçekleştirilen veri işleme faaliyetinin hukuka aykırı bir veri işleme faaliyeti olduğu,

- Kuruma intikal eden şikâyet başvurusunda; veri sorumlusu tarafından aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmeden gerek velisi olunan öğrencilere gerek diğer öğrencilere CAS testinin yapıldığının iddia edildiği, bu çerçevede veri sorumlusundan ek bilgi/belge talebi kapsamında, testin uygulanması sürecinde ilgili kişilere testle ilgili olarak aydınlatma yapılıp yapılmadığı, ayrıca test ve testin sonucuna ilişkin bilgilendirmenin yapılıp yapılmadığına ilişkin bilgi, belge, kayıt vb. dokümanın Kuruma iletilmesinin talep edildiği,
- Veri sorumlusu tarafından iletilen cevap yazısında, CAS testinin rehberlik hizmeti kapsamında velinin bilgisi ve onayı dahilinde uygulandığı, testin sonucuna ilişkin değerlendirmelerin öğrencilerin velisi ile paylaşıldığı, söz konusu test değerlendirmelerinin ilgili kişi tarafından ayrıca öğrenciyi takip eden psikiyatrist ile de paylaşıldığı, bu hususların velinin imzasının bulunduğu bireysel görüşme formları ve e-posta yazışmalarında açıkça yer aldığı belirtilmekle birlikte aydınlatmanın yapıldığına dair herhangi bir bilgi/ belgenin Kuruma iletilmediği,
- Kanun uyarınca veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi tarafından, kişisel verilerin elde edilmesi sırasında, ilgili kişinin talebine bağlı olmaksızın sözlü, yazılı, ses kaydı, çağrı merkezi gibi fiziksel veya elektronik ortam kullanılmak suretiyle aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesinin gerektiği ayrıca bu yükümlülüğün yerine getirildiğinin ispatının da veri sorumlusuna ait olduğu, bu nedenle somut olayda, veri sorumlusu her ne kadar CAS testinin uygulanması süreci ve testin sonucu hakkında velinin bilgisi ve onayının olduğunu kanıtlasa da, aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi için Kanunda öngörülen gerekli şartlar ile Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde yer alan usul ve esasları tam olarak yerine getirmediği,
- Bu kapsamda veri sorumlusunun rehberlik servisi tarafından; öğrencilere CAS testi uygulanması sürecinde veri sorumlusunun kimliği, kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, işlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilceği, kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi ile Kanunun 11 inci maddesinde sayılan ilgili kişilerin diğer hakları konusunda öğrencinin velisine yeterli düzeyde bilgi sağlamamak suretiyle veri sorumlusunun aydınlatma yükümlülüğünü tam olarak yerine getirmediği sonucuna varıldığı,
- Şikâyet dilekçesinde veri sorumlusu tarafından işlenen kişisel verilerin Kanunun 7 inci maddesi gereğince silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi gerektiği belirtilmekle birlikte veri sorumlusuna başvuruda bu hususta bir talepte bulunmadığı,
- Veri sorumlusunun savunmasında CAS testi yoluyla ilgili kişilerin kişisel verilerinin işlenmediği iddia edilerek verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi ile ilgili herhangi bir hususa yer verilmediği, öğrencilerin, velisi tarafından yeni eğitim öğretim yılında bir başka okula nakledildikleri dikkate alındığında; işlenmesinde Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde belirtilen şartlardan herhangi birini karşılamayan kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi gerektiği,

- Yukarıda açıklandığı üzere, somut olayda gerçekleşen veri işleme faaliyetinde, ilgili kişilerin özel nitelikli kişisel veri kapsamında olan sağlık verisine ilişkin olarak; ilgili kişinin/velinin açık rızasının alınmadığı, açık rızanın aranmadığı diğer durumların da bulunmadığı gerekçesiyle veri işleme faaliyetinin hukuka aykırı olduğu sonucuna varıldığı,
- Son olarak ilgili kişi tarafından şikayet dilekçesinde, CAS testinin yalnızca velisi olduğu öğrencilere değil diğer öğrencilere de okulda eğitim gördükleri sırada velilerinden herhangi bir şekilde izin alınmadan, aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmeden veya açık rızaları alınmadan uygulandığının iddia edildiği, veri sorumlusunun bir eğitim kurumu olduğu dikkate alındığında, Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliği doğrultusunda öğrencilere yönelik bireysel veya grup rehberlik hizmetlerini yürütmek üzere CAS ve benzeri psikolojik ölçme araçlarını kullanarak öğrencilerinin kişisel verilerini/ özel nitelikli kişisel verilerini işlediği sonucuna varıldığı

değerlendirmelerinden hareketle,

- Veri sorumlusu eğitim kurumu tarafından ilgili kişilerin özel nitelikli kişisel veri kapsamında olan sağlık verisine ilişkin olarak; ilgili kişinin/velinin açık rızasının alınmadığı, açık rızanın aranmadığı diğer durumların da bulunmadığı gerekçesiyle Kanunun 12 inci maddesi uyarınca; kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesinin engellenmesini teminen gerekli idari ve teknik tedbirleri almadığı kanaatine varılan veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde gereğince **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- Kanunun “Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 6 ncı maddesi uyarınca, özel nitelikli kişisel veri kapsamında olan ilgili kişinin sağlık verisinin ilgili kişilerin/velinin açık rızası alınmadan işlenmesi nedeniyle hukuka aykırı bir şekilde veri işlendiği dikkate alınarak velilere ve öğrencilere sunulan rehberlik hizmeti sürecinin kişisel verilerin korunması mevzuatı ile uyumlu hale getirilmesi, **hukuka aykırılıkların giderilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,**
- Veri sorumlusu tarafından gerçekleştirilen kişisel veri işleme faaliyetlerine ilişkin olarak aydınlatma yükümlülüğünün Kanunun 10 uncu maddesi ve ilgili Tebliğ hükümlerine uygun şekilde yerine getirilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,
- Öte yandan, hukuka aykırı elde edilen verilerin Kanunun 7 nci maddesi kapsamında **silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi** hususunda Şirketin talimatlandırılmasına,
- Diğer taraftan şikâyetçinin, yapılan yargılama masrafları vs. tüm giderlerin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesine yönelik talebinin Kanun kapsamında olmadığı dikkate alındığında bu hususta Kurulca yapılacak bir işlem bulunmadığına

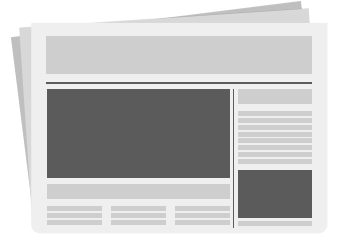
karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 02/03/2021

Karar Tarihi : 22/04/2020

Karar No : 2020/307

Konu Özeti : Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde açık bir şekilde ilan edilmeyen şirket ortakları ve yetkililerine ait şahsi kimlik numaraları, şahsi adresleri gibi kişisel verilerinin paylaşılması hk.

a) Bilindiği üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun (6102 sayılı Kanun) 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan *“Ticaret sicili, Bakanlığın gözetim ve denetiminde ticaret sicili müdürlükleri ve şubeleri tarafından tutulur.”* şeklindeki hüküm ile ticaret sicilinin ticaret sicil müdürlükleri tarafından tutulduğu belirtilmiştir. 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin *“İç Ticaret Genel Müdürlüğü”* başlıklı 446 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ve Ticaret Sicili Yönetmeliğinin 13 üncü maddesi uyarınca da ticaret sicili işlemleri Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden gerçekleştirilmekte ve buna ilişkin sicil kayıtları MERSİS’te tutulmaktadır.

6102 sayılı Kanunun 24 üncü maddesine ait gerekçe metninde, MERSİS’in ticaret sicili kayıtlarının güvenli ve birbirinin yedeği olacak şekilde olmasını sağlayacağı ve ticaret sicili kayıtlarının aleniyetine imkân tanıyacağı belirtilmiştir. Bu anlamda, MERSİS ile getirilen aleniyetle gerçek anlamda şeffaflık sağlanarak kayıtlardaki yolsuzlukların, aykırılıkların ve düzensizliklerin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

b) Bilindiği üzere, ticaret sicili alenidir; diğer bir deyişle herkes ticaret sicilinin içeriğini ve dairede saklanan bütün senet ve belgeleri inceleyebilmekte, bunların onaylı suretlerini alabilmekte, bir hususun sicilde kayıtlı olup olmadığına dair onaylı belgenin verilmesini isteyebilmektedir. Nitekim, 6102 sayılı Kanunun 35 inci maddesinde,

“(1) Tescil işleminin dayanakları olan dilekçe, beyanname, senetler, belgeler ve ilanları içeren gazeteler, üzerlerine sicil defterinin tarih ve numaraları yazılarak sicil müdürlüğüne saklanır.

(2) Herkes ticaret sicilinin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebileceği gibi giderini ödeyerek bunların onaylı suretlerini de alabilir. Bir hususun sicilde kayıtlı olup olmadığına dair onaylı belge de istenebilir.

(3) Tescil edilen hususlar, Kanun veya Kanunun 26 ncı maddesine göre çıkarılacak yönetmelikte aksine bir hüküm bulunmadıkça ilan olunur.

(4) İlan, Türkiye genelinde sicil kayıtlarının ilanına özgü Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile yapılır.”

düzenlemesine yer verilmek suretiyle ticaret sicili kayıtlarının aleni bir şekilde tutulduğu ve herkes tarafından sicil kayıtlarının onaylı suretlerinin alınabileceği hükme bağlanmıştır. Yine, Ticaret Sicili Yönetmeliğinin 15 inci maddesinde; “(1) Herkes, sicilin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebilir. Bu inceleme elektronik ortamda ve/veya müdürlükte yapılabilir.(...)” hükmüne yer verilmiştir. Mezkûr hükümle ticaret sicilinin herkes tarafından incelenebileceği ve kayıtların incelenme usulünün ne şekilde gerçekleştirilebileceğine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

c) Bilindiği üzere, Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca **kişisel veri**; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi, (e) bendi uyarınca **kişisel verilerin işlenmesi**; kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla **elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi** gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi ifade etmektedir. Buna göre tacirlerin ya da şirket hissedarlarının isim, kimlik, adres ve benzeri bilgileri üzerinde Müdürlükler tarafından yapılan işlemlerin kişisel veri işleme faaliyeti olduğu açıktır.

Bu kapsamda, tescil ve ilan öngörülen bilgiler, kişisel veri de içerdiği ve bu verilere herkes tarafından kolaylıkla ulaşılabildiği için bu verilerin kötü niyetli kullanımını engellemek amacıyla gerek 6102 sayılı Kanunda gerek Ticaret Sicili Yönetmeliğinde birtakım düzenlemeler öngörülmüştür. 6102 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin (5) numaralı fıkrasında, ticaret sicili kayıt işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için toplanması ve işlenmesi gerekli olan kişisel verilerin, kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına ilişkin mevzuata uygun bir şekilde korunacağı hükme bağlanmış; Ticaret Sicili Yönetmeliğinin “Sicil kayıtlarına erişim hakkı” başlıklı 15 inci maddesinde de,

“(1) Herkes, sicilin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebilir. Bu inceleme elektronik ortamda ve/veya müdürlükte yapılabilir. (2) Defterler ve belgeler, sicil dairesinin bulunduğu kısımdan dışarıya çıkarılamaz. **Bunların incelenmesinde müdür, kişisel verilerin korunmasına ilişkin hükümler çerçevesinde gerekli tedbirleri almak zorundadır. İnceleme esnasında müdürün vereceği talimatlara uyulması zorunludur. Aksi takdirde müdür defter ve belgeleri derhal kaldırabilir. (3) Elektronik ortamda yapılacak olan incelemelerde de kişisel verilerin korunmasını ve bilgi güvenliğini sağlayacak tedbirler alınır.**”

düzenlemesine yer verilmiştir. Yine anılan Yönetmeliğin “İlan” başlıklı 41 inci maddesinde bu Yönetmelik uyarınca tescil edilen gerçek kişilerin kimlik numaralarının ilan edilmeyeceği hususu düzenlenmiştir. Nitekim Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yapılan ilanlarda T.C. kimlik numaraları maskelenmek suretiyle yayımlanmakta, gerçek kişilerin yerleşim yeri adresleri olarak yalnızca il ve ilçe bilgisi ilan edilmektedir.

Bu kapsamda önemle belirtmek gerekir ki, her ne kadar aleniyet gereği herkes ticaret sicilinin içeriğini ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgeleri inceleyebilecek olsa da, bu durumun anılan bilgilerin kişisel verilerin korunmasına ilişkin mevzuattan muaf olması anlamına gelmeyeceği; aynı şekilde, aleniyet kapsamında işlenen kişisel verilerin aleniyetin amacıyla örtüşmesi gerektiği ve aleniyet amacı dışında kalan durumlarda bu verilerin işlenmesinin hukuka aykırı olacağı değerlendirilmektedir.

d)Diğer taraftan, Müdürlükler nezdinde tutulan kişisel verilerin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılması bir “aktarım” faaliyeti olup, Kanunda yer alan kişisel verilerin işlenmesi tanımında da düzenlendiği üzere, kişisel verilerin aktarımı da bir kişisel veri işleme faaliyetidir. Bu çerçevede, kişisel verilerin yurt içinde aktarımını düzenleyen Kanunun “*Kişisel verilerin aktarılması*” başlıklı 8 inci maddesinde; kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamayacağı; ancak Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında ve özel nitelikli kişisel veriler bakımından yeterli önlemler alınmak kaydıyla 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin bulunması hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabileceği, ayrıca kişisel verilerin aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümlerin saklı tutulduğu hüküm altına alınmıştır. Bu anlamda, ticaret sicili müdürlükleri nezdinde tutulan kişisel verilerin başka kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılmasında bir başka ifadeyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılmasında da 6698 sayılı Kanunun 8 inci maddesine uygun hareket edilmesi gerektiği açıktır.

Kişisel verilerin işleme şartlarının düzenlendiği Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında ise, kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği; ikinci fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı halinde ise, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğu hükme bağlanmıştır. Anılan işleme şartlarından “*Kanunlarda açıkça öngörülmesi*”, veri sorumlusunun herhangi bir kanundaki düzenlemeye dayanarak kişisel veri işleyebilmesini ifade etmektedir. Örneğin, 6102 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre sicilin içeriğinin ve müdürlükte saklanan tüm senet ve belgelerin herkes tarafından incelenebileceği hüküm altına alınarak sicilin aleniyetine yönelik düzenlemeler yer almaktadır. Yine, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun **(5490 sayılı Kanun)** “*Gizlilik*” başlıklı 9 uncu maddesi;

“(1) Nüfus kayıtları ve bu kayıtların tutulmasına dayanak olan belgeler gizlidir. Bunlar, yetkili ve sorumlu memurlar ile teftiş ve denetim yetkisi olanlar dışında kimse tarafından görülüp incelenemez. Mahkemeler bu hükmün dışındadır.

(2) Nüfus kayıtlarına bu bilgileri işleyen memurlar ve Kimlik Paylaşımı Sistemi kapsamında nüfus kayıtlarından faydalanan diğer görevliler de bu gizliliğe uymak zorundadırlar. Bu yükümlülük, kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.”

hükmünü amirdir. Belirtmek gerekir ki, anılan Kanunun 7039 sayılı Kanunla değişiklik yapılan 45 inci maddesinde de, yerleşim yeri ve diğer adres bilgilerini de içeren Kimlik Paylaşım Sisteminin kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar hükme bağlanmıştır. Görüleceği üzere, kimlik bilgilerinin ve yerleşim yeri bilgilerinin paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirleyen kanun olan 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu, bu verilerin paylaşımı noktasında özel düzenleme niteliğini haizdir.

Bu kapsamda, Nüfus Hizmetleri Kanununa göre kimlik bilgilerini paylaşmaya yetkili merci nüfus müdürlükleri olup, bu verilerin ticaret sicil müdürlüklerinden istenmesi hususunun Nüfus Hizmetleri Kanununa aykırı olduğu, bir başka ifadeyle, talep edilecek kişisel verilerin özel düzenleme niteliğini haiz ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen yetkili kamu kurumlarından temin edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

e) Öte yandan, Kanunun “*Genel ilkeler*” başlıklı 4 üncü maddesinde, kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ve kişisel verilerin işlenmesinde maddede sayılan ilkelere uyulmasının zorunlu olduğu düzenleme altına alınmıştır. Anılan madde hükmünden açıkça anlaşılacağı üzere, kişisel verilerin işlenmesinde her hal ve şartta Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan genel ilkelere uyulması hukuki bir gerekliliktir. Bu ilkelere “*işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olması*” ilkesine göre, işlenen veriler belirlenen amaçların gerçekleştirilmesine elverişli olmalı, amacın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmayan veya sonradan ortaya çıkması muhtemel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik veri işleme yoluna gidilmemelidir. Burada önemli olan, amacı gerçekleştirmeye yönelik yeterli verinin temin edilmesi, bunun dışındaki amaç için gerekli olmayan veri işlemeden kaçınılmasıdır.

Sonuç olarak, yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde;

- Müdürlük tarafından tutulan ticaret sicilinin kişisel verileri içerdiği ve sicilde yer alan kişisel veriler bakımından Müdürlüğün kişisel veri işleme faaliyetini gerçekleştirdiği;
- Ticaret sicilinin aleni olmasının sicilde yer alan kişisel verilerin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerinden muaf olacağı anlamını taşımadığı,
- Bu kapsamda Müdürlük tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına gerçekleştirilecek aktarımların Kanunun 8 inci maddesinde yer alan düzenlemeye uygun biçimde yapılması ve sicilde aleni olarak işlenen verilerin işlenmesi noktasında aleniyet amacına bağlı kalınması gerektiği;
- Aktarımı talep edilen kişisel verilerin, bu verileri işleme faaliyetinin özel olarak düzenlendiği ilgili mevzuatlarca yetkili kılınmış kuruluşlardan talep edilmesi,
- Her türlü kişisel veri işleme faaliyetinde özellikle Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan “***işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma***” ilkesi ve veri güvenliğine ilişkin gerekli her türlü teknik ve idari tedbirlerin alınması yükümlülüğünün birlikte gözetilmesi gerektiği

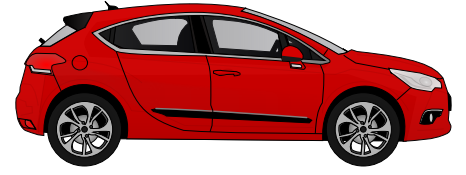
değerlendirilmektedir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 05/05/2020

Karar No : 2020/335

Konu Özeti : İlgili kişinin araç kiralama hizmeti alması esnasında kişisel verilerinin işlenmesine dair açık rıza vermemesi üzerine kiralama hizmetinden yararlandırılmaması hakkındaki şikayeti

Bir ilgili kişiden alınan 25/05/2018 tarihli şikâyet dilekçesinde özetle; veri sorumlusu araç kiralama şirketinin hizmet noktasında, yetkilisi olduğu şirket adına kısa süreli araç kiralamak istediği, araç kiralama sözleşmesi ve ilgili belgelerin yetkili tarafından imzalanmasının talep edildiği, imzalanması talep edilen evrakları incelendiğinde önceki kiralamalardan farklı olarak kişisel verilerinin işlenmesine dair açık rıza verdiğine ilişkin evrakın da içinde bulunduğunu tespit ettiği, bunun üzerine kişisel verilerinin işlenmesine rıza göstermek istemediğini, bu nedenle de ilgili evrakı imzalamayacağını çalışana beyan etmesi üzerine araç kiralama işleminin gerçekleştirilmediği, konuyla ilgili olarak veri sorumlusuna yetkilisi olduğu şirket tarafından 23/03/2018 tarihinde başvuruda bulunduğu, veri sorumlusu tarafından 29/03/2018 tarihinde cevap verildiği ancak taleplerine yönelik hiçbir cevap veya çözüm önerisi yer almadığı gerekçesiyle 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Bununla birlikte, veri sorumlusuna yapılan başvuruların ilgili kişinin yetkilisi olduğu Şirket veya Şirket çalışanları tarafından yapıldığı, veri sorumlusunun da Şirketi muhatap alarak cevap verdiği görüldüğünden Kanunun ilgili maddeleri hakkında bilgi verilerek Kanun kapsamında mağduriyet yaşamış olan Şirket yetkilisinin Kanunda belirtilen usul çerçevesinde öncelikle kendi adına veri sorumlusuna başvuruda bulunması sonrasında ise ilgili kişinin başvurusunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hâllerinde ise; Kişisel Verileri Koruma Kuruluna (Kurul) şikâyetle bulunulması durumunda konunun incelemeye alınabileceği hususunda bilgi verilmiştir.

Bu minvalde ilgili kişi tarafından Kuruma iletilen 26/09/2018 tarihli şikayette, Kurumumuz yazısının ardından veri sorumlusuna ilgili kişi adına 03/08/2018 tarihinde başvuruda bulunulduğu ancak 30 günlük yasal süre içinde herhangi bir cevap verilmediği ifade edilerek daha önce Kuruma intikal eden 25/05/2018 tarihli şikayete konu aynı hususlara yer verilmiştir.

Söz konusu iddialara ilişkin olarak veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- Şirketin araç kiralama sektöründe öncü konumda olmakla birlikte tekel niteliğinde olmadığı, müşterilerin serbest piyasa kapsamında dilediği başka araç kiralama şirketinden kiralama yapma olanağının bulunduğu,

- İlgili kişinin veri sorumlusuna 23/03/2018 tarihinde yazılı başvuruda bulunduğu, tarafına derhal yazılı cevap verildiği, şikayete konu edilen 03/08/2018 tarihli yazının içeriği ile ilgili kişinin 23/03/2018 tarihinde gönderdiği ve veri sorumlusu tarafından cevaplanan yazının içeriğinin birebir aynı olduğu, bu nedenle ilgili kişinin tekraren aynı talepleri iletmesinin masraf açısından taraflarınca uygun olmadığına değerlendirilerek cevap verilmediği,
- Araç kiralama sektörünün giderek büyümesi ve kiralık araç sayılarındaki artış ile birlikte özellikle uyuşturucuya ilişkin suçlar, gasp, hırsızlık ve terörle ilintili suçlarda kiralık araçların kullanımının yaygınlaşması üzerine kanun koyucunun yasal düzenlemeye giderek kiralanan tüm araçların Kiralık Araç Bildirim Sistemine (KABİS) girişini zorunlu hale getirdiği,
- 6638 sayılı Kanun ile değişik 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun ilgili hükümlerinin 04/04/2015 tarihinde yürürlüğe girdiği,
- 1174 sayılı Kimlik Bildirme Kanunu Ek Madde 3'te *"Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak ve bu kapsamda mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorundadırlar. Ancak araç kiralayanın kamu kurum veya kuruluşu olması hâlinde sadece kamu kurum veya kuruluşuyla yapılan sözleşme ile araç bilgileri sisteme kaydedilir. Araç kiralama esnasında gerçeğe aykırı kimlik kullananlar ile birinci fıkra kapsamında elde edilen bilgi ve kayıtları, hukuka aykırı olarak kullanan, bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre cezalandırılır. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere beş bin Türk Lirası, gerçeğe aykırı kayıt tutan veya bilgi verenlere on bin Türk Lirası idari para cezası, mülki idare amirlerince verilir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren 1 ay içinde ödenir. İşlenen bir suçun gizlenmesi amacıyla bilgilerin yok edilmesi hâlinde işletme ruhsatı iptal edilir. Bu fıkraya göre idari yaptırımların uygulanması ceza soruşturması ve kovuşturması yapılmasına engel değildir."* şeklinde düzenleme yapıldığı,
- Bu düzenlemeye aykırı hareket eden, araç kiralamalarını sisteme girmeyen, istendiğinde bilgileri paylaşmayanlar hakkında cezai yaptırımlar öngörüldüğü, buna göre bu bilgilerin araç kiralama şirketi olarak alınmasının zorunlu olduğu, bu bilgilerin bilişim sisteminde arşivlenmesi maksadıyla yüklüce masraf ve gider yapıldığı, ayrıca bunlara veri paylaşım izni verilmediği takdirde fiilen araç kiralaması yapılmasının mümkün olmayacağı,
- Şirketin müşteriler ile imzaladığı sözleşmelerden kaynaklanan ilişkilerden doğan kanuni zorunlulukları uyarınca bu evrakları saklama ve yargı makamlarınca celbi talep edildiğinde ibraz etme yükümlülüğünün bulunduğu,
- Şirketin bu şekilde kanuni zorunlulukları bulunması nedeniyle şirketin veri işleyen sıfatını haiz olduğu kiralama hizmetine ilişkin kişisel verileri temin etmesi ve saklaması gerektiği,
- Bu nedenle 6698 sayılı Kanununa aykırı olarak hareket etmemek saikiyle ilgili kişinin kiralama hizmetinden yararlandırılmadığı,

- Taraflarının 6698 sayılı Kanuna uygun hareket ettiği ve bu hususta da ilgili kişinin 29/03/2018 tarihli dilekçesine istinaden bilgilendirildiği, açıklanan tüm bu sebeplerle araç kiralaması yapmak isteyip kanunen zorunlu kişisel verilerinin işlenmesine muvafakat etmeyen ilgili kişi bakımından bu tutumun fiili ve hukuki imkansızlıklar nedeniyle mesnedi bulunmadığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 05/05/2020 tarihli ve 2020/335 sayılı Kararı ile,

- Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ'in (Tebliğ) "Başvuru Usulü" başlıklı 5 inci maddesinde, ilgili kişinin Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen hakları kapsamında taleplerini yazılı olarak veya kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi, güvenli elektronik imza, mobil imza ya da ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna daha önce bildirilen ve veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bulunan elektronik posta adresini kullanmak suretiyle veya başvuru amacına yönelik geliştirilmiş bir yazılım ya da uygulama vasıtasıyla veri sorumlusuna ileteceği ve Tebliğin 6 ncı maddesinde de veri sorumlusunun bu Tebliğ kapsamında yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü olduğu, veri sorumlusunun başvuruyu kabul edeceği veya gerekçesini açıklayarak reddedeceği ve cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildireceğinin hüküm altına alındığı,
- Veri sorumlusunun tarafından Kuruma verilen cevap yazısında şikayete konu edilen 03/08/2018 tarihli yazının içeriği ile ilgili kişinin 23/03/2018 tarihinde gönderdiği dilekçe içeriğinin birebir aynı olduğu, veri sorumlusu tarafından ilk dilekçeye verilen cevabın karşı tarafa iletilmesi konusunda ilgili masrafların taraflarınca karşılandığı, ilgili kişinin tekraren aynı talepleri iletmesinin masraf aćısından taraflarınca uygun olmadığı değerlendirildiğinden cevap verilmediğinin ifade edildiği ancak, Tebliđin "Ücret" başlıklı 7 nci maddesinde, ilgili kişinin başvurusuna yazılı olarak cevap verilecekse on sayfaya kadar ücret alınmayacağı, on sayfanın üzerindeki her sayfa için ise 1 Türk Lirası işlem ücreti alınabileceğinin belirtildiği,
- Bununla birlikte başvuruların içeriği benzer olsa da 23/03/2018 tarihli başvurunun ilgili kişinin yetkilisi olduğu tüzel kişilik adına, 03/08/2018 tarihli ikinci başvurunun ise ilgili kişinin kendisi adına yapılmış olduğu dikkate alındığında, içerik aćısından aynı olsa dahi başvuran kişiler aćısından farklı olması sebebiyle iki başvurunun aynı nitelikte olmadığı bu sebeple ayrı bir başvuru olarak veri sorumlusu tarafından cevaplanması gerekirken herhangi bir cevap verilmediğinden veri sorumlusunun Kanun kapsamında kendisine yapılan başvurlara Tebliđe uygun olarak hareket etmediği,
- Diğer taraftan Kanunun "Kişisel Verilerin İşlenme şartları" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörölmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait

kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,

- Kanunun 5 inci maddesi çerçevesinde kişisel veri işleme şartları mevcut olsa dahi, kişisel verilerin işlenmesinde aynı zamanda, Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine de uygun hareket edilmesi gerektiği,
- Şikayete konu somut olayla ilgili olarak 1174 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun Ek 3 üncü maddesinin “*Araç kiralama şirketlerinin sorumlu işleticileri ve yöneticileri, kiralanan araç bilgileri ile aracı kiralayanların kimlik bilgileri ve kira sözleşmesi kayıtlarını usulüne uygun şekilde günü gününe tutmak ve bu kapsamda mevcut bilgi, belge ve kayıtları genel kolluk kuvvetlerinin her an incelemelerine hazır bulundurmak zorundadır*” hükmünü haiz olduğu, bu anlamda aracı kiralayan kişinin kişisel verilerinin ve kiralanan aracın bilgilerinin veri sorumlusu tarafından Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Kiralık Araç Bildirim Sistemine (KABİS) kaydının zorunlu olduğu, dolayısıyla Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kanunlarda açıkça öngörülmesi” hükmü ve verilen hizmetin ifası amacıyla aynı fıkranın (c) bendinde yer alan “bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması” hükmü gereğince kişisel verilerinin işlendiğinin anlaşıldığı,
- Ancak ilgili kişinin başvurusunun ekinde yer alan ve veri sorumlusu tarafından imzalatılmak istenen yazının;

*“... olarak Kişisel verilerin korunması mevzuatına uygun hareket edebilmemizi teminen size hizmet sağlayabilme ve hizmetlerimizi geliştirebilme doğrultusunda yürüttüğümüz operasyonlarımız kapsamında **mevzuatın istisna kıldığı haller haricinde** kişisel verilerinizin işlenmesi ve aktarılması hususunda açık rızanızı almamız gerekmektedir.*

*... Kişisel verilerinizin yasa gereği **sözleşmenin ifası için gerektiği ölçüde işlenmesi ve aktarılması halleri haricinde**, işbu onayınız ile Şirketimize vereceğiniz kişisel verilerinizin yukarıda belirtilen bilgiler kapsamında işleneceğine, yurtiçi ve yurtdışındaki üçüncü kişilere aktarılacağına rıza göstermektediresiniz. ”*

şeklinde olduğu dikkate alındığında; Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının söz konusu olmadığı diğer hallerde açık rıza alınması yoluna gidilmesi yolunun seçildiği, şikayete konu olayda da açık rıza verilmemesi halinde hizmetten yararlandırılmadığı dolayısıyla hizmetin açık rıza şartına dayandırıldığı anlaşıldığı,

- Kanunun 3 üncü maddesinde açık rızanın, “belirli bir konuya ilişkin”, “bilgilendirmeye dayanan” ve “özgür iradeyle açıklanan” rıza şeklinde tanımlandığı, kişinin irade beyanı olan rızanın, kişinin yaptığı davranışın bilincinde ve kendi kararı olması halinde geçerlilik kazanacağından kişinin iradesini sakatlayacak her türlü fiilin, kişisel verilerin işlenmesi için verdiği açık rızayı da sakatlayacağı, bu anlamda açık rızanın özgür irade ile açıklanması gerektiğinden ilgili kişinin açık rızasının alınmasının bir ürün veya hizmetin sunulmasının ya da ürün veya hizmetten yararlandırılmasının ön şartı olarak ileri sürülmemesi gerektiği, kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında işlendiği haller haricinde kişisel verilerin işlenmesi ve yurtdışına aktarımın sağlanması amacıyla açık rıza alınmasının ayrıca açık rızanın hizmetin dolayısıyla sözleşmenin bir koşulu olarak dayatılmasının söz konusu olduğunun görüldüğü bununla birlikte diğer kişisel veri işleme şartlarının varlığı söz konusu iken açık rıza alınmasının, ilgili kişinin yanıltılması ve yanlış yönlendirilmesi dolayısıyla veri sorumlusunca hakkın kötüye kullanılması anlamına da geldiği

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusuna başvuruların içeriği benzer olsa da 23/03/2018 tarihli başvurunun tüzel kişilik adına, 03/08/2018 tarihli ikinci başvurunun ise ilgili kişi adına yapıldığı dolayısıyla iki başvurunun aynı nitelikte olmadığı değerlendirildiğinden ve ilgili kişi tarafından ayrıca e-posta üzerinden başvurularının da mevcut olduğu göz önüne alındığında veri sorumlusunun Kanun kapsamında kendisine yapılan başvurulara Tebliğe uygun olarak cevap vermesi yönünde talimatlandırılmasına,
- Araç kiralama hizmeti alımı esnasında veri sorumlusu tarafından Kanunun 5 maddesinin ikinci fıkrasında yer alan işleme şartları dışındaki haller kapsamında hizmetten faydalanmak isteyen kişilerin kişisel verilerinin işlenmesi amacıyla toptan bir şekilde açık rıza alımı yoluna gidildiği, hizmetin ifası için gerekli olmamasına rağmen kişisel verilerin talep edildiği ve açık rıza verilmemesi durumunda da kişilere hizmet verilmediği dikkate alındığında; hukuka aykırı veri işleme faaliyetinin söz konusu olduğu bu durumun ayrıca Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma ilkesine de aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, veri sorumlusunun Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen “Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek” yükümlülüğünü yerine getirmediği kanaatine varıldığından, veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 05/05/2020

Karar No : 2020/336

Konu Özeti : İlgili kişinin kendisine iletilmesi gereken cevap yazısının veri sorumlusu tarafından resmi yazı şeklinde, çalıştığı birime gönderilmesi

İlgili kişiden alınan şikâyet dilekçesinde özetle; daha önce personeli olduğu veri sorumlusu Üniversitenin Sanat Tarihi Bölümüne iletmış olduğu dilekçesinin akıbeti hakkında 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında veri sorumlusundan kendisine bilgi verilmesini talep ettiği, bu kapsamdaki talebine ilişkin cevabın, doğrudan ve sadece kendisine verilmesi gerekirken başvurusunun halihazırda görevli olduğu aynı Üniversitenin Meslek Yüksekokulu Müdürlüğüne, tüm taraflara açık biçimde yazılmış ve personele iletilen alelade resmi yazı şeklinde iletildiği, üçüncü kişilerin erişimine açılan kişisel bilgilerinin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında korunmasına yönelik olarak veri sorumlusundan gerekli tedbirleri almasını talep ettiği ancak yasal süre içinde gerekli tedbirlerin alınmadığı ve tarafına cevap verilmediği belirtilerek 6698 sayılı Kanun kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgilinin başvurusunda yazı içeriğinde kendisine ait ad, soyad, unvan ve sicil numarasına yer verilerek kişisel bilgilerinin üçüncü kişilerin erişimine açıldığının belirtildiği ancak ilgilinin zaten Üniversiteye bağlı bir birimde görevli olduğundan bu bilgilerin çalıştığı birimde bulunması zorunlu olan bilgiler olduğu, dolayısıyla kişisel bilgilerinin üçüncü kişilerin erişimine açıldığı iddiasının gerçek durumla bağdaşmadığının düşünüldüğü,
- İlgili kişinin gönderdiği dilekçenin geldiği sistem üzerinden bağlantı kurularak, dilekçesine herhangi bir kasıt olmaksızın cevapla butonu ile yanıt verildiği için doğrudan çalıştığı birime gitmesine neden olunduğu,
- Bu çerçevede kişilik haklarının korunması ilkesi doğrultusunda zedeleyici/yıpratıcı bir tutum sergilenmesinin söz konusu olmadığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 05/05/2020 tarihli ve 2020/336 sayılı Kararı ile,

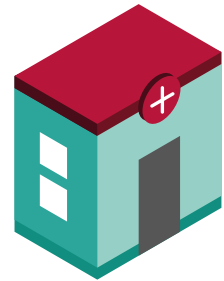
- Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin (Tebliğ) “Başvuru Usulü” başlıklı 5 inci maddesinde, ilgili kişinin Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen hakları kapsamında taleplerini yazılı olarak veya kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi, güvenli elektronik imza, mobil imza ya da ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna daha önce bildirilen ve veri sorumlusunun sisteminde kayıtlı bulunan elektronik posta adresini kullanmak suretiyle veya başvuru amacına yönelik geliştirilmiş bir yazılım ya da uygulama vasıtasıyla veri sorumlusuna ileteceği ve Tebliğin 6 ncı maddesinde de veri sorumlusunun bu tebliğ kapsamında yapılacak başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırmak üzere gerekli her türlü idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlü olduğu, veri sorumlusunun başvuruyu kabul edeceği veya gerekçesini açıklayarak reddedeceği ve cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildireceğinin hüküm altına alındığı,
- Nitekim veri sorumlusunun Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında kendisine yapılan başvuruya cevap vermemesinin Tebliğin 6 ncı maddesinde yer alan başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırma yükümlülüğüne aykırı olduğu değerlendirildiğinden ilgili veri sorumlusu tarafından 6698 sayılı Kanun kapsamında kendilerine yapılan başvurulara Tebliğe uygun olarak cevap verilmesi hususunda azami dikkat ve özenin gösterilmediği,
- Diğer taraftan, Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,
- Kişisel verilerin işlenmesi faaliyetinin Kanunun 3 üncü maddesinde kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlandığı, bu çerçevede başvuruya konu olayda ilgili kişinin Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında veri sorumlusuna başvurusuna verilen yanıtın, ilgili kişinin çalıştığı birime gönderilmesi suretiyle kişisel verilerinin açıklanmasında Kanunun 5 inci maddesi kapsamında herhangi bir hukuki dayanak söz konusu olmadığından veri sorumlusu tarafından Kanunun 12 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası kapsamında kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirlerin alınmadığı kanaatine varıldığı,

- 6698 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde Kanunun 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlölükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar idari para cezası verileceği ile aynı maddenin üçüncü fıkrasında birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğerk kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılacağı ve sonucunun Kurula bildirileceğinin hükme bağlandığı,

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusunun 6698 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında kendisine yapılan başvuruya cevap vermemesinin Tebliğın 6 ncı maddesinde yer alan başvuruları etkin, hukuka ve dürüstlük kuralına uygun olarak sonuçlandırma yükümlölüğüne aykırı olduğu değerlendirildiğinden veri sorumlusunun 6698 sayılı Kanun kapsamında kendilerine yapılan başvurulara Tebliğe uygun olarak cevap verilmesi hususunda **azami dikkat ve özenin gösterilmesi konusunda talimatlandırılmasına,**
- Veri sorumlusunun söz konusu uygulaması neticesinde yetkisi olmayan kişiler tarafından ilgili kişinin verilerine erişildiğı dikkate alındığında veri sorumlusunca kişisel verilerin muhafazasına yönelik veri güvenliğine ilişkin gerekli yükümlölüklerin yerine getirilmediğı kanaatine ulaşıldığından, veri sorumlusunun Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırılık teşkil eden uygulaması nedeniyle sorumlular hakkında Kanunun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde işlem yapılmasına ve işlemin sonucu hakkında Kurula bilgi verilmesine

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 14/05/2020

Karar No : 2020/379

Konu Özeti : Bir Tıp Merkezinin internet sitesinde pazarlama amaçlı olarak “Video Tanıtım” bölümü içerisinde görsel ve işitsel kişisel verileri işlenen ilgili kişinin başvurusuna veri sorumlusu Tıp Merkezi tarafından cevap verilmemesi

İlgili kişiden alınan şikayet dilekçesinde özetle; bir Tıp Merkezinin internet sitesinde pazarlama amaçlı olarak “Video Tanıtım” bölümü içerisinde görsel ve işitsel kişisel verilerinin işlendiği, akdedilen iş sözleşmesi sona ermiş olduğundan kullanılan bu verilerin işleme amacı veya konusunun kalmadığı gerekçesiyle veri işlemenin durdurulmasını ve verilerin kaldırılmasını talep ettiğini, bu çerçevede veri sorumlusuna başvurduğu, bildirimde bulunmasına rağmen yasal sürede ilgili kişiye bilgi verilmediği, internet sitesindeki videoların silinmediği ifade edilerek veri sorumlusu Tıp Merkezine ait internet sitesinde bulunan kişisel verilerinin silinmesi ve başkaca işlenen kişisel verilerinin bulunup bulunmadığı, hangi verilerinin hangi amaçla işlendiği hususlarında tarafına bilgi verilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde savunmasının alınmasına yönelik Kurum yazısı veri sorumlusuna 01.08.2019 tarihinde tebliğ edilmiş ancak veri sorumlusu tarafından Kurula herhangi bir savunma ve bilgi/belge iletilmemiştir. İlgili kişinin başvurusunda belirtilen ve veri sorumlusuna ait internet sitesi adresine girildiğinde, veri sorumlusu Tıp Merkezinin kim tarafından kurulduğuna ilişkin bilgi ve Merkezi Sicil Kayıt Sisteminde kayıtlı bulunduğu tespit edilmiş olup, eldeki bilgi ve belgeler çerçevesinde yapılan inceleme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 14/05/2020 tarih ve 2020/379 sayılı Kararı ile;

- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) bendinde ilgili kişinin, “kişisel verisi işlenen gerçek kişi”; (d) bendinde kişisel verinin, “kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi”, (e) bendinde, kişisel verilerin işlenmesinin, “kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılma sı ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem”, (ı) bendinde veri sorumlusunun ise, “kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi” olarak tanımlandığı,

- Bu çerçevede şikâyet konu olayda, ilgili kişiye ait görüntülerin kişisel veri niteliğinde olduğu, şikâyet başvurusunda bulunanın gerçek kişi olması nedeniyle ilgili kişi sıfatını haiz olduğu, kişisel verilerin hangi amaçla ve araçla işleneceğini belirleyip veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olduğu için Tıp Merkezinin veri sorumlusu olduğu, veri sorumlusu tarafından reklam yapmak amacıyla ilgili kişinin görüntülerinin kullanılmasının kişisel veri işleme faaliyeti olduğu,
- Kanunun “Veri Sorumlusuna Başvuru” başlıklı 13 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “Veri sorumlusu başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandırır.” hükmü ile “Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ” gereği; ilgili kişinin veri sorumlusuna başvurduğu, başvurusunda veri sorumlusu tarafından kişisel verilerinin, işleme amacı veya konusu kalmadığından silinmesi ve ilgili kişinin başkaca işlenen kişisel verilerinin bulunup bulunmadığı, hangi verilerinin hangi amaçla işlendiği hususlarında tarafına bilgi verilmesinin talep edildiği, ilgili kişinin, başvurusunun veri sorumlusuna tebliğ edildiği 15.01.2019 tarihi itibarıyla 30 günlük yasal süre içerisinde veri sorumlusundan herhangi bir cevap alamadığının anlaşıldığı, bu nedenle veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin başvurusunu cevaplama yükümlülüğünün yerine getirilmediği,
- Öte yandan Kurulun savunma, bilgi/belge talebini içeren resmi yazısının veri sorumlusuna 01.08.2019 tarihinde tebliğ edilmesine rağmen söz konusu tarih itibarıyla veri sorumlusu tarafından Kurula herhangi bir savunma ve bilgi/belge iletilmediği,
- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinde;

“(1) Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez. (2) Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:

a) Kanunlarda açıkça öngörülmesi.

b) Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.

c) Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.

ç) Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.

d) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.

e) Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması.

f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.” hükmünün yer aldığı,

- Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında “Veri sorumlusu; kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.” hükmüne yer verildiği,
- Kanunun “Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hâle Getirilmesi” başlıklı 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer alan “Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir.” hükmü gereği veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye ait kişisel verilerin işlenmesini gerektiren herhangi bir sebebin bulunmaması halinde ilgili kişinin başvurusunda belirttiği talep doğrultusunda tüm kişisel verilerinin silinmesi veya yok edilmesi gerektiği

değerlendirmelerinden hareketle;

- Kanunun 11 inci maddesi uyarınca, ilgili kişinin tüm kişisel verilerinin silinmesi veya yok edilmesi talebinin, işlenmesini gerektiren sebep ortadan kalktığı halde; Kanunun 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası gereği veri sorumlusu tarafından yerine getirilmediği, kişinin silme talebinin üzerinden makul süre geçmesine rağmen söz konusu kişisel veri işleme faaliyetine Kanunun 5 inci maddesinde yer alan şartlarından herhangi birine dayanmaksızın devam edildiği, bu durumun ise Kanuna aykırılık teşkil ettiği, bu kapsamda Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası hükümleri gereğince, kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli teknik ve idari tedbirleri almadığı kanaatine varılan veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca **75.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- Kanunun 7 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca ilgili kişinin talebi doğrultusunda işlenmesini gerektiren herhangi bir sebep bulunmaması durumunda veri sorumlusu tarafından ilgili kişiye ait işlenen tüm kişisel verilerin silinmesi veya yok edilmesi ve tevsik edici belgelerin ilgili kişiye ve Kurula gönderilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,
- Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında başvuruda bulunan ilgili kişilere cevap verilmesine ilişkin gerekli özeni göstermesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 20/05/2020

Karar No : 2020/396

Konu Özeti : İlgili kişinin, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili özel nitelikli kişisel verilerinin özlük dosyasından çıkarılması talebi

Kuruma intikal eden şikâyet dilekçesinde özetle, ilgili kişinin memuriyete ilk giriş tarihinden önce hakkında verilmiş olan ceza kararının özlük dosyasında yer aldığı, verilen kararda yer alan beş yıllık denetim süresinin dolduğu ve davanın düşmesine karar verildiği, kararın adli sicil kaydından silindiği, bu itibarla özlük dosyasında yer alan mezkûr karar ve ilgili dosyanın kaldırılarak imha edilmesi için veri sorumlusu çalıştığı kuruma yapmış olduğu başvurunun reddedildiği; ancak söz konusu dosyanın açık rızası dâhilinde, resmi olarak güvenlik soruşturması yapılmadan, kurumunda çalışmaya ilk başladığı tarihte İl Yazı İşleri Müdürünün kendisine sözlü olarak güvenlik soruşturması yapması ve mahkeme sürecinin devam etmesi sebebiyle mahkeme kararını getirmesinin gerekmesi üzerine özlük dosyasına konulduğu, anılan verinin muhafazasını gerektiren bir sebebin bulunmadığı belirtilerek özlük dosyasında yer alan mahkeme dosyasının kaldırılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin atamasının yapılabilmesini teminen başvuru belgelerinin istendiği, bu kapsamda sunulan belgeler arasında yer alan “Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Formu”nda “*Hakkınızda Verilmiş Bulunan Mahkûmiyet Hükmü veya Halen Devam Eden Ceza Davası Bulunup Bulunmadığı*” kısmının “Var” olarak beyan edilmesi nedeniyle, ilgili kişi hakkında verilmiş hükümler veya devam eden cezaların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde yer alan şartlara engel teşkil edip etmediğinin tespiti amacıyla, söz konusu mahkeme kararlarının ilgili kişinin kendi isteği ile ... Asliye Ceza Mahkemesinden talep edilerek atamasının yapılıp yapılamayacağı hususunun incelenmesini teminen Kurumuna sunulduğu,
- İlgili kararın atamaya engel teşkil edip etmediği hususunda gerekli değerlendirmenin yapılarak atamanın gerçekleştirildiği ve ilgili kişinin görevine başladığı, söz konusu kararların atama onayı ile ilişkilendirildiği ve Kamu Personeli Genel Tebliğinin (Seri No: 2) “Özlük Dosyasının Tutulmasına İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı D maddesinin 5 inci fıkrasının birinci bendi gereğince özlük dosyasına konulduğu, işlemin 2013 yılında gerçekleştiği; ancak 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 07.04.2016 tarihinde yürürlüğe girdiği

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 20/05/2020 tarihli ve 2020/396 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca kişisel verinin; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi, (e) bendi uyarınca kişisel verilerin işlenmesinin; kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi, (ç) bendi uyarınca ilgili kişinin; kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi, (ı) bendi uyarınca veri sorumlusu; kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiyi ifade ettiği,
- Bu çerçevede, şikâyetle konu başvuruyu yapan kişinin gerçek kişi olduğu ve bu itibarla, ilgili kişi sıfatını haiz bulunduğu; ilgili kişinin Kuruma yapmış olduğu başvuruya konu ettiği mahkeme kararlarının kişiyi belirli kılma niteliğinin bulunması sebebiyle kişisel veri olduğu; söz konusu mahkeme kararlarının Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında özel nitelikli kişisel veri niteliğini haiz bulunduğu,
- Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verilerinin özel nitelikli kişisel veri olduğu, ikinci fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesinin yasak olduğu, üçüncü fıkrasında, birinci fıkra da sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel verilerin kanunlarda öngörülen hallerde, sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel verilerin ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebileceğinin hükme bağlandığı,
- İlgili kişinin, başvurusunda resmi dayanağı olmaksızın yapıldığını iddia ettiği güvenlik soruşturması evrakının 2013 yılına ait olduğu, söz konusu tarihte 03.11.1994 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4045 sayılı “Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” un yürürlükte bulunduğu, anılan Kanunun 1 inci maddesi uyarınca güvenlik soruşturması işleminin yapılabilmesinin ön koşulunun; ilgili personelin ya kamu kurum veya kuruluşlarında “gizlilik dereceli birim” olarak nitelendirilen birimlerde ya da düzenlemede sınırlı olarak sayılan kurumlarda yahut görevlerde çalıştırılacak olması durumlarından birisinin gerçekleşmesi olduğu,

- İlgili kişiye güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması işleminin yapılabilmesinin, konuya ilişkin temel düzenleme vasfı taşıyan 4045 sayılı “Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” kapsamında, ilgili kişinin “gizlilik dereceli birim” olarak ifade edilen birimlerde çalıştırılacak olması koşuluyla; 4045 sayılı Kanuna dayalı olarak çıkarılan “Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği” kapsamında ise “...ilk defa veya yeniden kamu hizmeti ve görevlerine atanacakları...” ifadesi kapsamında mümkün olabileceği, bunun dışındaki olasılıklarda ise şikâyetle konu olay tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata aykırılık teşkil edeceğinin değerlendirildiği, bu açıdan bakıldığında, 4045 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili kişinin atanmış olduğu kadronun, kanunda “yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları halinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler” şeklinde ifade edilen birimler arasında yer alıp almadığı hususunun, Kanuna uygun bir kişisel veri işleme faaliyetinin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği noktasında önem arz ettiğinin görüldüğü,
- Öte yandan, “Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği”nin “Tanımlar” başlığını taşıyan 4 üncü maddesinde “gizlilik dereceli birim” kavramının tanımına yer verildiği, düzenlemeden, “gizlilik dereceli birim ve kısım” olarak ifade edilen kavramın, gizlilik dereceli bilgi ve belgeler ile bağlantılı olduğunun anlaşıldığı; bu noktada, herhangi bir kamu kurum ve kuruluşunda görev yapmakta olan personelin, hukuki anlamda olmasa da, fiili olarak gizlilik dereceli birim ve kısımda çalışıyor olarak kabul edildiği/varsayıldığının değerlendirildiği,
- İlgili kişinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde yer verilen şartlar arasında gösterilen “Kamu haklarından mahrum bulunmamak” ve “Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.” koşullarının adayda bulunup bulunmadığının tespit edilebilmesini teminen birtakım belgelerin, aday tarafından veri sorumlusuna sunulmasının gerektiği; ancak atamaya esas teşkil eden belgelerin neler olduğuna ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda herhangi bir hükmün yer almadığı, bununla birlikte; özel nitelikli kişisel veri niteliğini haiz bulunan “Ceza Mahkûmiyeti ve Güvenlik Tedbirleri” bilgisinin 657 sayılı Kanun uyarınca atamayı yapacak kuruma sağlanması hususunda adli sicil bilgisinin talep edilmesinin, Kanuna aykırılık teşkil etmediğinin değerlendirildiği,

- Diğer taraftan ilgili kişinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunundaki koşulları taşıyıp taşımadığının araştırılması noktasında yeterli olduğu düşünülen adli sicil kaydının, bilgi ve belge talepli Kurum yazısına veri sorumlusu tarafından gönderilen cevap ve ekinde yer almadığının görüldüğü, bu itibarla, söz konusu mahkeme kararlarının; adli sicil kaydı istenmeksizin/verilmeksizin, doğrudan mahkeme kararlarının talep edilmesi/verilmesi şeklinde gerçekleştiği; bununla birlikte durumun ilgili kişinin bilgisi ve talebi doğrultusunda gerçekleşmesi sebebiyle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleşen söz konusu olgunun, olayın gerçekleştiği tarihte yürürlükte bulunan mevzuat bakımından hukuka aykırılık içermediğinin değerlendirildiği,
- Söz konusu kararların, güvenlik soruşturması işlemi neticesinde elde edilen (istihbari vb.) kararlar olmadığı, atama işlemlerinin gerçekleştirilmesini teminen ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna sunulan evraklar arasında yer alması sebebiyle özlük dosyasına girdiğinin taraf beyanlarından anlaşıldığı,
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 109 uncu maddesinin dördüncü fıkrası gereğince özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esasların Devlet Personel Başkanlığınca (DPB) belirlendiği, bu sebeple, konuya ilişkin olarak memurların ilk veya naklen atanmalarına ilişkin belgeler ile memurun adaylık ve asli memurluğa atanmasına ilişkin belgelerin neler olduğu, kamu kurumlarının/kuruluşlarının memurlardan ilk işe başlamaları sırasında istedikleri bilgi ve belgelerin neler olduğu ile bu belgelerin her kurum/kuruluştaki farklılık gösterip gösteremeyeceği hususları ile “yargı organlarınca memur hakkında verilmiş karar örnekleri” ifadesinin yargı organlarınca memurun çalışma hayatına ilişkin verilmiş karar örneklerini mi yoksa memur hakkında verilmiş tüm karar örneklerini mi kastettiği hususuna ilişkin olarak Kurumca, Devlet Personel Başkanlığından görüş talep edildiği ve Devlet Personel Başkanlığının Kuruma gönderdiği cevabi yazıda; 2 Seri No’lu Kamu Personeli Genel Tebliğinin “Özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esaslar” başlıklı bölümüne ilişkin düzenlemelere yer verildikten sonra, “*Mezkûr Tebliğde memurun özlük dosyasının sekiz bölümden oluştuğu belirtilmekte, bölümlerde hangi konulara ilişkin belgelerin yer alması gerektiği hususu düzenlenmekte olup, özlük dosyasında yer alan her bir bölüme ilişkin belgelerin tek tek zikredilmesinin mümkün bulunmadığı, kurumlarca lüzum görülen tüm belgelerin ilgili bölümlere konulmasının uygun olacağı, dosyanın dördüncü bölümünde memurun yalnızca çalışma hayatına ilişkin değil yargı organlarınca memur hakkında verilen tüm karar örneklerinin bulunması gerektiği değerlendirilmektedir*” denilmekle birlikte, bahsi geçen kişisel verinin Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında özel nitelikli kişisel veri olması ve ilgili kişinin, şikâyet başvurusuna konu etmiş olduğu mahkeme kararlarının işlenmesine ilişkin olarak hâlihazırda açık rızasının bulunmaması hususları birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu verilerin işlenmesinde Kanunun 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “...sağlık ve cinsel hayat dışındaki veriler, kanunlarda öngörülen hallerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir...” düzenlemesi uyarınca kişisel verinin işlenebilmesinde “kanunlarda öngörülme” prensibi doğrultusunda hareket edileceği ve söz konusu ifadenin, “maddi kanun” biçiminde anlaşılması gerektiği, bu doğrultuda, DPB’nin Kurum görüş talebine verdiği cevap ve 2 Seri No’lu Kamu Personeli Genel Tebliği hükümleri uyarınca sözü edilen kararların özlük dosyasından çıkarılmasına yer olmadığının değerlendirildiği,

- Diğer taraftan, Kanunun 7 nci maddesinde “(1) Bu Kanun ve ilgili diğer kanun hükümlerine uygun olarak işlenmiş olmasına rağmen, işlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması hâlinde kişisel veriler resen veya ilgili kişinin talebi üzerine veri sorumlusu tarafından silinir, yok edilir veya anonim hâle getirilir. (2) Kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hâle getirilmesine ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır” hükümlerine yer verildiği, konuya ilişkin olarak 657 sayılı Kanunun “Memur Bilgi Sistemi, Özlük Dosyası” başlıklı 109 uncu maddesinde her memur için bir özlük dosyasının tutulacağı ve bu dosyada memurun mesleki bilgileri, mal bildirimleri; varsa inceleme, soruşturma, denetim raporları, disiplin cezaları ile ödül ve başarı belgelerine ilişkin bilgi ve belgelerin konulacağı; özlük dosyalarının tutulma esasları ile özlük dosyalarında yer alacak belgelere ilişkin usul ve esasların Devlet Personel Başkanlığınca belirleneceğinin belirtildiği; Kamu Personeli Genel Tebliğinin (Seri No: 2) “D” bölümünde ise özlük dosyasının sekiz bölümden oluştuğu ve bölümlerde yer alan konulara ilişkin bilgi ve belgelerin saklanacağı hükümlerine yer verildiği,
- Öte yandan, 16.05.1988 tarihli ve 19816 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren mülga “Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik”in “Tarifler” başlıklı 3 üncü maddesinde “arşiv malzemesi” ve “arşivlik malzeme” kavramlarının;

“a) Arşiv malzemesi: Türk Devlet ve Millet hayatını ilgilendiren ve en son işlem tarihi üzerinden otuz yıl geçmiş veya üzerinden onbeş yıl geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış olup, birinci maddede belirtilen kuruluşların işlemleri sonucunda teşekkül eden ve onlar tarafından muhafazası gereken, Türk Milletinin geleceğine tarihi, siyasî, sosyal, hukukî ve teknik değer olarak intikal etmesi gereken belgeler ve Devlet hakları ile milletlerarası hakları belgelemeye, korumaya, bunlarla ilgili işlem ve münasebetler bakımından tarihî, hukukî, idarî, askeri, iktisadî, dinî, ilmî edebî estetik, kültürel biyografik, jeneolojik ve teknik herhangi bir konuyu aydınlatmaya, düzenlemeye, tespiti yarayan, ayrıca ait olduğu devrin ahlâk, örf ve âdetlerini veya çeşitli sosyal özelliklerini belirten her türlü yazılı evrak, defter, resim, plan, harita, proje, mühür, damga, fotoğraf, film, ses ve görüntü bandı, baskı ve benzeri belgeleri ve malzemeyi,

b) Arşivlik malzeme: Yukarıdaki bentte sayılan her türlü belge ve malzemedan zaman bakımından henüz arşiv malzemesi vasfını kazanmayanlarla, **son işlem tarihi üzerinden yüzbir yıl geçmemiş memuriyet sicil dosyaları**, Devletin gerçek ve tüzel kişilerle veya yabancı devlet ve milletlerarası kuruluşlarla akdettiği ikili ve çok taraflı milletlerarası antlaşmalar, tapu tahrir defterleri, tapu ve nüfus kayıtları, aynı özellikteki vakfiyelerden ait oldukları kamu kurum ve kuruluşları ile il, ilçe, köy ve belediyelere ait sınır kâğıtları gibi belgeleri, ...” ifade ettiğinin belirtildiği, bu kapsamda son işlem tarihi üzerinden yüz bir yıl geçmemiş olan memuriyet sicil dosyalarının, “arşivlik malzeme” olarak kabul edildiği ve yüz bir yıl boyunca saklandığı, ancak söz konusu düzenlemenin, 16.07.2018 tarihli ve 30480 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 11 sayılı “Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi”ne dayalı olarak çıkarılan ve 18.10.2019 tarihli ve 30922 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik”in 32 nci maddesi uyarınca yürürlükten kaldırıldığı, mülga yönetmelikte düzenlenen “arşiv malzemesi” ve “arşivlik malzeme” kavramları, Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik’te “arşiv belgesi” ve “arşivlik belge” olarak düzenleme altına alındığı, mezkûr kavramların,

“Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

b) Arşiv belgesi: Son işlem tarihi üzerinden yirmi yıl geçmiş veya on beş yıl geçtikten sonra kesin sonuca bağlanmış bulunan ve günlük iş akışı içinde işlevi bulunmayan, varsa tâbi olduğu diğer mevzuatlar ile saklama planlarındaki saklama sürelerini tamamlayan, üretim biçimleri, donanım ortamları ne şekilde olursa olsun geleceğe, tarihi, siyasi, sosyal, kültürel, hukuki, idari, askeri, iktisadi, dini, ilmi, edebi, estetik, biyografik, jeneolojik ve teknik herhangi bir değer olarak intikal etmesi gereken ve bir bilgiyi içeren yazılmış, çizilmiş, resmedilmiş, görüntülü, sesli veya elektronik ortamlarda üretilmiş belgeyi,

c) Arşivlik belge: Süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanmayan veya bu süreyi doldurmasına rağmen güncelliğini kaybetmeyen, hizmetin yürütülmesi açısından işlevi olan belgeyi, ...ifade eder”

şeklinde düzenlendiği, mülga Yönetmelikte arşivlik malzeme olarak kabul edilen memuriyet sicil dosyalarının, yeni Yönetmelik kapsamında arşivlik belge olarak değerlendirilmediği ve memuriyet sicil dosyalarına ve bunların yüz bir yıl saklanacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmediği, buna karşın, süre bakımından arşiv belgesi vasfını kazanamayan belgelerin arşivlik belge kabul edilmesi sebebiyle memuriyet özlük dosyalarının da bu kapsamda yer aldığı ve bunların imha işlemine tabi tutulmadığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Şikâyetle konu kişisel verinin özel nitelikli kişisel veri olduğu ve ilgili kişinin söz konusu mahkeme kararlarının özlük dosyasında yer almasına ilişkin hâlihazırda açık rızasının bulunmadığı; bununla birlikte, Kanun bakımından söz konusu kişisel verinin işlenmesine ilişkin “kanunilik” unsurunun öğretide ifade edilen “maddi kanun” olarak değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varıldığından DPB’nin Kurum görüş talebine verdiği cevap ve 2 Seri No’lu Kamu Personeli Genel Tebliği hükümleri uyarınca mer’i mevzuat bakımından sözü edilen kararların **özlük dosyasından çıkarılmasına yer olmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 20/05/2020

Karar No : 2020/404

Konu Özeti : İşverenin, işçisine ait kişisel verileri ile özel nitelikli kişisel verileri; aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeden ve hukuka aykırı işlemesi

Kuruma intikal eden şikâyet dilekçesinde özetle,

- İlgili kişinin çalışmakta olduğu veri sorumlusu şirketten 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 11 maddesi kapsamındaki hakları kapsamında bilgi talebinde bulunduğu, söz konusu talebine yeterli cevap alamadığı,
- Veri sorumlusu tarafından kendisine kişisel verilerinin işlenme amacıyla ilgili olarak genel nitelikli bir bilgilendirme yapıldığı, verilerin işlenme ve saklanma süreçlerine ilişkin bilgi verilmediği,
- Veri sorumlusunun cevap yazısında çalışanların bordro bilgileri ve disiplin süreçlerine ilişkin bilgilerin HR Yazılım Programında tutulduğunu; tüm özlük bilgilerinin ... Arşiv ve Dokümantasyon Programında tutulduğunu; performans değerlendirme süreçleri, disiplin süreçleri, masraf bilgilerine ait verilerin ... Yazılım aracılığı ile elektronik ortamda tutulduğu bilgisinin verildiği, ancak bu programa kimlerin erişiminin olduğu, yetki matrisi olup olmadığına dair bilgilendirmenin yapılmadığı, ayrıca adı geçen programlarda saklanan verilerin ne kadar süre sonra silindiğine dair bilgi verilmediği, tüm çalışanların erişim yetkisi olan İtranet ağında bulunan “Veri Güvenliği Politikası”nda da bu bilgilere yer verilmediği,
- Veri sorumlusu tarafından çalışanlarından elektronik ortamda KVKK Çalışma Muvafakatnamesi alındığı, söz konusu muvafakatnamenin çok geniş kapsamlı olduğu ve yeterli aydınlatmanın yapılmadığı, verilecek rızanın “battaniye rıza” olduğu, kendisinin bu muvafakatnameye onay vermekten imtina ettiği ancak onay vermek durumunda bırakıldığı,
- Tüm çalışanların parmak izinin alındığı, çalışanların bu veriyi vermek zorunda bırakıldığı, parmak izi alındığı sırada çalışanların açık rızalarının alınmadığı ve aydınlatma yükümlülüğünün de yerine getirilmediği, biyometrik verilerin üçüncü taraf bir şirket ile paylaşılıp paylaşılmadığı, yeterli güvenlik önlemleri ile saklanıp saklanmadığı hususlarında tarafına bilgi verilmediği

belirtilerek hukuka aykırı uygulamaları nedeniyle veri sorumlusu hakkında gerekli yaptırımların uygulanması talep edilmiştir.

Başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin hangi kişisel verilerinin hangi amaçlara dayanılarak işlendiğine dair detaylı bilginin ilgili kişiye verdikleri cevapta da yer aldığı,
- Şirketin kişisel verilerin gizliliğine ve güvenli şekilde saklanmasına önem verdiği, fiziki dosyaların yalnızca yetkili kişilerin erişimine açık olan kilitli dolaplarda ya da fiziki arşivlerde tutulduğu, fiziki olarak aktarılması gereken evrakların gizlilik dereceli belge olarak gönderildiği, elektronik ortamda tutulan kişisel verilerin ise sadece belirli kişilerin erişimine açık klasörlerde ve /veya şifreli yazılımlarda saklandığı, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesinin önlenmesi, kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinin önlenmesi, bilgi ve veri güvenliği ile alakalı mevzuatlar hakkında eğitimlerin verildiği, şirket içinde rastgele ve periyodik denetimler yapılarak bu ortamlara yetkisiz giriş ve çıkışların engellendiği,
- Açık rıza metinlerinde hangi kişisel verilerin hangi meşru amaçlarla işleneceği, kimlere hangi amaçlarla aktarılabilceği, hukuki sebepleri, toplama yöntemi, kişisel verilere ilişkin olarak çalışanların haklarının neler olduğunun detaylı olarak anlatıldığı,
- Hukuki dayanakların yerine getirilebilmesi için, çalışan muvafakatnamesinin ve açık rıza metninin her çalışandan ıslak imzalı şekilde temin edildiği; şayet çalışan tarafından onay verilmezse özlük dosyasının tamamlanmamış kabul edildiği,
- Çalışanların “http://.....com/” adresinden kişisel verilerin güvenli olarak saklanmasına ilişkin politika, prosedür ve kılavuzlara ulaşabildikleri, aynı şekilde yetki dereceleri matrisinin çalışanların erişimine açık olan bu adreste yayınlandığı, matriste herhangi bir değişiklik söz konusu olduğunda güncelleme duyurularının site üzerinden yapıldığı,
- Çalışan ve aday çalışanlarının her birine KVKK Aydınlatma Metni ve Açık Rıza metninin tebliğ edildiği ve çalışanların bu metinleri imza karşılığı olarak veri sorumlusuna teslim ettiği,
- Çalışanların parmak izlerinin acil durum yönetimi sürecinin yürütülmesi, fiziksel mekan güvenliği ve yetkili kurum ve kuruluşlara bilgi verilmesi amaçlarıyla kullanıldığı, parmak izlerinin kriptografik yöntemlerle muhafaza edildiği, bu sebeple bu verilerin biyometrik veri niteliği taşımadığı,
- Özel nitelikli verilerin işlenmesi kapsamında veri sorumlusu tarafından, taşınabilir bellek, CD veya VCD ile bunların taşınması gerektiğinde kriptografik yöntemlerle şifreleme yapıldığı, fiziken taşınması gerektiğinde ise gizlilik dereceli belge olarak gönderildiği,
- Veri sorumlusu tarafından Kanunun 12 nci maddesi kapsamında kişisel verilerin uygun güvenlik düzeyini temin etmek amacıyla çalışanlara kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesinin önlenmesi, bilgi ve veri güvenliği ile alakalı mevzuatlar hakkında eğitimlerin verildiği, çalışanlara gizlilik sözleşmesi imzalatıldığı, güvenlik prosedür ve politikalarına uymayan çalışanlara disiplin prosedürünün uygulandığı, çalışanlar için veri güvenliği hükümlerini içeren disiplin düzenlemelerinin mevcut olduğu, çalışanlar için veri güvenliği ile ilgili olarak eğitim ve farkındalık çalışmaları yapıldığı, aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirildiği, erişim loglarının

düzenli olarak tutulduğu, şirket içi rastgele denetimler yapıldığı, bilgi güvenliği, kullanımı, saklanması imhası konularında şirket politikaları hazırlandığı ve uygulandığı, verilerin saklandığı ortamlar için arttırılmış güvenlik önlemleri alındığı, bu alanlara yetkisiz giriş ve çıkışların önlemlendiği, ağ ve uygulama güvenliği sağlandığı, kişisel veri içeren evrakların fiziken gönderilmesi gerektiğinde gizlilik dereceli belgeler olarak gönderildiği, bulutta depolanan kişisel verilerin güvenliğinin yalnızca yetkili kişilerin ulaşabileceği biçimde ayarlandığı

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 20/05/2020 tarihli ve 2020/404 sayılı Kararı ile;

- Kanunun “Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğü” başlıklı 10 uncu maddesinin “(1) *Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere; a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği, c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilirliği, ç) Kişisel veri toplamının yöntemi ve hukuki sebebi, d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları, konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.*” hükmünü amir olduğu,
- Aydınlatma yükümlülüğünün gerek açık rıza alınacağı durumlarda gerek Kanundaki diğer kişisel veri işleme şartlarından bağımsız olarak yerine getirilmesi gereken bir yükümlülük olduğu, Aydınlatma Yükümlülüğünün Yerine Getirilmesinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğin **(Tebliğ)** 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilip getirilmediğinin ispatının veri sorumlusuna ait bulunduğu, veri sorumlusu tarafından aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken; öncelikle veri sorumlusunun kimliğine, kişisel verilerin hangi amaçlarla işlendiğine, kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçlarla aktarılabilirliğine, elde edilecek kişisel verilerin toplanma yöntemlerine, işlemenin hukuki sebeplerine ve ilgili kişinin Kanunun 11 inci maddesindeki haklarına aydınlatma metninde yer verilmesi gerektiği,
- Veri sorumlusu tarafından Kuruma gönderilen savunma yazısında çalışan ve aday çalışanlarının her birine KVKK Aydınlatma Metni ve Açık Rıza metninin tebliğ edildiği ve çalışanların bu metinleri imza karşılığı olarak veri sorumlusuna teslim ettiği ifade edilmekle birlikte yazıları ekinde aydınlatma metnine yer verilmediği, öte yandan ilgili kişinin şikayet dilekçesi ekinde yer verilen “Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Çalışan Muvafakatnamesi”nin hem aydınlatma metni hem de açık rıza metni olarak düzenlendiği kabul edildiğinde; Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “*Kişisel veri işleme faaliyetinin açık rıza şartına dayalı olarak gerçekleştirilmesi halinde, aydınlatma yükümlülüğü ve açık rızanın alınması işlemlerinin ayrı ayrı yerine getirilmesi gerekmektedir.*” hükmü gereği şekli olarak aydınlatmanın usulüne uygun yapıldığından söz edilemeyeceği,

- Diğer taraftan, bu metnin içerik olarak da açık rıza kapsamında ilgili kişiyi bilgilendirdiğinden ya da aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirdiğinden söz edilemeyeceği zira, metinde çeşitli kişisel veri kategorileri sıralandıktan sonra “(...) *sayılan kişisel veriler dahil olmak üzere ancak bunlarla sınırlı olmaksızın (...)*” ifadesine yer verildiği ve hangi kişisel verilerin işleneceği (kategorik olarak) hususunun muğlak bırakıldığı, işlenecek veri kategorileri sıralandıktan sonra veri işleme amaçları da art arda sıralanmak suretiyle hangi veri kategorisinin hangi amaçla işleneceğine dair herhangi bir açıklamaya yer verilmediği, metinde “.... *uygun gördüğü diğer üçüncü kişilere ve/veya yurt dışında paylaşılabileceği*” ifadesinin yer aldığı bu kapsamda kimlere aktarım yapılacağına muğlak bir şekilde veri sorumlusuna bırakıldığı, ayrıca metinde biyometrik veri niteliğini haiz olan parmak izinin veri kategorileri içerisinde dahi sayılmadığı,
- “Açık rıza” kavramının Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; “*Belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza*” şeklinde tanımlandığı, ilgili kişilerin açık rızasının alınacağı hallerde; rızanın belirli bir konuya ilişkin olması, bilgilendirmeye dayanması ve özgür iradeyle açıklanması gerektiği, veri işlemek üzere verilen açık rızanın geçerli olması için, açık rızanın öncelikle belirli bir konuya ilişkin ve o konu ile sınırlı olarak verilmesi ve veri sorumlusu tarafından açık rıza beyanının hangi konuya ilişkin olarak istenildiğinin açıkça ortaya konulması gerektiği, bununla birlikte; açık rıza bir irade beyanı olduğundan, kişinin özgür bir şekilde rıza verebilmesi için, neye rıza gösterdiğini de bilmesi ve kişinin sadece konu üzerinde değil, aynı zamanda rızasının sonuçları üzerinde de tam bir bilgi sahibi olması gerektiği, bu sebeple bilgilendirmenin, veri işleme ile ilgili bütün konularda açık ve anlaşılır bir biçimde, mutlaka verinin işlenmesinden önce yapılması gerektiği, ayrıca açık rızanın geçerlilik kazanabilmesi için kişinin yaptığı davranışın bilincinde ve kendi kararı sonucunda olması ve açık rızanın özgür iradeyle açıklanması gerektiğinden, herhangi bir hususun ilgili kişi tarafından açık rıza verilmesi şartına bağlanmaması, tarafların eşit konumda olmadığı veya taraflardan birinin diğeri üzerinde etkili olduğu durumlarda rızanın özgür iradeyle verilip verilmediğinin dikkatle değerlendirilmesi gerektiği, örneğin işçi-işveren ilişkisinde, işçiye rıza göstermeme imkânının etkin bir biçimde sunulmadığı veya rıza göstermemenin işçi açısından muhtemel bir olumsuzluk doğuracağı durumlarda, rızanın özgür iradeye dayandığının kabul edilemeyeceği,
- Somut olayda, veri sorumlusu tarafından açık rıza metninin onaylanması için çalışanlara e-postalar gönderildiği, metni imzalamayan çalışanların listesinin tutulduğu, bu listelerin başkaca çalışanlara gönderilmesi suretiyle metni imzalamayan çalışanların metni imzalamalarının sağlanmasının talep edildiğinin anlaşıldığı, bununla birlikte çalışan tarafından onayın verilmemesi sebebiyle özlük dosyasının tamamlanmamış kabul edildiği durumlarda; işçiye rıza göstermeme imkânının etkin bir biçimde sunulmamasından ötürü verilen rızanın, geçerli bir açık rıza beyanı olarak değerlendirilemeyeceği, öte yandan, işçinin eşine ve çocuğuna ait kişisel verilerin işlenmesi için açık rıza vermesinin geçerlilik taşımayacağı,

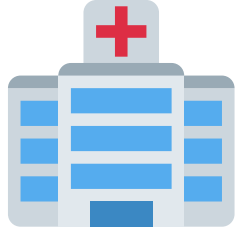
- Yine ilgili kişinin dilekçesinde; “ (...) parmak izinin alındığını, çalışanların bu veriyi vermek zorunda bırakıldığını, parmak izi alındığı sırada ilgili kişilerin açık rızalarının alınmadığını ve aydınlatma yükümlülüğünün de yerine getirilmediğini, biyometrik verilerin üçüncü taraf bir şirket ile paylaşılıp paylaşılmadığı, yeterli güvenlik önlemleri ile saklanıp saklanmadığı hususlarında tarafına bilgi verilmediğinin (...)” dile getirildiği, veri sorumlusunun ise, “ (...) çalışanların parmak izlerinin acil durum yönetimi sürecinin yürütülmesi, fiziksel mekan güvenliği ve yetkili kurum ve kuruluşlara bilgi verilmesi amaçlarıyla kullanıldığını, parmak izlerinin kriptografik yöntemlerle muhafaza edildiğini, bu sebeple bu verilerin biyometrik veri niteliği taşımadığını (...)” belirttiği, biyometrik verilerin hash yöntemi ile saklandıklarında biyometrik veri olma niteliklerini kaybetmedikleri, bu bakımdan açık rızanın bulunmadığı hallerde biyometrik verilerin ancak Kanunun 6 ncı maddesinde öngörülen kanunlarda öngörülme şartı doğrultusunda işlenebileceği, bununla birlikte söz konusu verinin işleme amacının da Kanunun genel ilkeleri arasında yer alan “İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma” ilkesine de aykırı olduğu, örneğin fiziksel mekan güvenliğinin sağlanabilmesi için giriş esnasında manyetik kart sistemi, RFID etiketi, cep telefonuna gönderilecek bir SMS’in sisteme girilmesi gibi alternatif yollar ile sağlanması mümkünken çalışanların biyometrik veri niteliğindeki parmak izi verisinin alınmasının Kanunun 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma” ilkesi ile bağdaşmadığı, bu çerçevede “acil durum yönetimi sürecinin yürütülmesi, fiziksel mekan güvenliği ve yetkili kurum ve kuruluşlara bilgi verilmesi amaçları”nın farklı yollarla da hasıl olması mümkünken söz konusu veri işleme faaliyeti ile orantısız bir veri işleme yapıldığının değerlendirildiği,
- İşlenen kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişiler arasında “Bu bölümde sayılan şirketlerin yerini alabilecek diğer şirketler” benzeri ifadelerin yer alması halinde, işlenecek kişisel verilerin tam olarak nereye aktarılacağına rıza verecek ilgili kişi tarafından tam olarak bilinemeyebileceğinden, bu şekilde verilen rızanın açık rıza olarak değerlendirilmesinin mümkün olmayacağı,
- Öte yandan kişisel verilerin yurtdışında mukim üçüncü kişilere aktarılması durumunda Kanunun 9 uncu maddesi uygulama alanı bulacağı, “Kişisel verilerin yurtdışına aktarılması” başlıklı 9 uncu maddesinde kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurtdışına aktarılamayacağı; kişisel verilerin, Kanunun 5 inci maddenin ikinci fıkrası ile 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması, yeterli korunmanın bulunmaması durumunda ise Türkiye’deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilceğinin hükme bağlandığı, bu çerçevede yurtdışına veri aktarımlarında açık rızanın olmadığı hallerde 9 uncu maddede öngörülen prosedürün işletilmesi gerektiği,

- Ayrıca, veri sorumlusunun “bulutta depolanan kişisel verilerin güvenliğini yalnızca yetkili kişilerin ulaşabileceği biçimde ayarlandığı” ifadesi ele alındığında daha önce Kurul tarafından alınan 31.05.2019 tarihli ve 2019/157 sayılı I Kararı ile; “Google firmasına ait G-mail e-posta hizmeti altyapısının kullanılması durumunda gönderilen ve alınan e-postaların dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan veri merkezlerinde tutulması söz konusu olacağından, böyle bir durumda kişisel verilerin yurt dışına aktarılmış olacağına ve veri sorumlularının söz konusu uygulamayı 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) “Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması” başlıklı 9 uncu maddesi hükümlerine uygun olarak gerçekleştirmesine;“Server”ları yurt dışında bulunan veri sorumlularından/veri işleyenlerden temin edilen saklama hizmetlerinin de Kanunun 9 uncu maddesi hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilmesine” karar verildiği, bu kapsamda serverları yurt dışında bulunan hizmetlerin kullanımının yurt dışına kişisel veri aktarımı olduğu ve Kanunun 9 uncu maddesine uygun hareket edilmesi gerektiği,
- Yukarıda yer alan açıklamalar doğrultusunda, veri sorumlusunun çalışanlarının açık rızaları olmaksızın kişisel verilerini ve özel nitelikli kişisel verilerini işlediği ve bu verileri yine çalışanlarının açık rızası olmaksızın yurtiçi ve /veya yurtdışına aktardığının anlaşıldığı, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında; veri sorumlusunun, kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ile kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu hükme bağlandığı, ancak veri sorumlusunun Kanunla kendisine yüklenmiş olan bu yükümlülükleri yerine getirmediği

değerlendirmelerinden hareketle;

- Aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmediği kanaatine varıldığından veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- Veri sorumlusunun çalışanlarının ve yakınlarının açık rızaları olmaksızın kişisel verilerini ve özel nitelikli kişisel verilerini işlediği, işlediği özel nitelikli kişisel veriler bakımından Kanunun 4 üncü maddesinde yer alan genel ilkelerden ölçülülük ilkesine aykırı hareket ettiği ve bu verileri yine çalışanlarının açık rızası olmaksızın yurtiçi ve /veya yurtdışına aktardığı görüldüğünden, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ile kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri alma yükümlülüğüne aykırı hareket ettiği kanaatine varılan veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca **200.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 20/05/2020

Karar No : 2020/407

Konu Özeti : İlgili kişinin tahlil sonuçlarının veri sorumlusu

Hastane tarafından hukuka aykırı şekilde üçüncü kişilere aktarılması

İlgili kişinin şikâyetinde özetle; şikayete konu hastanenin Tüp Bebek bölümüne tahlil için başvurduğu, tahlil sonuçlarının e-posta yoluyla kendisine iletildiği, ancak aynı e-postanın başka bir e-posta adresine ve tanımadığı bir kişiye daha gönderildiğini fark ettiği, veri sorumlusu Hastanenin “Kişisel Verilerin Korunması ve İşletilmesi Politikası” kapsamında kişisel verilerinin muhafazasında gerekli tedbirleri almadığı, kişisel verilerinin işleme amacının gereklilikleri doğrultusunda üçüncü kişilere aktarılmasında ilgili mevzuata ve alt düzenlemelere uygun davranmadığı, bu sebeple veri sorumlusundan ihtarname ile bilgi talebinde bulunduğu, söz konusu talebine ilişkin veri sorumlusu tarafından hatanın kabul edildiğini içeren bir cevap verildiği belirtilerek 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde şikayet dilekçesinde yer alan iddialara ilişkin veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin hastanenin Tüp Bebek Bölümüne tahlil için başvurduğu, tahlil sonuçlarının aynı gün aynı test için hastalarını hastane laboratuvarına yönlendirmiş olan başka bir doktorun özel asistanına ve hastaların kendilerine e-posta olarak iletildiği,
- Özel ve genel nitelikteki kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla Kanunun 12 nci maddesi kapsamında hukuka uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik hangi idari ve teknik tedbirlerin alındığına ilişkin olarak; sistemdeki bilgilerin hasta temsilcilerine görmesine kapatılması kararı alındığı, hekimlerin sadece kendi hasta bilgilerine, hemşirelerin görev yaptıkları servislerde yatan hasta bilgilerine erişebilmesi kararı alındığı, tıbbi sekreterlik ve anlaşmalı kurumlar birimi çalışanlarına gerektiğinde erişim için özel yetkilendirme yapılacağı

ifade edilerek, Hastane tarafından veri sorumlusu olarak mesul müdürün gösterildiği Veri Sorumlusu Tanıtım Formu Kurumumuza intikal ettirilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 20/05/2020 tarihli ve 2020/407 sayılı Kararı ile,

- Kanunun “Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin “*Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri*” olarak sayıldığı, bu minvalde ilgili kişinin tahlil sonuçlarının sağlıkla ilgili özel nitelikli kişisel veri olduğu,

- Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, (2) numaralı fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,
- Kanunun 6 ncı maddesinde düzenlenen özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ise; “(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.(3) Birinci fıkra da sayılan sağlık ve cinsel hayat dışındaki kişisel veriler, kanunlarda öngörülen hâllerde ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir. Sağlık ve cinsel hayata ilişkin kişisel veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbî teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilir.” hükümlerine yer verildiği, anılan maddenin (4) numaralı fıkrasında da, “Özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesinde, ayrıca Kurul tarafından belirlenen yeterli önlemlerin alınması şarttır.” hükmünün yer aldığı, bu çerçevede, Kanunun 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (ç) ve (e) bentleri uyarınca Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 31/01/2018 tarihli ve 2018/10 sayılı Kararı ile “Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenmesinde Veri Sorumlularınca Alınması Gereken Yeterli Önlemler” belirlenerek Resmi Gazetede yayımlandığı,
- Kanunun 8 inci maddesinde “(1) Kişisel veriler, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamaz. (2) Kişisel veriler; a) 5 inci maddenin ikinci fıkrasında, b) Yeterli önlemler alınmak kaydıyla, 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında, belirtilen şartlardan birinin bulunması halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın aktarılabilir.” hükümlerine yer verildiği, bu çerçevede, kişisel verilerin herhangi bir veri sorumlusu tarafından üçüncü bir tarafla paylaşılması da dahil olmak üzere işlenmesinin ancak açık rızanın bulunması ya da Kanunda belirtilen açık rıza dışı diğer hallerin varlığında mümkün bulunduğu,
- Bu çerçevede başvuruya konu olayda, ilgili kişinin veri sorumlusu Hastanede bulunan tahlil sonuçlarının sağlığa ilişkin özel nitelikli kişisel veri olduğu dikkate alındığında, bahse konu tahlil sonuçlarının üçüncü bir taraf olarak, hastaneden bağımsız şekilde çalışan ve ayrı bir gerçek kişi veri sorumlusu olarak değerlendirilen doktorun asistanına mail atılmak suretiyle aktarılmasında Kanunun 8 inci maddesi kapsamında herhangi bir hukuki dayanak söz konusu olmadığından ve veri sorumlusu Hastane tarafından da söz konusu aktarımın sehven yapıldığının beyan edilmiş olmasından hareketle ilgili kişinin kişisel verilerinin hukuka aykırı olarak aktarıldığı kanaatine varıldığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusu Hastane tarafından Kuruma iletilen Veri Sorumlusu Tanıtım Formunda veri sorumlusu olarak mesul müdürün gösterildiği ve bu kişiye ilişkin bilgilerin söz konusu forma işlendiği görüldüğünden, 6698 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde veri sorumlusunun, “Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi” olduğu, tüzel kişilerin, kişisel verileri işleme konusunda gerçekleştirdiği faaliyetler kapsamında bizatihi kendilerinin “veri sorumlusu” olduğu, ilgili düzenlemelerde belirtilen hukuki sorumluluğun da tüzel kişinin şahsında doğacağı, bu konuda kamu hukuku tüzel kişileri ve özel hukuk tüzel kişileri bakımından bir farklılık gözetilmediği, bahse konu hüküm çerçevesinde Hastanenin bizatihi veri sorumlusu olduğunun Hastaneye hatırlatılmasına,
- Veri sorumlusu Hastane tarafından, ilgili kişinin özel nitelikli kişisel verisinin 6698 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen ilgili kişinin açık rızası ya da 6 ncı maddede düzenlenen işleme şartlarından biri olmadığı halde üçüncü kişilere aktarılacak suretiyle hukuka aykırı olarak işlenmesi sebebiyle, Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasına yönelik yükümlülüğünü yerine getirmediği kanaatine varılan veri sorumlusu hakkında Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca **100.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 22/05/2020

Karar No : 2020/414

Konu Özeti : Hakkında hüküm verildiği suçtan dolayı cezası infaz edilen ilgili kişiye ait haberin yayımlandığı gazetenin internet sitesinden kaldırılması talebi

İlgili kişinin vekilinden alınan şikayet dilekçesinde özetle;

Müvekkilinin yurtdışında başına gelen bir olay nedeniyle internet yayınlarında adı ve soyadının geçtiği, Google arama motorunda adı ve soyadının aratılması sonucunda veri sorumlusu Gazetenin internet sitesinin linkine ulaşıldığı, söz konusu haberde müvekkilinin hüküm giydiği suça ilişkin bilgilerin yer aldığı ve haberin 2009 Haziran dönemine ait olması sebebiyle yaklaşık 10 yıl öncesine ilişkin olduğu, söz konusu cezanın tamamının infaz edildiği, ulaşılan haberler nedeniyle müvekkilinin iş hayatı ve ailesinin bu durumdan olumsuz etkilendiği, veri sorumlusu Gazeteye başvurulduğu; ancak başvurusunun aynı gün reddedildiği ifade edilerek kişisel verileri ve özel nitelikli kişisel verilerini ihlal eden tarafların hukuka aykırı davranışlarına son verilerek haberlerin kaldırılması, ilgili kurumlara 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında idari para cezası verilmesi, telifisi güç veya imkânsız zararların doğması ve açıkça hukuka aykırılık olması nedeniyle veri işlenmesinin ve verinin yurt dışına aktarılmasının durdurulması, ilgili kurumlar hakkında Savcılığa suç duyurusunda bulunulması talep edilmektedir.

Konuya ilişkin olarak başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusu Gazeteden savunma sunması talep edilmiş, veri sorumlusu Gazetenin savunmasında,

- Kanunun 'İstisnalar' başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi" ifadeleri ile kişisel verilerin 'ifade özgürlüğü' kapsamında işlenmesinin 'hukuka uygunluk' nedeni olarak değerlendirileceğinin açıkça ifade edildiği,
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 26 ncı maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar." şeklinde düzenlemenin yer aldığı, dolayısıyla haber alma ve vermenin ifade özgürlüğünün bir parçası olarak değerlendirildiği ve Anayasa tarafından doğrudan koruma altına alındığı,
- Bu açıklamalar doğrultusunda, şikâyet konusu yazının 'kamunun haber alma hakkı' kapsamında kaleme alındığı, kanun koyucu tarafından veri işleme kuralları istisnaları arasında olan 'ifade özgürlüğü' içerisinde değerlendirilmesi gerektiği,

- Şikâyet eden vekiline gönderilen cevabi yazıda yer alan yayın ilkelerine ilişkin olarak; basın ve genel manada medyanın yasama, yürütme ve yargıdan sonra 4. güç olarak değerlendirildiği ve AİHM Kararlarında ifade edildiği üzere ‘Demokrasinin Bekçi Köpeği’ olarak kabul edildiği, basın kuruluşlarının genel yargı denetimi dışında bir iç denetim mekanizması kapsamında ‘yayın ilkeleri oluşturarak’ bunları uyguladığı ve yürüttüğü,
- İlgili kişinin kişisel verilerinin internet sitesinden kaldırılmamasına ilişkin gerekçelerin ‘kamunun haber alma hakkı’ içerisinde yer alan ‘basın özgürlüğü’ çerçevesinde kaleme alınması ve ‘hukuka uygunluk nedeni’ içermesi ile bağlantılı olduğu,
- İlgili medya grubunun bünyesinde yer alan bütün yayın organları ile ilgili her gün onlarca ‘içerikten çıkarma, değiştirme’ taleplerinin taraflarına iletildiği, okuyucuların haberde bahsi geçen olgular tamamen görünürde gerçeğe uygun olsa dahi kişisel olarak rahatsız edici olduğu gerekçesi ile yayından kaldırma taleplerinin bulunduğu, medyanın kamuoyu üzerindeki haber verme hak ve görevi doğrultusunda özellikle yaşanan adli süreçler ile ilgili yapılan bu haberlerin, gelişigüzel ve üstün kamuoyu yararı dikkate alınmadan sadece ilgilisi tarafından rahatsız edici bulunduğu için kaldırılması dolayısıyla orta ve uzun vadede medyanın işlevsiz kalması anlamına geleceği ve kamunun haber alma hakkının zarar görebileceği,
- İlgilisi tarafından içeriğin kaldırılması talepli hususlar değerlendirilirken üstün kamu yararının dikkate alındığı ve bu husus çerçevesinde her somut olay için ayrı bir değerlendirmenin yapıldığı, şikayete konu olayda ise ilgili kişinin gerçekleştirmiş olduğu eylemin tarafsız bir mahkeme tarafından araştırıldığı ve nihayetinde mahkumiyet kararı verilerek bu kararın kamuya açık bir şekilde ilan edildiği, dolayısıyla gizli bir bilginin taraflarınca ifşa edilmesinin söz konusu olmadığı gibi haberde bahsi geçen bilgilerin tamamının yargı makamları kararı ile kesinlik kazandığı, haber tarihi üzerinden belli bir zaman geçmiş olması gerekçesine dayanarak içeriklerin kaldırılması halinde medya kuruluşlarının arşivlerinin tamamen eriyeceği ve kamu denetimi için önemli olan toplumsal belleğin ortadan kalkacağı,
- Yayınların kaldırılması ile ilgili olarak 5651 sayılı Kanun ile ‘erişim engelleme’nin mümkün kılındığı, ilgili Kanun kapsamında bir içeriğin ‘kişilik haklarını ihlal ettiğini’ iddia eden şahsa, bağımsız ve tarafsız mahkemeler aracılığıyla her somut olay için ayrı değerlendirme yapılması ve hakimler tarafından uygun görüldüğü takdirde erişim engelleme kararının verilmesini sağlayabilecek Sulh Ceza Hakimlikleri aracılığıyla talepte bulunma hakkının ihdas edildiği, bu minvalde alınacak kararların taraflarına tebliği sonrasında erişim engelleme kararının 4 saat içerisinde taraflarınca uygulandığı,

açıklamalarına yer verilmiş ve bu kapsamda, kamu yararı içeren bir haber ile ilgili olarak ilgili kişinin yargı yoluna başvurmayıp kanuni muvazaa yoluna giderek Kurula başvurusunun yargı denetiminden kaçması ve hakkını kötüye kullanmış olmasına sebebiyet verdiği ifade edilerek bu açıklamalar ve ilgili mevzuat doğrultusunda; Anayasa Mahkemesi’nin 03.03.2016 tarih ve 2013/5653 sayılı Kararında “...her ne kadar kişisel verilerin ancak Kanunla veya kişinin açık rızası ile işlenebileceği belirtilmiş ise de Anayasada tanımlanan ifade ve basın özgürlükleri kapsamında yapılan bir haberin anılan sınırların istisnası olacağı açıktır...” “...*Unutulma hakkının internet gazete arşivlerindeki her türlü haber yönünden uygulanmasını beklemek*

mümkün değildir...". "...internette tutulan arşivlerin, ifade ve basın özgürlükleri kapsamında olduğu açıktır. Dolayısıyla internette yayımlanan ve gazetecilik faaliyeti kapsamında kabul edilen bir haber arşivinin yayından kaldırılması basın özgürlüğüne yönelik bir müdahale teşkil eder." şeklinde yer aldığı, bu çerçevede şikayet sonucu başlatılan soruşturma neticesinde tarafları hakkında "6698 sayılı Kanuna aykırı bir işlemin bulunmadığı" yönünde karar verilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan inceleme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 22/05/2020 tarih ve 2020/414 sayılı Karar ile;

- Kanunun "Tanımlar" başlığını taşıyan 3 üncü maddesinde kişisel verinin "kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi", ilgili kişinin "kişisel verileri işlenen her türlü gerçek kişi", veri sorumlusunun ise "kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi" olarak tanımlandığı,
- Diğer taraftan, Kanunun "İlgili Kişinin Hakları" başlıklı 11 inci maddesinde herkesin, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme, kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, kişisel verilerinin işlenme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerinin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, kişisel verilerinin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerinin silinmesini veya yok edilmesini isteme, kişisel verilerinin düzeltilmesi veya silinmesi/yok edilmesi ile ilgili yapılan işlemlerin kişisel verilerinin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, işlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme ve kişisel verilerinin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme hakkına sahip olduğunun hükme bağlandığı,
- Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre ise "Kişisel verilerin millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla, sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi" halinde Kanun hükümlerinin uygulanmayacağına düzenlendiği,
- İfade özgürlüğünün bir yansıması olan basın özgürlüğü ile kişilik hakları karşı karşıya geldiğinde haberin;

a) Kamu ilgi ve yararı taşıması,

b) Gerçek ve güncel olması,

c) Özü ile biçimi arasındaki denge

kriterleri kapsamında değerlendirilmesi suretiyle hangi hakka üstünlük tanınması gerektiğinin belirlenmesinin önem arz ettiği,

- Bu kapsamda öncelikle kamu yararının tespitinde, haberin kişilerin gereksiz merak duygularına mı yoksa yüksek ahlaki ve hukuki değerlerin korunmasına mı hizmet ettiğinin değerlendirilmesinin uygun olacağı, bu anlamda, toplumsal ilgi uyandıran, kamuoyu üzerinde düşünmeye ve tartışmaya sevk eden, belli bir sorunun aydınlanmasına ve buna çözüm yollarının gösterilmesine hizmet eden olayların açıklamasında kamu yararının bulunduğu, örneğin, yasa dışı uygulamaların, rüşvet ve yolsuzlukların kamuoyuna iletilmesinde, eleştirilmesinde kamu yararı bulunduğu, öte yandan, kamu ilgi ve yararı kriteri kapsamında siyasetçiler ve kamu görevlilerine dair yapılan haberler bakımından basın özgürlüğüne yapılan sınırlamaların daha dar yorumlanmasının uygun olacağının değerlendirildiği,
- Bu çerçevede, basın özgürlüğüne yapılan sınırlamanın daha dar yorumlanabilmesine olanak sağlayacak olan ilgili kişinin toplum tarafından tanınır, bilinir olma gibi siyasetçi, ünlü veya kamu görevlisi olma kriterlerinden birini taşıdığına dair herhangi bir bilgiye yapılan incelemelerde rastlanılmamış olmakla birlikte bahse konu olaya konu haberin kamu ilgi ve yararının yasa dışı uygulamalar, rüşvet ve yolsuzlukların kamuoyuna iletilmesi gibi değerlendirilebilecek olan insan kaçakçılığı suçunu işleyen failer hakkında olduğunun görüldüğü, bu kapsamda, haberin yayınlanması ile toplumun bilgilendirilmesi ve bu durumdan haberdar edilmesinin toplumsal bir faydaya yol açabileceğinin mümkün görüldüğü, dolayısıyla, söz konusu haber her ne kadar toplum tarafından tanınır olmayan bir vatandaş hakkında olmuş olsa dahi bu haberin kamuya duyurulmasında kamunun ortak menfaatinin bulunduğu sonucuna varıldığı,
- Karşı karşıya gelen hakların değerlendirilmesi açısından haberin gerçek ve güncel olması ikinci kriter olarak sayılmış olup gerçeklik unsurunun, somut gerçeğe değil, olayın, haberin verildiği andaki belirli biçimine uygunluk olarak anlaşılması gerektiği, haberin güncel olmasının ise somut olayın açıklandığı tarihlerde kamu yararının bulunması esasına dayandığı, üzerinden süre geçmiş ve açıklanmasında artık kamu yararı bulunmayan bir olayın yayımlanmasında haber verme hakkından söz edilemeyeceğinden, burada kişilik hakkına üstünlük tanınması gerekeceği, geçmişteki bir olayın gündeme getirildiği haberin, hukuka uygun kabul edilebilmesi için kamu yararı taşıması gerektiği,
- Bahse konu şikâyet başvurusunun, haberin ve veri sorumlusunun cevabi yazısının incelenmesi neticesinde; gerçeklik unsuruna ilişkin olarak ilgili kişinin şikâyet başvurusunda yer alan *“Müvekkilinin 2009 yılında İngiltere’de 3 sene hapis cezası ile cezalandırıldığı, Haziran 2009’da cezaevine girip Ekim 2010’da çıktığı, 1,5 yıl cezaevinde kalması sonrasında İngiliz Yasaları doğrultusunda kontrollü tahliye şeklinde kalan cezasını cezaevi dışında tamamladığı ve Nisan 2012 itibarıyla müvekkile verilen cezanın tamamının infaz edildiği...”* ifadelerinden de anlaşılacağı üzere habere konu olayın yargı tarafından verilen kararla kanıtlanmış olduğu, öte yandan, haberin güncel olması kriterinin değerlendirilmesi kapsamında mevcut şartlar altında bahse konu haberin gündemde kalması hususunda ve kamunun bu haberi alma konusunda menfaatinin devam ettiği dolayısıyla hukuka uygunluk sebebi sayılabilecek kamu yararının söz konusu haberde bulunduğu sonucuna varıldığı,

- Biçim ve öz arasındaki denge kriteri açısından ise haberde kullanılan dil, ifade ve resimlerin haberin veriliş biçiminin gerektirdiği ölçüde olması, haberin verilişinde gerekli, ilgili ve yararlı olmayan beyan ve değerlendirmelerde bulunulmaması gerektiği, haberin özü ile biçimi arasında denge gözetilmesi gerekliliği bulunduğu,
- Söz konusu haberde, biçim ve öz arasındaki denge kriteri açısından ise kullanılan dil, ifade ve resimlerin haberin veriliş biçiminin gerektirdiği ölçüde olduğu, haberin verilişinde gerekli, ilgili ve yararlı olmayan beyan ve değerlendirmelerde bulunulmadığı sonucuna varıldığı,

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişinin kendisine ilişkin verinin söz konusu habere konu edilerek yayımlanmasında hâlihazırda kamu yararı bulunduğu ve bu itibarla çatışan haklar bakımından ifade özgürlüğünün kişilik haklarına üstün geldiği sonucuna varıldığı ve söz konusu başvurunun Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde değerlendirilmesi nedeniyle ilgili kişinin şikayeti ile ilgili olarak **Kanun kapsamında yapılacak bir işlem bulunmadığına karar verilmiştir.**

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 28/05/2020

Karar No : 2020/435

Konu Özeti : Bir kargo firmasında çalışan ilgili kişinin iş akdinin haksız feshedilmesi sonrası özlük dosyası kapsamında yer alan kişisel verilerinin birer suretinin tarafına verilmesine yönelik talebine veri sorumlusu tarafından cevap verilmemesi

İlgili kişiden alınan şikayet dilekçesinde özetle;

- Bir kargo firmasında denetim uzmanı olarak görev yaparken iş akdinin haksız, geçersiz ve tazminatsız olarak feshedildiği; tehdit, baskı ve türlü vaatlerde bulunularak tarafından ileri tarihli istifa dilekçesinin alınması sonrası özlük dosyası kapsamında yer alan kişisel verilerinin birer suretini 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında veri sorumlusu kargo firmasından talep etmesine rağmen, tarafına 30 gün içerisinde herhangi bir cevap verilmediği ifade edilerek Kanuna aykırı uygulaması nedeniyle veri sorumlusu hakkında yaptırım uygulanması ve özlük dosyası kapsamında yer alan kişisel verilerinin birer suretinin tarafına verilmesi amacıyla veri sorumlusunun talimatlandırılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusu kargo firmasından alınan savunmada;

- İlgili kişi tarafından noter kanalıyla yapılan başvurunun Kanunun 11 inci maddesi kapsamında bir başvuru olmadığı bu nedenle cevap verilmediği, ilgili kişinin 1. Noterliğinden keşide edilen ihtarnamesi incelendiğinde; *“İhtarın Konusu; tarafınızca iş akdim feshedilmeden önce tarafımdan almış olduğunuz 30.09.2019 tarihli önlü arkalı yazılı savunmamın tarafınızca tarafıma zorla imzalatılan 18.10.2019 tarihli istifa dilekçemin ve iş akdimin 17.10.2019 tarihinde tarafınızca feshi gerçekleştirildikten sonra aynı gün elden vermiş olduğum 17.10.2019 tarihli istifa dilekçemin birer örneğinin KVKK madde 11/1-b kapsamında tarafıma ibrazına ilişkin ihtarnamemdir.”* şeklindeki talebinde veri sorumlusundan kişisel verilerine ilişkin bilgi talep etmediği, kendisi tarafından veri sorumlusuna verilen belgelerin birer örneğini talep ettiği, Kanunun 11 inci maddesinde ilgili kişinin haklarının düzenlendiği, ilgili kişinin veri sorumlusuna başvurarak kendisinden sadır olan belgelerin birer örneğini alabileceğine veya belge örneklerini isteyebileceğine ilişkin bir hakkın da madde metninde düzenlenmediği, bu nedenle ilgili kişinin başvurusu her ne kadar 11 inci maddeye dayandırılrsa da başvuruda yer alan talebin Kanunda düzenlenen haklara ilişkin olmadığı, başvuru Kanunda düzenlenmeyen bir konu olan belge örneği talebi içerdiği için talebinin Kanunun 11 inci maddesi kapsamında karşılanmasının mümkün olmadığı,

- Ayrıca, ilgili kişi tarafından veri sorumlusuna başvurularak örneği talep edilen veri sorumlusuna vermiş olduğu dilekçelerin Kanun kapsamında “tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla” işlenen bir veri de olmadığı,
- İlgili kişi tarafından veri sorumlusuna noter aracılığıyla yapılan başvurusunun veri sorumlusuna ulaşma tarihinin 26.11.2019 olduğu, ilgili kişi tarafından ihtarname keşide edildikten 8 gün sonra henüz cevap verme süresi dolmadan bu defa 04.12.2019 tarihinde arabulucuya başvurularak konunun yargıya intikal ettirildiği,
- İlgili kişinin Kanunun 11 inci maddesi kapsamında düzenlenen “bilgiye erişim hakkını” kullanmak amacında olmadığı, bu yolla kendisine delil elde etmek amacında olduğu, kıdem ve itibar tazminatı ile sair işçilik alacaklarının kendisine ödenmesi amacıyla ... 26. İş Mahkemesinde açılan dava dosyasına sunulan dava dilekçesinin 9. sayfasındaki 33 nolu paragrafta açık bir şekilde; *“Kaldı ki, müvekkilimizden daha öncesinde alınan istifa dilekçesinin ve savunmasının işbu davada delil olarak kullanılabilmesi için müvekkilimiz davalı tarafa başvurmuş ve kendilerine Noterliği nezdinde ... tarihli ve ... yevmiye no.lu ihtarı keşide ederek işbu belgelerin kendisine verilmesini talep etmiştir.”* hususunun ikrar edildiği,
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38 inci maddesinin 5 inci fıkrasında *“Hiç kimsenin kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanmayacağı”*nın hükme bağlandığı, taraflarının “susma hakkı” olarak da ifade edilen bu hakkı kullandığı,
- İlgili kişinin cevap verilmeyen Noterliğinden keşide edilen ihtarnamede taraflarına karşı suç isnadında bulunulduğu ve kendisinden zorla imza alındığının iddia edildiğinin de izahtan varestede olduğu, bu nedenle ilgili kişinin başvurusunun Dilekçe Hakkının Kullanılması Kanununa da aykırı olduğu,
- İlgili kişinin Kuruma 30.12.2019 tarihinde başvurduğu, bu tarihten önce ilgili kişinin 04.12.2019 tarihinde arabulucuya başvurduğu, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 24.12.2018 tarih ve 2018/156 sayılı Karar özetinde; *“6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında 01.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde “Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan ihbar veya şikayetlerin incelemeye alınamayacağı”nın hükme bağlandığı, şikayete konu iddiaların Türk Ceza Kanunu hükümleri uyarınca suç unsuru barındırdığı ve bunların da bireysel suç niteliğinde olduğu, bu kapsamda ilgili kişi tarafından da konunun yargıya intikal ettirilmiş olduğu dikkate alındığında söz konusu başvurusunun Kanun kapsamında değerlendirilemeyeceğine”* karar verildiği, ilgili kişi tarafından şikayet konusu yapılan hususun yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olduğu, bu nedenle şikayetin reddinin gerektiği

beyanlarına yer verilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan inceleme neticesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 28/05/2020 tarih ve 2020/435 sayılı Kararı ile;

- Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde “kişisel veri”nin kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi olarak tanımlandığı, Kanunun gerekçesinde, sadece bireyin adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri gibi onun kesin teşhisini sağlayan bilgilerin değil, aynı zamanda kişinin fiziki, ailevi, ekonomik, sosyal ve sair özelliklerine ilişkin bilgilerin de bir kişinin belirli veya belirlenebilir olması, mevcut verilerin herhangi bir şekilde bir gerçek kişiyle ilişkilendirilmesi suretiyle, o kişinin tanımlanabilir hale getirilmesini ifade ettiğinden kişisel veri olarak tanımlandığı, diğer bir ifadeyle, kişinin fiziksel, ekonomik, kültürel, sosyal veya psikolojik kimliğini ifade eden somut bir içerik taşıyan veya kimlik, vergi, sigorta numarası gibi herhangi bir kayıtlarla ilişkilendirilmesi sonucunda kişinin belirlenmesini sağlayan tüm halleri kapsadığı,
- Bu çerçevede öncelikli olarak, veri sorumlusundan alınan cevap yazısında ilgili kişinin kişisel verilerine ilişkin bilgi talep etmediği, ilgili kişinin veri sorumlusuna verdiği belgelerin birer örneğini talep ettiği iddiasına yer verilmiş olmakla birlikte Kanunun büyük ölçüde esas alınarak hazırlandığı 95/46/EC sayılı Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Serbest Dolaşımı Bakımından Bireylerin Korunmasına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Konseyi Direktifinin 29 uncu maddesi uyarınca kurulmuş olan Madde 29 Çalışma Grubunun, kişisel veri kavramına ilişkin 20/06/2007 tarihinde yayınladığı görüşünde *“Bir doktorun yazdığı ilaç reçetesinde yer alan bilgiler, doktor açısından kişisel veridir. İster kişiye özgü reçete olsun, ister belirli bir grup hastaya yazılan reçetelerden çıkartılan genel bilgi formatında olsun, ilgili hastalar ister belirli ister anonim olsun, doktorun kimliği belirlenebilir olduğu müddetçe reçete bilgileri doktor açısından kişisel veridir.”* örneğine yer verildiği, bu minvalde, kişisel veri kavramının kimliği belirli veya belirlenebilir olmak şartıyla, bir kişiye ilişkin bütün bilgileri ifade ettiği,
- Dolayısıyla, veri sorumlusunun ilgili kişiden 30.09.2019 tarihinde aldığı yazılı savunma ve 18.10.2019 ile 17.10.2019 tarihli istifa dilekçelerinin içerik itibarıyla kişiye ilişkin bilgiler içerdiği ve bu bilgilerin ilgili kişiyi belirli veya belirlenebilir kıldığı, bu kişisel veriler sayesinde ilgili kişiye ulaşılabilir olduğu hususu göz önünde bulundurulduğunda bu bilgilerin kişisel veri niteliğinde olduğu sonucuna varıldığı,
- Kanunun 3 üncü maddesinde ayrıca “ilgili kişi”nin kişisel verisi işlenen gerçek kişi; “veri sorumlusu”nun, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi; “veri işleyen”in, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi; “kişisel verilerin işlenmesi”nin ise kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlandığı,
- Bu minvalde, şikayet başvurusunda bulunan kişinin ilgili kişi, kargo firmasının veri sorumlusu, ilgili kişiye ait istifa dilekçesinin özlük dosyası kapsamında muhafaza edilmesinin ise veri işleme faaliyeti olduğu,

- Kanunun 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında kişisel verilerin işlenmesinde uyulması zorunlu ilkelerin “a) hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, b) doğru ve gerektiğinde güncel olma, c) belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme, ç) işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma, d) ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme” şeklinde düzenlendiği,
- Kanunun “Kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, (2) numaralı fıkrasında ise Kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,
- Anayasanın 20 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasında “Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.” hükmüne yer verildiği,
- Kanunun 11 inci maddesinde ise “(1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili; a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme, b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme, c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme, ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme, d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme, e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme, f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme, g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme, ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme haklarına sahiptir.” hükmünün düzenlendiği,
- Kanunun 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında da ilgili kişinin, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili taleplerini yazılı olarak veya Kurulun belirleyeceği diğer yöntemlerle veri sorumlusuna ileteceği, aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında ise veri sorumlusunun başvuruda yer alan talepleri, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde ücretsiz olarak sonuçlandıracağına düzenlendiği, bununla birlikte Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Tebliğin (Tebliğ) 6 ncı maddesinin (2) numaralı fıkrasında da “Veri sorumlusu, başvuruyu kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder.” hükmüne yer verildiği,

- Yukarıda anıldığı üzere Anayasanın 20 nci maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer verilen düzenleme ile “... kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme...” hakkına sahip olduğu, Kanunun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi çerçevesinde ise ilgili kişilerin kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme hakkına sahip olduğunun düzenlendiği, bu çerçevede, ilgili kişinin veri sorumlusundan kişisel veri niteliğinde olan yazılı savunmasını ve istifa dilekçelerini Kanunun 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında talep ettiği, yukarıda anılan mevzuat kapsamında ilgili kişinin kişisel verilerine erişme hakkının olduğu ve bu hakkını veri sorumlusuna karşı ileri sürebileceğinin değerlendirildiği,
- Ayrıca, veri sorumlusunun cevap yazısında; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 38 inci maddesinin 5 inci fıkrasında “hiç kimsenin kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanmayacağı” hükmüne bağlandığı, taraflarının “susma hakkı” olarak da ifade edilen bu hakkını kullandığı iddialarına yer verildiği görülmekle beraber Anayasa Mahkemesinin 2011/41 Esas sayılı ve 2012/25 Karar sayılı kararında “Anayasa’nın 38. maddesinde suç ve cezalara ilişkin temel ilkelere yer verilmiş, beşinci fıkrasında ‘Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.’ denilmiştir. İnsan hakları arasında yer alan, manevi işkenceyi meneden, insan haysiyetinin ve kişi dokunulmazlığının teminatı olan bu düzenlemeye, ceza yasalarında sanığın ‘susma hakkı’ olarak yer verilmiştir.” denildiği, dolayısıyla Anayasanın 38 inci maddesinin (5) numaralı fıkrasının Anayasa Mahkemesinin anılan kararından da anlaşılacağı üzere gerçek kişileri esas alan bir düzenleme olduğu ve temel insan hakları arasında bir hak olarak değerlendirildiğinin anlaşıldığı,
- Veri sorumlusunun cevap yazısında; ilgili kişinin Kuruma 30.12.2019 tarihinde başvurduğu, bu tarihten önce ilgili kişinin 04.12.2019 tarihinde arabulucuya başvurduğu, bu anlamda Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 24.12.2018 tarih ve 2018/156 sayılı karar özetine atıf yapılmak suretiyle ilgili kişi tarafından şikayet konusu yapılan hususun yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olduğu, bu nedenle şikayetin reddinin gerektiği iddialarına yer verildiği, ancak ilgili kişinin Kurumu muhatap başvurusunda, veri sorumlusundan Kanunun 11 inci maddesi kapsamında özlük dosyasında yer alan yazılı savunmasının ve istifa dilekçelerini talep ettiğini belirterek, Kurumdan söz konusu kişisel verilerinin birer suretinin tarafına ibraz edilmemiş olması nedeniyle veri sorumlusu hakkında yaptırım uygulanmasını ve özlük dosyası kapsamında yer alan kişisel verilerinin birer suretinin tarafına verilmesini talebinde bulunduğu anlaşıldığı, esasen Kuruma intikal eden şikayetin konusunun kişisel verilere ilişkin olduğu ve suç unsuru da barındırmadığı sonucuna varıldığı,
- İlgili kişinin veri sorumlusuna karşı açmış olduğu davanın konusunun ise “Fazlaya ilişkin her türlü talep ve dava hakkımız saklı kalmak ile şimdilik; 100 TL kıdem tazminatı, 100 TL ihbar tazminatı, 100 TL maaşından kesilen yıllık izin alacağının faizleri ile birlikte davalı şirketten alınarak müvekkile ödenmesi talebine ilişkindir.” şeklinde olduğunun anlaşıldığı, bu minvalde, açılan davanın kişisel verilere ilişkin bir dava olmaması sebebiyle konunun kişisel verilere ilişkin olan yönünün Kurum tarafından ele alınmasında bir sakınca olmadığı

değerlendirmelerinden hareketle,

- İlgili kişinin başvurusunun, Kanunda düzenlenen haklara ilişkin olmadığı ve başvurunun Kanunda düzenlenmeyen bir konu olan belge örneği talebi içerdiği için Kanunun 11 inci maddesi kapsamında karşılanmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle veri sorumlusu tarafından 30 günlük yasal süre içerisinde cevaplandırılmadığı dikkate alındığında, ilgili kişiye ait kişisel veri niteliğindeki bilgilerini içeren 30.09.2019 tarihli savunma yazısı ile 18.10.2019 tarihli ve 17.10.2019 tarihli istifa dilekçelerinin birer örneğinin ilgili kişiye verilmesi hususunda Kanunun 15 inci maddesinin (5) numaralı fıkrası kapsamında veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,
- Veri sorumlusunun, ilgili kişiler tarafından Kanun kapsamında yapılan başvurulara yasal süresi içerisinde cevap vermesi noktasında **azami dikkat ve özeni göstermesi gerektiği hususunda talimatlandırılmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 19/03/2021

Karar Tarihi : 09/02/2021

Karar No : 2021/111

Konu Özeti : İlgili kişinin telefon numarası bilgisinin farklı veri sorumluları tarafından hukuka aykırı olarak işlenmesi

İlgili kişiden alınan şikâyet dilekçesinde özetle; cep telefonuna, kendisine ait herhangi bir içerik barındırmayan fakat yakınına ait bir borca ilişkin iki adet kısa mesaj (SMS) gönderildiği; konuya ilişkin olarak ilgili hukuk bürosuna ve alacak sahibi şirkete başvuruda bulunduğu ancak tarafına verilen yanıtların birbiri ile çelişkili ve yetersiz olduğu ifade edilerek 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) kapsamında gereğinin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak Kurul Kararı ile başlatılan inceleme çerçevesinde SMS'leri gönderen Hukuk Bürosu Avukatından ve alacak sahibi Şirketten savunması istenilmiştir.

Bu çerçevede alacak sahibi Şirketten alınan cevabi yazıda özetle;

- Şirket bünyesinde yapılan inceleme sonucunda, Şirketin müşteri bilgilerini derlediği, temel veri tabanı programında, ilgili kişiye ait GSM numarası ile yapılan sorgulamada şikâyetçi adına herhangi bir abonelik kaydının bulunmadığının görüldüğü, ilgili kişinin başvurusu haricinde geçmişte ilgili kişi ile herhangi bir temaslarının bulunmadığı, ilgili kişinin yakını olduğu anlaşılan aboneyle ise aralarında icra süreci devam eden bir borç ilişkisinin olduğu,
- İlgili kişiye ait GSM numarasının, programlarında ve Yasal Takip Sisteminde (YTS) kayıtlı olmayıp YTS sisteminin not kısmında yazıldığı, netice olarak ilgili kişiye ait irtibat bilgilerinin ilgili kişinin başvurusundan önce Şirketin sistemlerinde bulunmadığı,
- İlgili kişiye verilen yanıtta da belirttikleri üzere Şirket tarafından gerçekleştirilen olağan borç tahsilatında iki adımlı bir sürecin yürütüldüğü ve farklı hukuk ofislerinden bu kapsamda destek alındığı, ilk adımda faturası üç ay üst üste ödenmemiş olan üyeliklerin sahiplerine borç hatırlatması yapılması ve borç tahsilat sürecinde onlara yol gösterilmesi amacıyla dış kaynak hizmet sağlayıcı hukuk ofislerinden (İdari Hukuk Büroları) destek alındığı,
- Dış kaynak hizmet sağlayan hukuk ofislerinin, kendilerine “bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması” kanuni veri işleme şartına dayalı olarak aktarılan ad, soyadı, birikmiş borç miktarı ve iletişim bilgilerine istinaden Şirkete borcu bulunan kişiler ile temas kurduğu ve borç hatırlatmaları yaptığı, ilgili hatırlatmalar sonucunda da borçların ödenmemesi durumunda ikinci adıma geçildiği, bu çerçevede söz konusu üyeliklere ilişkin borçların tahsil edilmesi amacıyla icra takiplerinin başlatılması ve bu süreçlerin takibi amacıyla yine dış kaynak hizmet sağlayıcı hukuk ofislerinin (İcra Hukuk Büroları) devreye girdiği ve icra takibi başlatılacağı hakkında borçlu üyelere bildirimler yapıldığı,

- İlgili kişiye ait olduğu tespit edilen GSM numarasının Şirkete ait programda kayıtlı olmadığı ve söz konusu irtibat bilgisinin kısa mesaj gönderimi yapan ilgili Hukuk Bürosuna Şirket tarafından sağlanmadığı,
- Nitekim Hukuk Bürosu tarafından ulaşılan ilgili kişinin irtibat bilgisinin ne şekilde elde edildiğine ilişkin incelemenin başvuru üzerine gerçekleştirildiği, bu incelemeler sonucunda ilgili kişiye ait olduğu beyan edilen GSM numarasının dosya idari takip sürecindeyken Şirketin dış hizmet sağlayıcısı olan diğer bir Hukuk Bürosu tarafından YTS sistemine bu Hukuk Bürosunun iş akdi feshedilmiş personeli tarafından alınan not ile girildiğinin görüldüğü,
- Söz konusu büroların Şirketin dış kaynak hizmet sağlayıcıları olarak hizmet vermelerine rağmen, borç hatırlatma ve borçların icra takibi hizmetleri kapsamındaki veri işlemlerine ilişkin Şirketten doğrudan talimat almadığı, bu hizmetler kapsamında gerçekleştirdikleri veri işleme faaliyetleri açısından Şirketin veri işleyeni konumunda değil bağımsız birer veri sorumlusu durumunda oldukları,
- Öte yandan Şirketin dış kaynak hizmet sağlayıcılarının müşteriler ile olan etkileşimlerinde Kanun başta olmak üzere tüm kişisel verilerin korunması mevzuatına uygun davranmalarına ilişkin her türlü hatırlatmanın düzenli olarak yapıldığı ve gerekli her türlü teknik ve idari tedbirin alındığı, bu kapsamda hukuk bürolarından aylık olarak talep edilen konuşma kayıtlarının Şirket tarafından incelendiği, abone dışındaki bir yakınına borç bilgilendirmesi yapılması durumunda uyarı ve bilgilendirme yapıldığı

ifade edilmiştir.

İlgili kişiye kısa mesaj gönderim işlemini yapan ilgili Hukuk Bürosu Avukatından alınan cevabi yazıda ise özetle;

- Kendisinin ilgili Şirketin bireysel üyelerinin faturalarından kaynaklanan ve bu üyeler tarafından ödenmemiş alacaklarının tahsili konusunda Şirketin icra takiplerini başlatmak suretiyle avukatlığını yaptığı,
- Şirketin bireysel üyelerinin ödenmemiş faturalarından kaynaklanan alacaklarını, sözleşmeli avukatlar aracılığıyla takip edebilmek amacıyla; dosyaları Yasal Takip Sistemine yükleyerek bu sistem üzerinden Avukatlık Bürolarına gönderdiği,
- Şirketin alacaklarını tahsil etmek üzere özetle iki aşamalı bir süreci sözleşmeli avukatları aracılığı ile uyguladığı, bu süreçlerin 'idari takip aşaması' ve 'icra takip aşaması' olduğu, idari takip aşamasına geçilmeden önce üyelere ait bilgilerin müvekkil Şirket bilgi sisteminden YTS'ye aktarıldığı, idari takip aşamasında alacakların iki ay içinde telefon, mektup ya da SMS ile tahsil edilmesinin amaçlandığı, iki ay içerisinde dosya tahsilatla kapatılamamışsa, dosyanın o avukattan alınarak müvekkil Şirket merkezine çekilerek ilgili avukatlara icra takibi başlatmaları için gönderildiği, icra takibini yapan avukatın daha evvel o dosyayı idari takip aşamasında takip eden avukat olabileceği gibi icra takibi aşamasında başka bir avukatın da belirlenebileceği, sürecin tüm dosyalarda YTS üzerinden yürütüldüğü,

- Şikayete konu dosyanın Şirket tarafından Bürolarına ilk kez 13/11/2018 tarihinde atandığı, dolayısıyla büro tarafından bu dosyanın varlığından 13/11/2018 tarihinde önce haberdar olma, dosyada herhangi bir işlem yapma, veri girme, bir not ya da telefon işlenmesinin teknik ve fiziki olarak imkansız olduğu,
- Dosyanın taraflarına icra takibi başlatılması için gönderilmeden önce idari takip süreci için diğer bir Avukatlık Bürosuna gönderildiği, şikayete neden olan GSM numarasının bu Avukatlık Bürosu çalışanı tarafından 16/07/2018 tarihinde YTS'ye işlendiği, yani bu verinin dosyanın bürolarına gelmesinden yaklaşık 4 ay önce işlendiği, bu hususun YTS'de kayıt altına alındığı,
- Bilahare şikayetçi şahsın bu numaranın kendisine ait olduğunu Bürolarına bildirdiği 25/07/2019 tarihinde borçlu ile ilgisi olmadığı nazara alınarak büro çalışanı tarafından silindiği, bu itibarla bürolarına daha gelmeden dosyaya işlenmiş olan bir veriden dolayı büronun sorumlu tutulmasının mümkün olmadığı,
- Bu numaraya SMS gönderilme sebebinin dosyada numaranın işlenmiş olarak bürolarına gönderilmesi olduğu, numaranın YTS'ye neden işlendiğini bilmelerinin mümkün olmadığı, borçlu olan abone tarafından irtibat numarası olarak verilmiş veya sonradan şikâyetçiye devrolunmuş bir numara da olabileceği,
- Bürolarına bir borçluya ait dosyada "Diğer GSM Nosu" olarak şikayetçinin numarasının işlenmiş vaziyette gelmesinden sonra bu GSM numarasına dosyanın ilk geldiği tarihlerde borçlunun ismi belirtilerek ve borçluya gönderildiği düşüncesi ile iki tane SMS iletilendiği, telefonla bir görüşme yapılmadığı, yaklaşık bir yıl sonra GSM numarasının kendisine ait olduğunu söyleyen şahsın şikayet dilekçesinin tarafına geldiği gün bu yanlış kaydın taraflarınca silindiği, bu verinin yurtiçinde ve/veya yurtdışında hiç kimse ile paylaşılmadığı

ifade edilmiştir.

İlgili kişinin başvurusu ile ilgili olarak şikâyetine konu olan ilgili Şirket ve Hukuk Bürosu Avukatından alınan cevap yazıları ve ilgili dokümanların incelenmesi neticesinde; ilgili kişiye ait GSM numarasının, dosya 'idari takip süreci'ndeyken diğer bir Hukuk Bürosu çalışanı tarafından temin edildiği ve Yasal Takip Sistemine büro çalışanı personel tarafından kaydedildiği bilgisinin edinilmesi üzerine söz konusu kaydı gerçekleştiren Hukuk Bürosundan ayrıca savunma, bilgi ve belge talep edilmiştir. İlgili Hukuk Bürosu Avukatından alınan cevabi yazıda ise özetle;

- İlgili kişiye ilişkin dosyanın şu an ofisin sisteminde kayıtlı olmadığı, bahsi geçen dosyanın Şirket tarafından YTS kullanılarak atandığı, bu dosyaların ofisinde yer alan personellerce sistemde yer alan telefon numaraları kullanılarak arandığı ve fatura borçlarının ödenmesinin sağlandığı,
- Şikâyeteye konu olan dosyanın da bu şekilde taraflarına 2018 yılında atanmış bir dosya olduğu, Hukuk Bürolarında kaldığı süre boyunca borçluya sistemde yer alan telefonlarla ulaşılmaya çalışıldığı, dosyanın şu an kendisinin uhdesinde olmadığı için ne gibi işlemler yapıldığını görmesinin mümkün olmadığı,

- Müvekkil Ŗirket tarafından, ilgili kişiye ait telefon numarasının ofislerince sisteme kayıt edildiği bilgisinin tarafına iletildiği, Ŗirketin verdiği bilgiye göre eski bir personelin sisteme Ŗikyete konu olan numarayı işlediğini öğrenmiş bulunduğu, bu tespit sonucu eski çalışanı ile irtibata geçtiği,
- Eski çalışanının; 2018 yılının Haziran, Temmuz aylarında gerçekleşen olayda kişiyi hatırlamadığını, kişinin telefonu sistemde kayıtlı ise veya tarafınca kayıt edildiyse 118 sorgu gibi kamuya açık portallardan ya da borçlu şahıs veya yakınlarının paylaşması sonucu bu bilgiye ulaşmış olabileceğini, Ŗikyetinin telefon numarasının müvekkil Ŗirketin borçlusu tarafından brlarınca paylaşılabileceğini ve bu şekilde işlenebileceğini söylediği,
- alışanı tarafından Ŗikyetiye ait telefon numarasının irtibat numarası olarak kayıt edilmediği, şahsın telefon numarasının kimse ile paylaşılmadığı, sadece kurumun yaptığı işlemi bilmesi adına not alındığı,
- Söz konusu GSM numarasının tarafınca işlenmediği, ofisinde çalışan personelin Ŗirkete ait sisteme giriş yaptığı ve borçlular ile yaptıkları görüşmelere istinaden bir takım notlar alabildiği, bu numaranın da eski çalışanın beyanına göre 118 sorgu siteleri gibi kamuya açık portallardan edinilmiş ya da borçlu şahsın kendisi tarafından personele verilmiş olabileceği, bu numaranın sadece müvekkil firmayı dosyada yapılan işlem açısından bilgilendirme amaçlı olarak görüşme yapıldığına ilişkin not düşüldüğü

ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, konuya ilişkin olarak yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 09/02/2021 tarihli ve 2021/111 sayılı Kararı ile,

- Kanunun "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde "veri sorumlusu" nun kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi olarak tanımlandığı, Kişisel Verilerin Korunması Kanununa ilişkin Uygulama Rehberinde de belirtildiği üzere veri sorumlusunun işleme faaliyetinin neden ve nasıl yapılacağı sorularına cevap veren kişi olduğu, bu doğrultuda, somut bir olayda veri sorumlusu belirlenirken kişisel verilerin toplanması ve toplama yöntemi, toplanacak kişisel veri türleri, toplanan verilerin hangi amaçlarla kullanılacağı, hangi bireylerin kişisel verilerinin toplanacağı, toplanan verilerin paylaşılıp paylaşılmayacağı, paylaşılacaksa kiminle paylaşılacağı ve verilerin ne kadar süreyle saklanacağına kimin karar verdiği hususlarının dikkate alındığı,
- Karara konu somut olayda, alacaklı Ŗirketin abonelerine ait borçların tahsilatına ilişkin olarak iki aşamalı bir süreci sözleşmeli avukatlar aracılığı ile uyguladığı, bu süreçlerin 'idari takip aşaması' ve 'icra takip aşaması' olarak adlandırıldığı, idari takip aşamasına geçilmeden önce üyelere ait bilgilerin Ŗirket tarafından Yasal Takip Sistemi adı verilen sisteme aktarıldığı ve alacağın tahsilini sağlamak üzere yapılan işlemlerin bu sistem aracılığıyla gerçekleştirildiği,

- Söz konusu olayda ilk Hukuk Bürosu avukatının 'idari takip süreci'nde yer aldığı ve bu süre zarfında da ilgili kişiye ait iletişim bilgisinin Hukuk Bürosu çalışanı tarafından temin edilerek YTS isimli sisteme işlendiğinin gerek şirket gerek SMS gönderimi işlemi yapan ikinci Hukuk Bürosu Avukatı tarafından beyan edildiği, bununla birlikte Kuruma sunulan evraklarda da ilk Hukuk Bürosu çalışanı tarafından ilgili kişiye ait iletişim bilgisinin işlendiğinin tevsik edildiği,
- Bu kapsamda somut olayda ilgili kişiye ait telefon numarası Şirket tarafından alacağın tahsilini sağlamak üzere ilk Hukuk Bürosuna aktarılmadığı halde söz konusu Hukuk Bürosu çalışanı tarafından numaranın borçlu kişinin yakınına ait olduğunu belirli kılacak şekilde 'not' olarak kaydedildiği, dolayısıyla borçlu kişinin yakını olması nedeniyle ilgili kişiye ait telefon numarasının YTS sistemine işlendiğinin anlaşıldığı,
- Bu anlamda veri sorumlusu belirlenirken kişisel verilerin toplanması ve toplama yöntemi, hangi bireylerin kişisel verilerinin toplanacağı gibi hususları belirleyen konumunda olup olmadığı dikkate alındığında ilk Hukuk Bürosu çalışanının ilgili sistemde borçlu kişiye ait olmayan ve YTS sisteminde bulunmayan numarayı bir şekilde temin ederek işlediği anlaşıldığından ilk Hukuk Bürosu Avukatının olay özelinde veri sorumlusu olduğu,
- Diğer taraftan ikinci Hukuk Bürosu Avukatından alınan cevap yazısı ve ekinde yer alan belgeler incelendiğinde; "... *ilk avukatlık bürosunun YTS'ye girmiş olduğu verilerle birlikte ...*" sonraki aşamanın gerçekleştirilmesi için ikinci Hukuk Bürosuna gönderildiği, numaranın YTS sisteminde kişinin yakınına ait olduğu notu ile işlendiği ve bu bilginin de ikinci Hukuk Bürosu Avukatı ile paylaşıldığı anlaşıldığından, bahse konu telefon numarasının borçlu kişiye ait olmadığı bilgisinin mevcut ve açıkça belirli olduğu halde kullanılarak SMS gönderildiği hususu dikkate alındığında SMS gönderimi işlemi yapan ikinci Hukuk Bürosu Avukatının da YTS isimli kayıt sistemi çerçevesinde kişisel veri işleme faaliyetinde bulunduğu dolayısıyla veri sorumlusu olduğu,
- Bu çerçevede kişisel verilerin işleme amaç ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yürütülmesinden sorumlu olan Şirketin ve Şirket tarafından yürütüldüğü anlaşılan YTS isimli kayıt sistemine kendilerine tevdi edilen dosyalara ek veri girişinde bulunmak suretiyle kendi amaçları doğrultusunda etki yapan ve işleme faaliyetinin amaç ve araçlarının belirlenmesi sürecine katılan ilk Hukuk Bürosu Avukatının ve ilgili verileri amaçları doğrultusunda kullanmak suretiyle işleyen ikinci Hukuk Bürosu Avukatının sürecin belli aşamalarında veri işleme faaliyetine katıldığının anlaşıldığı, bu çerçevede Şirket ile birlikte ilgili hukuk büroları avukatlarının da veri sorumlusu olduğu sonucuna varıldığı,
- Diğer taraftan 6698 sayılı Kanunun "Genel İlkeler" başlıklı 4 üncü maddesinde kişisel verilerin, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ile kişisel verilerin işlenmesinde hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, doğru ve gerektiğinde güncel olma, belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme, işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma ve ilgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme ilkelerine uyulmasının zorunlu olduğunun düzenlendiği, kişisel veri işleme faaliyeti gerçekleştirilirken, veri işleme şartı sağlansa dahi

kişisel verilerin işlenmesine ilişkin genel ilkelerin tüm kişisel veri işleme faaliyetlerinin özünde bulunması ve bu ilkelere uygun olarak kişisel veri işleme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinin gerektiği, söz konusu şikâyetle konu olayda veri sorumlusu Şirket tarafından borç takibi yapılabilmesi amacıyla kullanılan sisteme ilk Avukat tarafından girilen verilerin doğruluğu ve güncelliği noktasında gerekli denetim ve kontroller yapılmaksızın dosyanın ikinci bir avukat ile paylaşıldığı anlaşıldığından söz konusu davranışın genel ilkelerden biri olan doğru ve gerektiğinde güncel olma ilkesine aykırılık teşkil ettiği,

- Öte yandan, Kanunun “Kişisel Verilerin İşlenme Şartları” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği, ikinci fıkrasında ise kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması ve ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması şartlarından birinin varlığı halinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerin işlenmesinin mümkün olduğu hükümlerinin yer aldığı,
- İlgili kişinin kişisel verilerinin açık rızası olmaksızın işlendiği iddiası ile ilgili olarak ilk Hukuk Bürosu Avukatından alınan cevap yazısında; ilgili kişinin telefon numarasının nasıl temin edildiği konusunda 118 sorgu gibi kamuya açık portallardan edinilmesi ya da borçlu şahıs veya yakınlarının paylaşması sonucu bu bilgiye ulaşılmış olunabileceği açıklamalarına yer verildiği, dolayısıyla ileri sürülen olasılıkların açık rıza dışındaki işleme şartlarına ilişkin bir hukuki dayanak oluşturmadığı, aynı zamanda hukuki anlamda somut zemine oturan açıklamalar olmadığından anlaşıldığı, bu kapsamda Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan açık rıza dışındaki kişisel veri işleme şartlarından herhangi biri geçerli olmadığı halde kişisel veri niteliğinde olan ilgili kişiye ait iletişim bilgisinin, yakınının borcu olması dolayısıyla Avukat tarafından işlendiği sonucuna varıldığı,
- Diğer taraftan Hukuk Bürolarının ortak kullanımda olan YTS sisteminde ilgili kişiye ait telefon numarasının kişinin yakınına ait olduğu bilgisinin mevcut olmasına rağmen ikinci Hukuk Bürosu Avukatı tarafından ilgili kişiye SMS göndermek suretiyle Kanunun 5 inci maddesinde yer alan kişisel veri işleme şartlarından herhangi biri söz konusu olmadığı halde ayrıca işlendiği bu itibarla, avukat tarafından kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesini önlemek adına gerekli dikkat ve özen yükümlülüğünün yerine getirilmeyerek hukuka aykırı kişisel veri işleme faaliyetinde bulunulduğu,

değerlendirmelerinden hareketle;

- İlgili kişinin telefon numarasının ilk Hukuk Bürosu çalışanı tarafından temin edilmesi ve işlenmesine ilişkin olarak, veri sorumlusu Avukat tarafından ileri sürülen hususların Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan açık rıza dışındaki kişisel veri işleme şartlarından herhangi birine dayanak teşkil etmediği dolayısıyla veri sorumlusu Avukatın Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen yükümlülüğü yerine getirmediği kanaatine varıldığından, veri sorumlusu Avukat hakkında, Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- Şirket tarafından borç takibi yapılabilmesi amacıyla kullanılan sisteme ilk Avukat tarafından girilen verilerin Kanunun 4 üncü maddesi gereğince doğruluğu ve güncelliğini sağlama noktasında gerekli denetim ve kontroller yapılmaksızın ikinci Avukat ile paylaşılması sebebiyle veri sorumlusu Şirketin gerekli teknik ve idari tedbirleri almadığı dolayısıyla Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan yükümlülüğünü yerine getirmediği kanaatine varıldığından, veri sorumlusu Şirket hakkında Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca **115.000 TL idari para cezası uygulanmasına,**
- YTS sisteminde bulunan telefon numarasının, kişinin yakınına ait olduğu bilgisi mevcut olmasına rağmen veri sorumlusu Avukat tarafından ilgili kişiye SMS göndermek suretiyle Kanunun 5 inci maddesinde yer alan kişisel veri işleme şartlarından herhangi biri söz konusu olmadığı halde işlendiği bu itibarla, veri sorumlusu avukat tarafından Kanunun “Veri Güvenliğine İlişkin Yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen yükümlülüğün yerine getirilmediği kanaatine varıldığından, veri sorumlusu Avukat hakkında, Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, **50.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 29/03/2021

Karar Tarihi : 03/02/2021

Karar No : 2021/84

Konu Özeti : Veri sorumlusu sabit telefon hizmeti sağlayan

**işletmeci tarafından ilgili kişilerin iletişim verilerinin
hukuka aykırı olarak işlenmesi**

Kuruma intikal eden bir şikâyetle; başvuru sahibi Hastanenin, kendilerine başvuran hastalarla iletişim kurmak amacıyla kayıt altına alınan telefon numaraları üzerinden hastalara SMS gönderilmesi için sabit telefon hizmeti sağlayan bir işletmeci (1. STH) ile anlaşma yaptığı, söz konusu anlaşma kapsamında hastanelerinde tedavi gören hastalara ait telefon numaralarının 1. STH ile paylaşıldığı ve içeriği hastaneleri tarafından belirlenen SMS metnlerinin 1. STH tarafından hastalara gönderildiği, bununla birlikte hastaneleri nezdinde kayıtlı bulunan hastalara ait telefon numaralarına, öncesinde hastanelerinde çalışan ancak görevinden ayrılan bir doktora hasta sağlamak adına doktorun ismi ve soyismi başlığı altında geçiş yaptığı yeni hastanenin isim ve iletişim bilgileri ile başka bir STH'ye (2. STH) ait numara taşınabilirliği yönlendirme kodunu içerir SMS'lerin gönderildiği yönünde kendilerine pek çok şikâyet ulaştığından hareketle Hastanelerinde tedavi gören hastalara ait çok sayıda telefon numarasının 1. STH tarafından 2. STH ile işbirliği yapmak suretiyle hukuka aykırı olarak işlendiği iddiaları ile anılan STH'ler hakkında Kanun çerçevesinde gerekli işlemlerin tesis edilmesi talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme neticesinde veri sorumlusu STH'lerden savunmaları istenilmiş olup, 1. STH'nin cevabi yazısında özetle; söz konusu iddiaların gerçeği yansıtmadığı, olayla hiçbir şekilde bilgilerinin ve bağlantılarının olmadığı; 2. STH'nin cevabi yazısında ise özetle kendilerinin başvuruya konu olayda yalnızca SMS trafiğini taşıma konusunda servis sağlayıcı hizmeti sunmakta oldukları, kendilerinin geçmişte olan bu işlemle ilgili yapmış oldukları incelemeler sonrasında şikâyetle konu kişisel veri işleme faaliyetinin geçmişte alt bayileri olan ve şu an bayileri olmayan 1. STH üzerinden gerçekleştiği, gönderilen SMS'lerin numaralarının kime ait olduğu, nereden temin edildiği sorumluluğunun hem aboneye ait hem de alt bayilerinin sorumluluğunda olduğundan dolayı bu konuda sorumlu tutulamayacakları ve bu hususun Bayi Sözleşmesinde "Bayi Yükümlülükleri" bölümünde de belirlendiği ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 03/02/2021 tarihli ve 2021/84 sayılı Kararı ile,

- 5/11/2014 tarihli ve 29166 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun "Tanımlar" başlıklı 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ticari elektronik iletinin; "*Telefon, çağrı merkezleri, faks, otomatik arama makineleri, akıllı ses kaydedici sistemler, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti gibi vasıtalar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli iletiler*", (ç) bendinde hizmet sağlayıcının; "*Elektronik ticaret faaliyetinde bulunan gerçek ya da tüzel kişi*" (d) bendinde aracı hizmet sağlayıcının; "*Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişi,*" olarak tanımlanmış olduğu,

- Mezkur kanunun “Aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülükleri” başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında; *“Aracı hizmet sağlayıcılar, hizmet sundukları elektronik ortamı kullanan gerçek ve tüzel kişiler tarafından sağlanan içerikleri kontrol etmek, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü değildir.”* hükmünün yer aldığı, bu doğrultuda 2. STH'nin bir aracı hizmet sağlayıcı olarak değerlendirilmesi halinde, aracı hizmet sağlayıcının, haberleşme altyapısını kullanan hizmet sağlayıcısı tarafından sağlanan içeriği kontrol etmekle, bu içerik ve içeriğe konu mal veya hizmetle ilgili hukuka aykırı bir faaliyetin ya da durumun söz konusu olup olmadığını araştırmakla yükümlü kılınmamasından dolayı, somut şikâyet kapsamında, 2. STH yönünden Kanuna aykırılığın bulunmadığı,
- Öte yandan aralarındaki anlaşma çerçevesinde Hastane ile 1. STH arasında, Hastanenin hastalarına SMS metinlerinin gönderilmesi faaliyeti kapsamında bir veri sorumlusu-veri işleyen ilişkisinin mevcut olduğu, Kanunun “Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler” başlıklı 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasında *“Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrılımlarından sonra da devam eder.”* hükmünün yer aldığı, 1. STH'nin Kanun hükümlerine aykırı olarak başvuru sahibi Hastanenin hastalarına ait iletişim verilerini işleme amacı dışında kullanmak suretiyle mezkûr Kanun hükmünde öngörülen yükümlülüğe aykırı hareket etmiş olduğu,
- Hastane müşterilerine ait telefon verilerinin 1. STH tarafından sağlandığı, 1. STH'nin sadece iletim görevini yerine getirmeyip kendi veri tabanını oluşturduğu, veri tabanında yer alan kişilere ticari elektronik ileti alma hususunda onaylarının bulunup bulunmadığına bakmaksızın hizmet verdiği ve bu yönüyle veri sorumlusu niteliğini haiz olduğu,
- 1. STH'nin Kanunun 5 inci maddesinde hüküm altına alınan işleme şartlarını sağlamaksızın telefon numaralarına reklam içerikli ileti yönlendirmek suretiyle ilgili madde hükmüne aykırı hareket ettiği ve hastane müşterilerinin telefon numaralarını amacı dışında kullanarak Kanunun 12 nci maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen yükümlülüğe aykırı davrandığı kanaatine varıldığı

değerlendirmelerinden hareketle;

Hastane müşterilerinin kişisel verilerinin 1. STH tarafından hukuka aykırı bir biçimde işlendiği ve 1. STH'nin Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli teknik ve idari tedbirleri almadığı sonucuna varıldığından Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca 1. STH hakkında **125.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

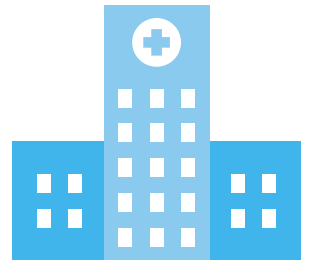
karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 29/03/2021

Karar Tarihi : 11/02/2020

Karar No : 2020/108

Konu Özeti : Veri sorumlusu sağlık firması tarafından eski çalışanı olan ilgili kişinin kişisel verilerinin rızası alınmaksızın aktarımı hakkında

Kuruma intikal eden şikayette özetle;

- İlgili kişinin sağlık alanında faaliyet gösteren veri sorumlusu şirket bünyesinde belirli tarihler arasında çalıştığı ve çalışma ilişkisini veri sorumlusu ile mutabık kalarak sonlandırmak suretiyle başka bir şirkette işe başladığı,
- İlgili kişinin yeni işe başladığı şirketin yetkilileri ile yapılan toplantıda, veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin çocuklarının ve eşinin uzun bir süredir Almanya'da yaşadıkları ve ilgili kişinin de bu ülkeye taşınacağı, Türkiye'de fazla kalmayacağı gibi bilgilerin kendileri ile paylaşıldığı, ayrıca, ilgili kişinin aldığı maaş, prim ve özel ödeme koşullarına riayet etmeksizin veri sorumlusu eski çalıştığı şirketten ayrıldığı gibi iddiaların kendilerine iletildiği belirtilerek ilgili kişinin cevabının talep edildiği,
- İlgili kişi hakkındaki bu bilgilerin veri sorumlusu eski çalıştığı şirket tarafından talep olmaksızın, ilgili kişinin yeni işe başladığı şirkete önce telefon ardından iki adet e-posta vasıtasıyla aktarıldığının öğrenildiği,
- Bunun üzerine konuyla ilgili olarak veri sorumlusu şirkete ihtarname gönderildiği, ilgili kişinin yeni çalışmaya başladığı şirketin bir talebi olmamasına rağmen ilgili kişinin ailesi ve veri sorumlusu ile olan maddi ilişkilerinin, veri sorumlusu tarafından söz konusu şirkete aktarılmasına esas teşkil eden bir sebep bulunmaması veya ilgili kişinin çıkarları ve makul beklentilerinin göz önüne alınmamasının, bu konuda herhangi bir haklı gerekçeye dayanılmamasının, "hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma" ilkesine aykırılık teşkil ettiği, yine söz konusu şirket ile ilgili kişinin açık rızası olmaksızın kişisel verilerinin paylaşılmasındaki amacın anlaşılamadığı ve tüm şartlar göz önüne alındığında hukuken korunan meşru bir amaç güdülmediğinin de aşikâr olduğu, bu durumun "belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme ilkesi" ile uyumlu olmadığı, Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) 8 inci maddesinde ilgili kişinin açık rızası olmaksızın kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılamayacağının hüküm altına alındığı, bu kapsamda ilgili kişinin kendisi ve ailesine ilişkin kişisel verilerinin üçüncü kişilerle paylaşılmasına yönelik açık veya zımni rızasının bulunmadığı,

- İlgili kişinin rızası alınmaksızın yapılan bu veri aktarımının veri sorumlusu tarafından Kanunun 5 inci maddesinde sayılan kişisel veri işleme şartlarından *“ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olma”* koşuluna dayandırıldığı, ancak ilgili kişinin rızası olmaksızın paylaşılan kişisel verilerin ilgili kişi tarafından herhangi bir şekilde kamuoyuna açıklanmış yani ilgili kişi tarafından alenileştirilen ve böylelikle herkes tarafından bilinebilecek hale getirilmiş bir bilgi niteliğini haiz olmadığı, söz konusu yeni işe başladığı şirket yetkililerinin ilgili kişinin çocukları ve eşinin yurt dışında yaşayıp yaşamadıklarını ve özel ödeme koşullarına ilişkin veri sorumlusu eski şirketin iddialarını teyit etmeye yönelik sorular sormalarının da söz konusu kişisel verilerin aleni olmadığı ve herkesçe bilinmediğinin göstergesi olduğu, ayrıca alenileştirmenin gerçekleştirilebilmesi için alenileştirme iradesinin varlığının gerektiği ancak ilgili kişinin bu yönde bir iradesinin bulunmadığı,
- Öte yandan Kanunun 12 nci maddesi kapsamında, veri sorumlusunun Kanunun kendisine yüklediği sorumluluklara aykırı davranarak, kişisel verilere erişme yetkisi olanlar tarafından yetkilerin kötüye kullanılması ile işleme amacı dışında ilgili kişinin ve ailesinin kişisel verilerini üçüncü kişilerle paylaşması suretiyle Kanunu ihlal ettiği ve bu ihlallerin gerçekleşmesini önlemek için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli herhangi bir teknik ve idari tedbir almadığı

belirtilerek, konuya ilişkin gerekli yaptırımların uygulanması talep edilmiştir.

Başlatılan inceleme çerçevesinde söz konusu iddialara ilişkin veri sorumlusundan (eski işveren) savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin hem veri sorumlusuna hem de Kuruma yaptığı başvuru dikkate alındığında şirketlerinin olağan iş süreçlerine ilişkin veri işlemesine yönelik bir uyuşmazlık bulunmadığı, şikâyet konusunun eski çalışana (ilgili kişiye) ilişkin kişisel verilerin yeni işvereni ile paylaşılıp paylaşılmadığı ve paylaşılmış ise bu paylaşımın hukuki gerekçesi üzerinde toplandığı,
- Bu kapsamda, ilgili kişinin yeni işvereni ile gerçekleştirdiği toplantıda gündeme gelen; eşinin ve çocuklarının yurtdışında yaşadığı ve kendisinin de bu ülkeye taşınacağı, ilgili kişinin maaş ve özel ödeme koşullarına riayet etmeksizin veri sorumlusu bünyesinden ayrıldığı şeklindeki bilgilerin neredeyse hiç birinin veri sorumlusu tarafından yeni işveren ile paylaşılmadığı,
- Pek çok sektörde olduğu gibi ilgili sektörde de yer alan insanların birbirlerini tanıdığı, sektörde yer alan şirketlere veya çalışanlara ilişkin gelişmelerin insanlar arasında konuşulabildiği, bu minvalde ilgili kişinin kendisi ile ilgili bilgileri sektörde yer alan diğer insanlara aktarmış olabileceği de göz önünde bulundurulduğunda; söz konusu toplantıda ilgili kişiye yöneltilen soruların, bu sorulara dayanak oluşturan verilerin ve bu verilerin kimden ne şekilde elde edildiğinin veri sorumlusunun bilgisi dâhilinde olmadığı, söz konusu verilerin şirketleri tarafından yeni işverene sağlandığı iddiasının tahmine dayalı ve şirketlerini zan altında bırakan bir iddia olduğu, ilgili kişi tarafından bu iddiaların gerçekliğini ortaya koyacak bilgi ve belgelerin tereddütsüz bir şekilde sunulması gerektiği,

- Bununla birlikte; ilgili kişinin yeni şirketinde çalışmaya başladığına ilişkin duyurunun yeni işveren şirketin kurumsal hesabından duyurulduğu, söz konusu duyuruda ilgili kişinin daha önce veri sorumlusu bünyesinde direktör seviyesinde çalıştığı bilgisine yer verildiğinin fark edildiği, bu verilerin ilgili kişinin kendi iradesiyle ve iradesine uygun olarak alenileştirilen ve bu vesileyle tüm tarafların bilgisinde olan bilgiler olduğu, ancak bu bilginin gerçeği yansıtmadığı, ilgili kişinin veri sorumlusu nezdinde hiçbir dönemde bu seviyede üst düzey bir pozisyonda çalışmadığı, bu nedenle ilgili kişinin gerçeğe aykırı beyanlarının sebep olduğu bu durumdan yeni işverenin e-posta yoluyla haberdar edildiği,
- Veri sorumlusu tarafından yeni işveren ile paylaşıldığı belirtilen bu bilgiler (ilgili kişinin şirketlerinde daha önce direktör seviyesinde çalışmadığı ve işten ayrılış sebebi) dışında ilgili kişiye ilişkin kişisel verilerin yeni işvereni ile paylaşılmasının söz konusu olmadığı,
- İlgili kişinin, veri sorumlusunun adını kullanarak etik olmayan, hukuka ve gerçeğe aykırı bir bilgi ile işvereni nezdinde kendisi lehine haksız bir menfaat sağlaması, veri sorumlusunun haklarını ve menfaatlerini ihlal etmesi nedeniyle; ilgili kişinin yeni işvereni ile yapılan bilgi paylaşımı ile yalnızca gerçeğe aykırı olarak beyan edildiği anlaşılan hususların açıklığa kavuşması, bu durumun düzeltilmesi ve hukuki etkilerinin ortadan kaldırılmasının amaçlandığı,
- İlgili kişinin yeni işvereni ile sınırlı bir veri paylaşımı olduğu ve bu bilgi paylaşımının yapılmasında;
 - Veri sorumlusunun adı kullanılarak etik olmayan, hukuka ve gerçeğe aykırı bilginin düzeltilmesi ve ihlalin kaldırılması bakımından şirketleri için,
 - Gerçeğe aykırı beyan ile menfaat temini nedeni ile mevzuattan kaynaklanan haklarının kullanılabilmesi bakımından yeni işveren için,
 - Gerçeğe aykırı beyan ile menfaat elde edilemeyeceği ve bu durumun aykırılık olarak kabul edilmesi bakımından

kamusal anlamda korunmaya değer daha üstün bir menfaat bulunduğu,

- Söz konusu üçüncü kişilere veri aktarımının hukuki dayanağını Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında belirtilen kişisel veri işleme şartlarından “(e) bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması” ve “(f) ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işleminin zorunlu olması”nın oluşturduğu,
- Veri sorumlusu tarafından alınan idari ve teknik tedbirlere yönelik açıklamalar kapsamında; bünyelerinde irtibat kişinin atandığı, veri envanterinin hazırlandığı, kişisel verilerin korunmasına yönelik farkındalığı arttırmak için veri sorumlusu içerisinde tüm çalışanlara eğitimler verildiği, konuyla ilgili çok sayıda politika ve dokümanın hayata geçirildiği, savunma ekinde de yer verilen idari ve teknik tedbirler listesinde yer alan pek çok tedbirin uygulandığı

ifadelerine yer verilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 11/02/2020 tarihli ve 2020/108 sayılı Kararı ile,

- İlgili kişi ve veri sorumlusu (eski işveren) arasında üçüncü kişilere veri aktarımından kaynaklanan şikâyetin temelini, ilgili kişinin eski işyerinde çalıştığı son iş pozisyonunu yeni işyerine yönetici pozisyonu olan “Etik Direktörü” olarak belirtmek suretiyle yanlış beyanda bulunması, ayrıca eski işyerine işten ayrılma sebebini yurtdışına taşınması olarak ifade etmesinin oluşturduğu,
- İlgili kişinin *“çocuklarının ve eşinin uzun bir süredir yurtdışında yaşadıkları ve ilgili kişinin de bu ülkeye taşınacağı, Türkiye’de fazla kalmayacağı gibi bilgilerin paylaşıldığı, ayrıca, ilgili kişinin veri sorumlusundan aldığı maaş, prim ve özel ödeme koşullarına riayet etmeksizin veri sorumlusu bünyesinden ayrıldığı”* iddialarını doğrulayacak herhangi bir bilgi, belge ve benzeri dokümanın ilgili kişi tarafından Kuruma sunulmadığı, yalnızca veri aktarımının telefon görüşmesi ve iki adet e-posta ile gerçekleştiği bilgisinin verildiği,
- Söz konusu e-posta yazışmalarının, şikâyet edilen veri sorumlusu tarafından savunma yazısı ekinde sunulmuş olduğu ve yazışmalardan, yalnızca ilgili kişinin eski işvereni şirkette hangi tarihler arasında hangi iş pozisyonlarında çalıştığı ve yeni işverenin ilgili kişinin işten ayrılma nedenine ilişkin soruya cevaben ailevi nedenlerden dolayı yurtdışına taşınacağı bilgisinin verildiğinin anlaşıldığı,
- İlgili kişinin eski işyerinde çalıştığı tarihler ve iş pozisyonları ile işten ayrılma sebebine ilişkin olarak, veri sorumlusu ile yeni işverenin İnsan Kaynakları Departmanları arasında e-posta yazışmaları yoluyla sınırlı bir veri aktarımının yapıldığının anlaşıldığı,
- İlgili kişinin veri sorumlusuna ayrılma nedenini “ailevi sebeplerden dolayı yurtdışına taşınma” ve yeni işverene de daha önce çalıştığı iş pozisyonunu “Etik Direktörü” olarak beyan etmiş olması dikkate alındığında; her iki işverenin de yanlış bilgilerle yanıltılmış olması nedeniyle, veri sorumlusunun bu bilgilerle ilgili düzeltme yapmasının kişinin makul beklentisine aykırı olmadığı ve temel hak ve hürriyetlerini de ihlal etmediği sonucuna varıldığı,
- Ayrıca veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin şirketlerinde çalıştığı iş pozisyonuna ilişkin gerçeği yansıtmayan bilginin düzeltilmesi, şirket itibarının korunması, şirketlerinin adı kullanılarak yanlış bilgi üzerinden menfaat temin edilmesinin önlenmesi, gerçeğe aykırı beyandan ötürü şirket alacağının tahsil edilmesi yönünde hukuki sürecin başlatılması, ilgili kişinin daha önce çalıştığı işyerindeki iş pozisyonu için yeni işvereni yanıltması sonucunda yeni işverenin mevzuattan kaynaklanan haklarını kullanabilmesi ve iş yaşamında dürüstlük ve etik ilkelerin teşvik edilmesi amacıyla gerçekleştirilen söz konusu veri aktarımının hukuki gerekçesinin, Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendinde öngörülen *“ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.”* kişisel veri işleme şartına dayandığı kanaatine varıldığı,

- Diğer taraftan yeni işverenin, ilgili kişinin kendi şirketlerinde işe başlamasına ilişkin kurumsal web sitesinde yaptığı duyuruda, ilgili kişinin yeni görevi, eğitim durumu ve daha önce çalıştığı işyerleri ve iş pozisyonlarının belirtildiği, yapılan web araştırması sonucunda, yeni işveren tarafından alenileştirilen bu bilgilerin ilgili kişinin kendisi tarafından da profesyonel sosyal iletişim ağı hesabında herkesin erişimine açık bir şekilde alenileştirildiğinin belirlendiği, bu doğrultuda veri sorumlusu tarafından ilgili kişinin açık rızası alınmaksızın gerçekleştirilen veri aktarımının Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (d) bendinde öngörülen *“ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olma”* kişisel veri işleme şartına uygun olduğunun değerlendirildiği,
- Veri aktarımı olarak gerçekleşen söz konusu veri işleme faaliyetinin; yanlış bilginin düzeltilmesi gibi haklı bir gerekçeye dayandığı, veri aktarımının amacının belirli, açık ve meşru olduğu ve belirtilen amaç ile sınırlı olduğu ve ilgili kişi tarafından iddia edildiği üzere *“hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma”* ve *“belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme ilkesi”* ne aykırılık teşkil etmediğinin değerlendirildiği,
- Ayrıca 4857 sayılı İş Kanununun 25/II-a maddesi gereğince *“işçinin iş sözleşmesi yapıldığı sırada bu sözleşmenin esaslı noktalarından biri için gerekli vasıflar veya şartlar kendisinde bulunmadığı halde bunların kendisinde bulunduğunu ileri sürerek yahut gerçeğe uygun olmayan bilgiler veya sözler söyleyerek işvereni yanıltması”*nın haklı nedenle derhal fesih sebebi olarak hüküm altına alındığı, yine aynı Kanunun 426 ncı maddesinde *“İşveren, işçinin isteği üzerine her zaman, işin türünü ve süresini içeren bir hizmet belgesi vermekle yükümlüdür. İşçinin açıkça istemde bulunması hâlinde, hizmet belgesinde onun iş görmedeki becerisi ile tutum ve davranışları da belirtilir. Hizmet belgesinin zamanında verilmemesinden veya belgede doğru olmayan bilgiler bulunmasından zarar gören işçi veya işçiyi işe alan yeni işveren, eski işverenden tazminat isteyebilir.”* hükümlerinin yer aldığı,
- Bu hükümler her ne kadar doğrudan yeni işvereni ve çalışanı ilgilendiriyor gibi görünse de, eski işveren için de talep olmasına gerek olmaksızın sorumluluk doğurduğu kanaatine varılmış olup veri sorumlusunun eski çalışanın kendi şirketinde çalıştığı iş pozisyonuyla ilgili yanlış bilgiyi düzelterek yeni işvereni bilgilendirme sorumluluğu hissetmesinin, makul ve olağan bir davranış olduğu sonucuna ulaşıldığı,
- Diğer taraftan iş etiği açısından bakıldığında, aynı sektörde faaliyet göstermelerinin doğal sonucu olarak, veri sorumlusunun eski çalışanı hakkındaki yanlış bilgiden haberdar olduğu halde doğru bilgiyi yeni işvereni ile paylaşmamasının ahlak, iyi niyet ve dürüstlük kurallarına da uygun olmayacağının değerlendirildiği,
- İlgili kişinin *“kişisel verilere erişme yetkisi olanlar tarafından yetkilerini kötüye kullanmak suretiyle ve işlenme amacı dışında ilgili kişinin ve ailesinin kişisel verilerini üçüncü kişilerle paylaşarak Kanunu ihlal ettiği ve bu ihlallerin gerçekleşmesini önlemek için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli herhangi bir teknik ve idari tedbir almadığı”* yönündeki iddiası dikkate alındığında; e-posta yazışmaları yoluyla gerçekleşen veri aktarımının eski işveren ile yeni işverenin insan kaynakları müdürleri arasında yapılması ve insan kaynakları departmanının temel görevlerinden birisinin de kişilerin özlük dosyalarını tutmak olması

nedeniyle veri sorumlusunun Kanunun 12 inci maddesi uyarınca veri güvenliğine ilişkin yükümlülüklerini ihlal etmediği

değerlendirmelerinden hareketle;

- Şikâyetle konu kişisel veri işleme faaliyetinin hem kişisel verilerin korunması hem de iş mevzuatının ilgili maddelerine aykırılık teşkil etmediği, veri sorumlusu tarafından gerçeği yansıtmayan bilginin düzeltilmesi, şirket itibarının korunması, şirket adı kullanılarak yanlış bilgi üzerinden menfaat temin edilmesinin önlenmesi, ilerde oluşabilecek hukuki etkilerinin ortadan kaldırılması, iş yaşamında dürüstlük ve etik ilkelerin teşvik edilmesi amacıyla gerçekleştirildiği belirtilen söz konusu veri aktarımının Kanunun “Kişisel verilerin işleme şartları” başlıklı 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (f) bendi uyarınca “*ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işleminin zorunlu olması*” kişisel veri işleme şartına dayandığı, bu kapsamda Kanunun “Kişisel verilerin aktarılması” başlıklı 8 inci maddesi kapsamında söz konusu veri aktarımının hukuka aykırı bir veri işleme olmadığı sonucuna varıldığından **veri sorumlusu hakkında herhangi bir müeyyide uygulanmasına yer olmadığına,**
- Bununla birlikte Kanunun “İlgili kişinin hakları” başlıklı 11 inci maddesi uyarınca, ilgili kişinin kişisel verilerinin rızası dışında üçüncü kişilere aktarımına ilişkin talebinin veri sorumlusu tarafından yeterli düzeyde karşılanamadığı, bu çerçevede ilgili kişinin talebi doğrultusunda “belirli tarihler arasında veri sorumlusu İnsan Kaynakları Departmanı çalışanları tarafından kanunlarda açıkça öngörülmesi ve Kanun kapsamında veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması durumları haricinde, ilgili kişiye ait kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası dışında herhangi bir iletişim aracı vasıtasıyla herhangi bir gerçek ve/veya tüzel kişiye aktarılıp aktarılmadığı; böyle bir aktarım yapıldıysa, yapılan bu aktarımın hangi amaçla yapıldığını, aktarımın içeriğini, aktaran ve aktarılan kişileri de gösterir orijinal metnin kopyasını içeren bilgi, belge vb. dokümanın” Kuruma sunulduğu üzere ilgili kişiye de sunulması ve akabinde söz konusu bilgi, belge vb. dokümanın ilgili kişiye sunulduğuna dair Kuruma bilgi verilmesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına

karar verilmiştir.

Yayın Tarihi : 29/03/2021

Karar Tarihi : 30/01/2020

Karar No : 2020/78

**Konu Özeti : Veri sorumlusu bankanın ilgili kişiye
ait kredi kartı ekstresinde yer alan kişisel verileri
yanlış e-posta hesabına göndermesi**

İlgili kişinin Kuruma intikal eden şikâyetinde özetle; müşterisi olduğu bankanın, kendisine ait kredi kartının ekstresini kendisine ait olmayan bir e-posta adresine göndererek şahsına ait bilgileri üçüncü kişilerle paylaştığı, veri sorumlusuna konuya ilişkin hem e-posta hem de dilekçe ile başvuruda bulunduğu, başvuru tarihinin üzerinden bir ay geçmiş olmasına rağmen kendisine yazılı bir dönüş yapılmadığı belirtilerek veri sorumlusu hakkında 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

Söz konusu şikâyeti takip eden süreçte ilgili kişinin Kuruma intikal eden ek dilekçesinde ise özetle; veri sorumlusu bankanın kendisine ait aynı kredi kartının ekstresini, kendisine ait olmayan bir e-posta adresine tekrar göndererek şahsına ait bilgileri tekrar üçüncü kişilerle paylaştığı, kendisinin Kuruma göndermiş olduğu dilekçe aracılığıyla veri sorumlusundan şikâyetçi olduğu belirtilerek veri sorumlusu hakkında Kanun çerçevesinde gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

Konuya ilişkin başlatılan inceleme çerçevesinde veri sorumlusundan savunması istenilmiş olup, alınan cevabi yazıda özetle;

- İlgili kişinin talebine istinaden tarafına kredi kartı tahsis edildiği, müşterinin ayrıca “.... Adi Ortaklığı” firma unvanı ile firma ortağı olarak veri sorumlusunun ticari müşterisi olduğu, şikâyet yazısında üçüncü bir kişinin e-postası olarak ifade edilen y...@gmail.com e-posta adresinin, aynı zamanda veri sorumlusunun kayıtlarında müşterinin ortağı olduğu firmanın iletişim adresi olduğu, firmanın talimatı doğrultusunda firmaya ve ortaklarına tahsis edilen ticari kredi kartlarının ekstrelerinin söz konusu e-posta adresine gönderilmekte olduğu,
- Mevcut durumda ilgili kişinin kredi kartı ekstrelerinin veri sorumlusu nezdinde kayıtlı h...@gmail.com e-posta adresine gönderilmekte olduğu, ilgili kişinin şikâyetinde belirttiği kredi kartı ekstresinin, y...@gmail.com e-posta adresine gönderilmesine ilişkin yapılan inceleme sonucunda; ilgili şube personelleri tarafından, başvuru sahibinin ortağı olduğu firma ve kendi adına düzenlenen ticari kredi kartlar için e-ekstre gönderimine yönelik tanımlamalar yapılırken, sehven müşterinin bireysel ürünü olan kredi kartı ekstresi için de e-ekstre talimatının güncellendiğinin belirlendiği, bu nedenle e-ekstre ortağı olduğu firma üzerinde tanımlı olan y...@gmail.com e-posta adresine gönderildiği, başvuru sahibinin şube aracılığıyla ulaşan talebi doğrultusunda e-posta adresinin güncelleme işleminin yapıldığı ve kendisinin sonraki dönemlere ait kredi kartı ekstrelerinin h...@gmail.com e-posta adresine yönlendirildiği,

- İlgili kişinin şikâyet başvurularının veri sorumlusu tarafından işleme alındığı ve ilgili birime yönlendirildiği, e-posta adres değişikliğinin ne şekilde yapıldığının belirlenmesinden sonra, ilgili kişinin şube personelleri tarafından telefonla aranarak konu hakkında bilgilendirildiği, ancak e-posta güncelleme işleminin sehven atlandığının anlaşıldığı, şube tarafından e-ekstre gönderiminin h...@gmail.com e-posta adresine yapılması yönünde oluşturulan talep doğrultusunda gerekli güncellenmenin yapıldığı ve başvuru sahibinin e-posta adresine ekstrenin gönderileceğine ilişkin bilgilendirmenin yapıldığının belirlendiği,

ifade edilmiştir.

Konuya ilişkin olarak yapılan incelemede, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 30/01/2020 tarihli ve 2020/78 sayılı Kararı ile;

- Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca kişisel verinin; kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi, (e) bendi uyarınca kişisel verilerin işlenmesinin; kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem, (ç) bendi uyarınca ilgili kişinin; kişisel verisi işlenen gerçek kişi, (ı) bendi uyarınca veri sorumlusunun; kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişi olarak tanımlandığı,
- Kanunun “Genel ilkeler” başlıklı 4 üncü maddesinde ise, kişisel verilerin ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebileceği ve buna göre kişisel verilerin işlenmesinde “a) Hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma. b) Doğru ve gerektiğinde güncel olma. c) Belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenme. ç) İşlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma. d) İlgili mevzuatta öngörülen veya işlendikleri amaç için gerekli olan süre kadar muhafaza edilme.” şeklinde sayılan ilkelere uyulmasının zorunlu olduğunun düzenleme altına alındığı, anılan madde hükmünden açıkça anlaşılabacağı üzere, kişisel verilerin işlenmesinde her hal ve şartta Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan genel ilkelere uyulmasının hukuki bir gereklilik olduğu,
- Kişisel verilerin işlenme şartlarının düzenlendiği Kanunun 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında; kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceğinin, (2) numaralı fıkrasında ise belirtilen şartlardan kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işleminin zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması hallerinden birinin

varlığı durumunda, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesinin mümkün olduğunun hükme bağlandığı,

- İlgili kişilerin açık rızasının alınacağı hallerde, rızanın belirli bir konuya ilişkin olması, bilgilendirmeye dayanması ve özgür iradeyle açıklanması gerektiği, veri işlemek üzere verilen açık rızanın geçerli olması için, açık rızanın öncelikle belirli bir konuya ilişkin ve o konu ile sınırlı olarak verilmesinin zorunluluk arz ettiği, bu doğrultuda veri sorumlusu tarafından açık rıza beyanının hangi konuya ilişkin olarak istenildiğinin açıkça ortaya konulması bununla birlikte, açık rıza bir irade beyanı olduğundan, kişinin özgür bir şekilde rıza gösterebilmesi için, neye rıza gösterdiğini de bilmesi gerektiği, kişinin sadece konu üzerinde değil, aynı zamanda rızasının sonuçları üzerinde de tam bir bilgi sahibi olmasının önem arz ettiği, bu sebeple, bilgilendirmenin, veri işleme ile ilgili bütün konularda açık ve anlaşılır bir biçimde gerçekleştirilmesi ve mutlaka verinin işlenmesinden de önce yapılması gerektiği, diğer yandan, açık rızanın geçerlilik kazanabilmesi için kişinin yaptığı davranışın bilincinde ve kendi kararı olmasının şart olduğu, açık rızanın özgür iradeyle açıklanması gerektiğinden, herhangi bir ürün ve/veya hizmetin sunumunun (ya da herhangi bir üründen ve/veya hizmetten yararlandırılması) ilgili kişi tarafından açık rıza verilmesi şartına bağlanamayacağı, tarafların eşit konumda olmadığı veya taraflardan birinin diğeri üzerinde etkili olduğu durumlarda rızanın özgür iradeyle verilip verilmediğinin dikkatle değerlendirilmesi gerektiği,
- Kanunun “kişisel verilerin işlenmesi” başlıklı 5 inci maddesi ve “kişisel verilerin aktarılması” başlıklı 8 inci maddesi hükümleri çerçevesinde; tarafların Kuruma iletmış oldukları yazılarında yer alan beyanları incelendiğinde; veri sorumlusunun, ilgili kişinin kendisine ait olan kredi kartı ekstresini kendisine ait olmayan bir mail adresine (y...@gmail.com) göndermek suretiyle ilgili kişiye ait kişisel verilerin veri sorumlusu tarafından üçüncü kişilerle paylaşıldığı iddiasına aksi yönde bir beyanının olmadığı, şube personellerinin sehven başvuru sahibinin bireysel ürünü olan kredi kartı ekstresinin, başvuru sahibinin e-ekstre ortağı olduğu firma üzerinde tanımlı olan y...@gmail.com e-posta adresine gönderilmesi yönünde talimatlandırma yaptığının ifade edildiğinin görüldüğü, şikâyetle konu olayda veri sorumlusunun ilgili kişinin kredi kartı ekstresinde yer alan kişisel verilerini, kendisine ait olmayan bir e-posta adresine göndermek suretiyle Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenen kişisel veri işleme şartlarından biri bulunmaksızın üçüncü kişilerle paylaştığı ve bu yönüyle Kanunun 8 inci madde hükmüne aykırı bir kişisel veri aktarımı gerçekleştirdiği sonucuna varıldığı,
- Ayrıca ilgili kişinin, veri sorumlusunun Genel Müdürlüğüne konuya ilişkin hem e-posta hem de dilekçe aracılığıyla başvuruda bulunduğunu, ancak belirtilen tarihin üzerinden bir ay geçmiş olmasına rağmen kendisine yazılı bir dönüş yapılmadığını iddia ettiği, veri sorumlusunun, başvuru sahibinin, şube personelleri tarafından telefonla aranarak konu hakkında bilgilendirildiğini ifade ettiği görülmekle beraber bu noktada Kanunun “Veri sorumlusuna başvuru” başlıklı 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan; “*Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder ve **cevabını ilgili kişiye yazılı olarak veya elektronik ortamda bildirir. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde veri sorumlusunca gereği yerine getirilir. Başvurunun veri sorumlusunun hatasından kaynaklanması hâlinde alınan ücret ilgiliye iade edilir.***” hükmünden hareketle, ilgili kişinin, veri sorumlusu Banka tarafından telefonla aranmak suretiyle bilgilendirilmesinin Kanunun ilgili hükmü kapsamında usulüne uygun bir bildirim niteliğini haiz olmadığı

değerlendirmelerinden hareketle;

- Veri sorumlusunun, ilgili kişinin şikâyet talebine yönelik cevabını, başvuru sahibini telefonla aramak suretiyle bildirmesinin Kanunun “Veri sorumlusuna başvuru” başlıklı 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında usulüne uygun bir bildirim niteliğini haiz olmadığına, bu kapsamda Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan; “Şikâyet üzerine veya resen yapılan inceleme sonucunda, ihlalin varlığının anlaşılması hâlinde Kurul, tespit ettiği hukuka aykırılıkların veri sorumlusu tarafından giderilmesine karar vererek ilgililere tebliğ eder. Bu karar, tebliğden itibaren gecikmeksizin ve en geç otuz gün içinde yerine getirilir.” hükmü uyarınca da ilgili kişilerin başvurularının değerlendirilmesi ve yanıtlanmasında Kanun 13 üncü maddesi ve ilgili Veri Sorumlusuna Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Tebliğ hükümlerine azami dikkat ve özeni göstermesi hususunda veri sorumlusunun talimatlandırılmasına,
- Veri sorumlusu Bankanın ilgili kişinin bireysel ürünü olan kredi kartı ekstresindeki kişisel verilerini, Kanunda sayılan işleme şartları olmaksızın bireysel mail adresi yerine e-ekstre ortağı olduğu firma üzerinde tanımlı olan e-posta adresine göndermek suretiyle Kanunun 8 inci maddesine aykırı bir kişisel veri aktarımı gerçekleştirmiş olduğu ve bu yönüyle veri sorumlusu Bankanın Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesini önlemek ve muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli teknik ve idari tedbirleri almadığı kanaatine ulaşıldığından Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmü uyarınca hakkında **60.000 TL idari para cezası uygulanmasına**

karar verilmiştir.

 BERKERBERKER

Hukuk Bürosu
Büyükdere Cad. No.185
Kanyon Kompleksi C Blok
K:8 D:9 34394 Şişli, İstanbul
+90 212 353 03 00
+90 212 353 03 02
info@berkerberker.com